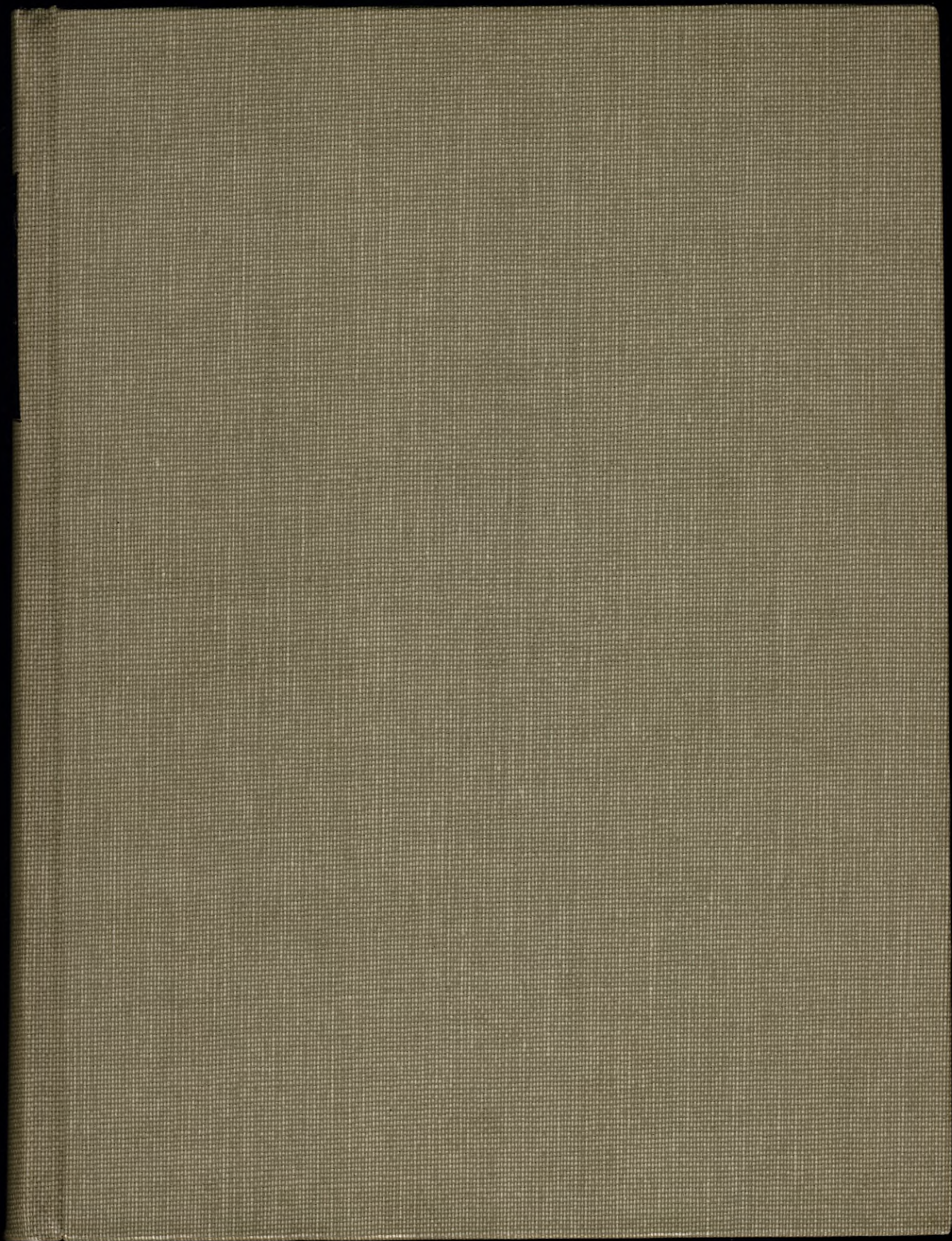

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORG

Biomedicinska biblioteket

PERIODIKA

ACTA

<Göteborg.
Hälsövards-
nämnden.>

GÖTEBORGS
HÄLSOVÅRDSNÄMND
ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR
1932

DEL II
ANDRA AVDELNINGEN

AVGIVEN AV
FÖRSTE STADSLÄKAREN GÖSTA GÖTHLIN
OCH
HOVRÄTTSNOTARIEN HANS FRIIS

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1933

HÄLSÖVÄRDSSÄMÅNDS
GÖTEBORGS

ÅRSBERÄTTELSE

1888

Förklarad af
Hälsövärdssämmandets
styrelse den 18 Mars 1889

Utgått af
Hälsövärdssämmandets
tryckeri den 18 Mars 1889

I N N E H Å L L.

	Sid.
Hälsovårdsnämndens andra avdelnings ledamöter	5
Förvaltningsråden vid de olika sjukhusen	5
Läkare år 1932	6
Berättelse angående den ekonomiska förvaltningen av hovrättsnotarien <i>Hans Friis</i>	8
Tabeller	15
Årsberättelse från <i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Medicinska avdelningen av amanuensen <i>Sven M. Eldh</i>	54
Kirurgiska avdelningen av överläkaren <i>Sven Johansson</i>	54
Öron-, näs- och halsavdelningen av bitr. läkaren <i>Nils Boström</i> ..	85
Ögonavdelningen av amanuensen <i>Torsten Carle</i>	97
Radiologiska avdelningen av amanuensen <i>Bror Söderberg</i>	103
Röntgendiagnostiska avdelningen av avdelningsläkaren <i>Gösta Runström</i>	106
Patologiska och bakteriologiska laboratoriet av prosektorn <i>C. O. Forselius</i> och laboratorn <i>Anders Wassén</i>	107
Berättelse rörande sjuksköterskeskolan vid Allm. och Sahlgrenska sjukhuset, avgiven av föreståndarinnan <i>Inga Hennig</i>	108
Årsberättelse från <i>Barnsjukhuset</i> :	
Kirurgiska avdelningen av biträdande läkaren <i>Sven Langert</i> och amanuensen <i>Göran Gezelius</i>	111
Medicinska avdelningen av biträdande läkaren <i>Nils Faxén</i>	126
Årsberättelse från <i>Epidemisjukhuset</i> av överläkaren <i>Hj. Wennerberg</i>	131
Årsberättelse från <i>Barnbördshuset</i> av överläkaren <i>Birger Lundqvist</i> , amanuenserna <i>Inger Törner</i> och <i>Sune Genell</i>	136
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> av överläkaren <i>J. Fex</i> ..	161
Årsberättelse från <i>Renströmska sjukhuset</i> av överläkaren <i>G. Vallentin</i>	165
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> av överläkaren <i>Albert Wallin</i>	170
Årsberättelse från <i>Göteborgs kommunala vård av psykiskt sjuka</i> , avgiven av överläkaren <i>Nils Anton Nilsson</i>	188
Årsberättelse från <i>kuratorn för psykiskt sjuka</i>	192
Årsberättelse från <i>Barnsanatoriet Rävlanda</i> av leg. läkaren <i>Håkan Larsén</i>	193
Poliklinikerna för medellösa	196

Hälsovårdsnämndens andra avdelning.

Ledamöter:

Arbetsförmedlingsföreståndaren Hugo Höglund, ordförande,
Prosektorn C. O. Forselius, v. ordförande,
Förste stadsläkaren Gösta Göthlin,
Sjukkontrollanten Ernst G. Kristensson,
Ombudsmannen Otto R. Wangson,
Portvakten Arvid Andersson,
Byggnadsingenjören Alex. Törnblom,
Kamrersassistenten Iwar Leandersson och
Fru Nathalia Ahlström.

Antalet sammanträden har varit 49. Därvid förekommande ärenden finnas registrerade i 1,084 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser, protokollsutdrag och övriga expeditioner 14,458.

Såsom ombudsman och sekreterare har tjänstgjort e. o. hovrättsnotarien Hans Friis.

Förvaltningsråden för sjukhusen.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Arbetsförmedlingsföreståndaren Höglund, ordf., överläkaren G. Söderbergh, överläkaren Sven Johansson och t. f. ekonomidirektören Gösta Svenning.

Holtermanska sjukhuset.

Byggnadsingenjören Törnblom, ordf., överläkaren Johan Fex och t. f. ekonomidirektören Gösta Svenning.

Barnsjukhuset.

Kamrersassistenten Leandersson, ordf., överläkaren Arvid Wallgren, överläkaren Einar Edberg och t. f. ekonomidirektören Gösta Svenning.

Barnbördshuset.

Fru Ahlström, ordf., överläkaren Birger Lundqvist och t. f. ekonomidirektören Gösta Svenning.

Renströmska sjukhuset.

Ombudsmannen Wangson, ordf., överläkaren G. Vallentin och t. f. ekonomidirektören Gösta Svenning.

Epidemisjukhuset.

Förste stadsläkaren Göthlin, ordf., överläkaren Hj. Wennnerberg och t. f. ekonomidirektören Gösta Svenning.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Sjukkontrollanten Kristensson, ordf., överläkaren Albert Wallin och t. f. ekonomidirektören Gösta Svenning.

Sjukhusläkare 1932.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: G. Söderbergh (1923).
Andre läkare: Ernst Melkersson (1/1—2/12).
» » Torsten Lindqvist (u. v. 3/12—31/12).
» » Vera Johnsson.
Amanuens: Sven M. Eldh.
» Ruben Lundberg (1/1—15/4).
» Josef Ljunggren (u. v. 16/4—22/5).
» Sten Eckerström (23/5—31/12).
- Kir. avd.:* Överläkare: Sven Johansson (1926).
Andre läkare: Alf Lundgren.
» » Tor Nygren.
Amanuens: Sam Pettersson.
» » Ragnar Sundin (1/1—20/7).
» » Nils Strömberg (u. v. 21/7—30/9).
» » Nils Strömberg (1/10—31/12).
- Öron-, näs- och halsavd.:* Avdelningsläkare: Erik Knutson.
Biträdande läkare: Nils Boström.
Amanuens: Rolf Aust.
» Marcus Diamant.

- Ögonavd.:* Avdelningsläkare: Magnus Sundqvist.
Amanuens: Torsten Carle.
- Radiologiska avd.:* Avdelningsläkare: Fredrik von Bergen.
Amanuens: Gunnar Norrby (u. v. 1/1—31/1).
» Gunnar Norrby (1/2—31/7).
» Bror Söderberg (1/8—31/12).
- Röntgendiagnostiska avd.:* Avdelningsläkare: G. Runström.
Amanuens: Björn Köhler.
» Carl-Gustaf Zachrisson.
- Patol. anat. labor.:* Prosektor C. O. Forselius.
- Bakt. serol. labor.:* Laborator Anders Wassén.

Holtermanska sjukhuset.

- Överläkare: Johan Fex (1924).
Biträdande läkare: Olof Johnsson (1/1—29/2).
» » Nils Bergqvist (1/3—31/12).

Barnsjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: A. Wallgren (1922).
Biträdande läkare: Birger Strandqvist (1/1—31/5).
» » Nils Landorf (u. v. 1/6—31/7).
» » Nils Faxén (1/8—31/12).
Amanuens: Nils Faxén (1/1—31/7).
» Nils Landorf (1/8—31/12).
- Kir. avd.:* Överläkare: Einar Edberg (1926).
Biträdande läkare: Sven Langert.
Amanuens: Göran Gezelius.

Barnbördshuset.

- Överläkare: Prof. Birger Lundqvist (1930).
Biträdande läkare: H. Benckert.
Amanuens: Sune Genell.
» Inger Törner.

Renströmska sjukhuset.

- Överläkare: G. Vallentin (1931).
Underläkare: Gregor Sylvan K:son.
» Bertil Johansson (1/1—31/3).
» Åke Nordlander (u. v. 1/4—31/5).
» Richard Nordenankar (u. v. 1/6—30/6).
» Richard Nordenankar (1/7—31/12).

Epidemisjukhuset.

Överläkare: Hj. Wennerberg (1898).

Biträdande läkare: Albin Landau.

» » Richard Nordenankar (1/1—29/2).

» » Åke S. Häger (1/3—31/12).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Överläkare: Albert Wallin (1910).

Extra läkare: Bernhard Qvarnström (1/1—30/4).

Underläkare: Bernhard Qvarnström (1/5—31/12).

Sjukhusförvaltningen under år 1932.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influetit 1,020,744 kronor 82 öre mot 1,055,876 kronor 36 öre år 1931. Beträffande in-flutna patientavgifter ävensom rörande förhållandet mellan betalande och icke betalande patienter under år 1928—1932 hänvisas till tab. 7.

Indrivningen av sjukvårdsavgifter och därmed sammanhängande lag-sökningsärenden belyses av följande redogörelse:

»Vid 1931 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att ersätta sjukvårdskostnad	50
Under 1932 avsända anmaningar	683
Som svar å dessa anmaningar inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	562
Återkallade anmaningar (på grund att patienten själv betalt)	22
Från 1931 balanserade oavgjorda mål	85
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersätt-ning under år 1932	226
Utredningar	387
Mål, som återkallats på grund av betalning eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	189
Mål, varuti genom utslag ansökning under året helt eller delvis bifallits	78
Mål, i vilka besvär anförts hos kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	2
b) av annan kommun	3

Under året återkallade eller slutligt avdömda ärenden	267
Från 1932 till 1933 balanserade mål	136
Vid 1932 års slut på svar beroende anmaningar	71
Framställning till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar	34
Framställning om ersättning av allmänna medel	30

Nyttillkomna ärenden under år 1932 äro å:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	393
Holtermanska sjukhuset	34
Barnsjukhuset	139
Barnbördshuset	188
Renströmska sjukhuset	30
Dispensärcentralens sjukhus	7
Epidemisjukhuset	17
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	34
Göteborgs stads vilo- och centralhem och upptagningsanstalten ..	14
Barnsanatoriet Rävlanda	9
Kommunalvård och sjuktransporter	148

Summa ärenden under året 1,013

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 92,000 kronor. Antalet skrivelser och expeditioner har uppgått till 5,105».

Räkenskaper.

Hälsovårdsnämndens andra avdelnings jämte sjukhusens utgifter, som i årets budget beräknats till 6,702,565 kronor 92 öre, uppgingo i verkligheten till 7,008,168 kronor 89 öre. Inkomsterna ha beräknats till 2,478,898 kronor 26 öre men uppgingo till 2,467,521 kronor 36 öre.

Personal.

Personalen har under året utökats vid *Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset* med en radiumsköterska, en avdelnings-, en poliklinik- och en arkivsköterska samt två röntgenassistenter och ett skrivbiträde, samtliga med tjänstgöring å radiologiska avdelningen, en arkivsköterska och två skrivbiträden med tjänstgöring å röntgendiagnostiska avdelningen, ett sjukvårdsbiträde med tjänstgöring å ljusavdelningen, en polikliniksköterska med tjänstgöring å kirurgiska polikliniken, en kurator för cancersjuka, en arkivsköterska med tjänstgöring å medicinska polikliniken, en kvinnlig sekreterare med tjänstgöring å kirurgiska avdelningen, aderton assistentsköterskor, två förrådsbiträden, nio städerskor samt en portvakt och en vaktmästare, vid *Holtermanska sjukhuset* tre sköterske-

biträden och en natteldare, vid *Barnbördshuset* tolv sjukvårdselever, en barnmorska, ett skrivbiträde, en korridorvakt, en kökselev, en sömmerska och två tvättbiträden, vid *Renströmska sjukhuset* en nattsköterska, en undersköterska, ett laboratoriebiträde, fyra sjukvårdsbiträden, en vaktmästare och en snickare, vid *Oscar och Maria Ekmans sjukhus* en underläkare.

Sjuktransportväsendet.

Antal transporter:			
för obemedlade	2,777 ¹⁾		
» betalande	2,895	5,672	
Erlagda avgifter	Kr. 14,835:44		
Utgifter:			
avlöningar åt brandkarlar m. m.	Kr. 31,000:—		
bensin, reparationer m. m.	» 9,259:34	Kr. 40,259:34	
Antal körda timmar.....	3,745		
» » kilometer	57,769		

Kommunalsköterskornas verksamhet.

Kommunalsköterskor, nio till antalet, hava avlagt 25,990 sjukbesök på dagen, 138 förlängda dagbesök och 119 på natten samt vakat 3 nätter. 894 patienter ha besökts och av dessa ha 535 varit betalande.

Med verksamheten förenade kostnader hava uppgått till 35,755 kronor 10 öre.

Anmärkningsvärda förhållanden i övrigt.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 27 juni 1932 har avdelningen hemställt om godkännande av en plan, avsedd att genomföras etappvis och omfattande ny-, till- och ombyggnadsarbeten vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, Oscar och Maria Ekmans sjukhus, Barnbördshuset, Barnsjukhuset, Epidemisjukhuset och Renströmska sjukhuset å Källtorp, omläggning av värme-, vatten- och avloppsledningar och i samband därmed reparations- och förändringsarbeten vid Holtermanska sjukhuset, uppförande av ett för Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, Barnsjukhuset, Barnbördshuset och Epidemisjukhuset gemensamt värme- och elektricitetsverk samt anordnande av central tvättinrättning. Planens genomförande har beräknats draga en kostnad, som framgår av följande tablå:

¹⁾ Däri ingående 914 epidemitransporter.

1) ny-, till- och ombyggnad av Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, avseende utvidgning från 506 till 785 platser	9,000,000:—
2) utbyggande av Ekmanska sjukhuset från 60 till 89 platser	468,000:—
3) ny-, till- och ombyggnad av Barnbördshuset, avseende utvidgning från 125 till 200 platser	2,289,000:—
4) om- och tillbyggnad av Barnsjukhuset med avseende å ekonomiavdelning, poliklinik och bostäder.....	862,180:—
5) omläggning av värme-, vatten- och avloppsledningar och i samband därmed reparations- och förändringsarbeten å Holtermanska sjukhuset	185,200:—
6) uppförande av ny observationspaviljong å 20 platser jämte tillbyggnad för bostadsändamål å Epidemisjukhuset samt anordnande av rum för röntgendiagnostik	363,000:—
7) ny-, till- och ombyggnad vid Renströmska sjukhuset, avseende utvidgning från 252 till 401 platser	1,910,000:—
8) uppförande av värme- och elektricitetsverk, gemensamt för Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, Barnsjukhuset, Barnbördshuset och Epidemisjukhuset ...	1,475,000:—
9) anläggande av centraltvättinrättning för sjukhusen..	440,000:—
Summa kronor	<u>16,992,380:—</u>

Till denna summa böra läggas kostnaderna för av stadsfullmäktige den 19 juni 1930 beslutade men hittills uppskjutna arbeten beträffande Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, nämligen:

a) uppförande av en ny röntgendiagnostisk paviljong ..	375,000:—
b) uppförande av en ny sköterske- och elevpaviljong..	1,200,000:—
Summa kronor	<u>18,567,380:—</u>

I planen ingående arbeten ha föreslagits att utföras i tre etapper. Den första etappen omfattar *dels* åtgärder, som äro nödvändiga som förutsättning för det fortsatta utbyggnadsarbetet, *dels* sådana, som krävas för avhjälpande av *nu föreliggande* sängbrist, och *dels* sådana, som avse undanröjande av de mest besvärande bristerna för sjukhusen i organisatoriskt hänseende. Till andra och tredje etapperna uppskjutas byggnadsarbeten för täckande av framtida sängbehov, uppdelning av medicinska och kirurgiska avdelningarna samt åtgärder, avseende undanröjande av mindre besvärande olägenheter.

Den första etappen, som beräknas draga en byggnadstid av fyra år, omfattar följande arbeten:

Vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset:

- 1:o) nybyggnad för ögon- och öronavdelningarna, varvid nuvarande ögon- och öronavdelningarna frigöras och

	ibruktagas för kirurgiska och medicinska fall	1,416,000:—	
2:o)	uppförande av förbindelsegång till ovannämnda nybyggnad	24,000:—	
3:o)	anordnande av centrallaboratorium ..	170,000:—	
4:o)	utbyggnad av operationsavdelningen..	266,000:—	
5:o)	ombyggnad av kök och matsalar	666,000:—	
6:o)	uppförande av förbindelsegång till den av stadsfullmäktige den 19 juni 1930 beslutade, i skrivelsen förut omnämnda röntgendiagnostiska paviljongen	77,000:—	
7:o)	omläggning av ledningar för värme, gas, vatten och avlopp	225,400:—	
8:o)	utförande av vägar och planeringsarbeten	98,600:—	2,943,000:—
	<i>vid Oscar och Maria Ekman's sjukhus:</i>		
9:o)	utbyggnad av sjukhuset till 89 platser.....	468,000:—	
	<i>vid Barnbördshuset:</i>		
10:o)	ny-, till- och ombyggnad av anstalten till 200 platser	2,289,000:—	
	<i>vid Holtermanska sjukhuset:</i>		
11:o)	anläggning av värme-, vatten- och avloppsledningar och i samband därmed reparations- och förändringsarbeten	185,200:—	
	<i>vid Epidemisjukhuset:</i>		
12:o)	uppförande av ny observationspaviljong å 20 platser, tillbyggnad för bostadsändamål och anordnande av rum för röntgendiagnostik	363,000:—	
	<i>för Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset m. fl. sjukhus:</i>		
13:o)	uppförande av värme- och elektricitetsverk	1,475,000:—	
14:o)	anordnande av central tvättanläggning	440,000:—	
		Summa kronor	8,163,200:—

Läggas härtill kostnaderna för de ovannämnda röntgen- samt sköterske- och elevpaviljongerna å tillhoppa 1,575,000 kronor, erhålles en totalkostnad för första etappen av 9,738,200 kronor.

Till andra etappen hänföres om- och tillbyggnadsarbeten å Barnsjukhuset jämte vidkommande Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset två blockpaviljonger, ombyggnad av de stora poliklinikerna och kontorslokaler, utbygge av den nya operationsavdelningen, läkarbostäder m. m.

Den tredje etappen omfattar i huvudsak omarbetandet av de gamla paviljongerna vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Barnbördshuset.

Av en givare, som önskar vara okänd, har anstalten under året fått mottaga ett belopp av tretusen kronor att förvaltas av Göteborgs hälsovårdsnämnd med föreskrift, att avkastningen därav varje år skall ställas till överläkarens vid anstalten förfogande för att av honom utdelas till behövande sjuka.

Av fabriksfirman J. Svensson & Bourghardt har under året till anstalten som gåva överlämnats tio sängutrustningar och av direktören Philip Lindahl har anstalten ävenledes som gåva fått mottaga en elektrisk bröstpump. Genom Föreningen Spädbarnshjälpens försorg ha bland behövande barnaföderskor utdelats tjugofem barnutrustningar, därjämte ha tio dylika utrustningar ställts till förfogande av enskild givare.

I brev av den 16 september 1932 har Kungl. Maj:t fastställt särbestämmelser för Göteborgs stads sjukhus, vilka bestämmelser finnas intagna i Kommunal Författningssamling för Göteborg under n:r 18 — 1932.

Thamstorps vilo- och centralhem samt därtill knuten familjevård.

Utgifterna för hemmet ha uppgått till 44,477 kronor 72 öre och inkomsterna, influtna patientavgifter, till 10,277 kronor 27 öre. Av 200 patienter ha 91 varit betalande, vilket utgör i procent 45,5.

Antalet underhållsdagar vid hemmet har utgjort 11,249 och antalet i medeltal vårdade per dag 30,73.

Medelkostnaden pr dag och patient vid hemmet har belöpt sig till 3 kronor 73 öre enligt nedanstående tablå:

	Utgifter 1932	Kostnad per underhållsdag öre
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatsersättningar, pensioner och pensionsavgifter	11,515:82	102,37
2. Extra biträdeshjälp, handräckning	—	—
3. Läkemedel (för inre och yttre behandling)	5,193:33	46,17
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar), bandage	—	—
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d.	—	—
6. Instrumenter och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	—	—
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	919:59	8,17
8. Patienters och personals utspisning	13,701:41	121,80
9. Värme, lyse och hithörande förbrukningsartiklar	3,044:50	27,06

10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	1,139:10	10,13
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar förda	—	—
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer ..	2,308:73	20,52
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer å särskilt anslag	2,500:—	—
14. Diverse utgifter	4,155:24	36,94
	<u>Kr. 44,477:72</u>	<u>373,16</u>

Antalet underhållsdagar för i familjevård utackorderade patienter har under året uppgått till 32,084 och medelkostnaden per dag och utackorderad till 2 kronor 30 öre enligt följande tablå:

	Utgifter	Kostnad per dag öre
Utackorderingsavgifter	62,583:—	195,06
Beklädnad	5,223:41	16,28
Inspektions- och resekostnader	4,030:82	12,56
Pensionsandelar och diverse	1,976:27	6,16
	<u>Kr. 73,813:50</u>	<u>230,06</u>

Antalet i medeltal per dag utackorderade har utgjort 87,66.

Tab. I. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1932.

	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
		intagna	döda					
<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset...</i>	¹⁾ 616	8,938	482	200,773	549	594	361	22
Medicinska avdelningen	246	3,423	235	82,410	225	256	156	24
Kirurgiska »	269	3,908	209	90,375	247	272	179	23
Avdelningen för ögonsjukdomar	21	381	2	6,420	18	25	9	17
» » öronsjukdomar	55	1,102	11	13,870	38	50	8	13
» » röntgen	25	538	25	7,416	20	29	7	14
<i>Holtermanska sjukhuset .....</i>	127	898	4	25,402	69	99	38	28
Avdelningen för hudsjuka	50	578	4	11,349	31	49	7	20
» » veneriskt sjuka	77	320	—	14,053	38	54	27	44
<i>Göteborgs barnsjukhus .....</i>	300	3,103	89	²⁾ 77,563	217	257	177	26
Medicinska avdelningen	149	1,133	67	34,760	95	116	72	31
Kirurgiska »	151	1,970	22	44,803	122	153	88	23
<i>Göteborgs barnbördshus .....</i>	125	3,720	32	39,756	109	133	79	11
Barn	—	2,557	46	—	—	—	—	—
<i>Renströmska sjukhuset .....</i>	258	526	88	91,049	249	258	237	173
<i>Göteborgs epidemisjukhus .....</i>	360	1,413	68	³⁾ 44,842	123	189	51	32
<i>Ekmanska sjukhuset .....</i>	54	810	36	17,674	48	60	33	22

¹⁾ Därav 96 platser till förfogande i den inom sjukhusets område belägna epidemipaviljongen.

²⁾ Därav 533 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

³⁾ Dessutom 195 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1932.

	Daagsvift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lågsta antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar	
Sahlgrenska sjukh.: enskilt rum.....	18.—	10	59	709	9,2	21	4	15	
	15.—		7	35					
	12.—		149	2,561					
	halvenskilt rum	9.—	56	6	76	34	40	19	19
		12.—		135	2,213				
		10.—		9	52				
	allmänt rum ...	8.50	550	503	10,240	505	553	336	21
		6.—		7	47				
		7.50		840	11,505				
		6.—		72	1,197				
		4.50		338	7,856				
		2.50		3,558	74,405				
2.—	1,812	38,844							
ingen	2,024	51,033							
Holtermanska sjukh.: enskilt rum ...	16.—	1	—	—	—	—	—	—	
	10.—		—	—					
	halvensk. rum	12.—	2	4	66	0,7	2	0	21
		8.—		8	186				
	allmänt rum...	7.50	124	61	821	69	99	38	28
		6.—		5	53				
		4.—		38	632				
		2.50		147	2,019				
		2.—		125	2,427				
		1.25		2	42				
1.—	5	272							
ingen	503	18,884							
Barnsjukhuset: enskilt rum	15.—	5	16	123	0,8	5	0	6,1	
	9.—		30	158					
	halvenskilt rum	10.—	4	46	468	4,9	13	0	7,8
		6.—		77	774				
	vårdarinnor	2.50		105	533				
	allmänt rum.....	6.—	291	244	2,430	212	248	176	27
		4.50		39	2,893				
		2.—		1,682	29,404				
1.—		16		8,971					
ingen	848	33,809							
Barnbördshuset: enskilt rum	18.—	17	12	121	2,2	15	0	9,9	
	12.—		71	701					
	halvenskilt rum.....	12.—	6	44	530	8,3	17	1	11
		8.50		234	2,512				
	allmänt rum	7.50	102	301	2,355	98	119	71	11
		4.50		130	2,850				
		2.75		2,047	17,898				
		2.50		333	5,173				
		2.—		—	20				
		1.50		—	7				
1.—	—	47							
ingen	548	7,542							

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal inlagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvården, dagar				
Renströmska sjukhuset: halvensk. rum	11.—	28	6	264	14	19	9	97				
	5.—		46	4,787								
	7.50	230	9	401	235	242	223	181				
	3.75		12	596								
	1.—		214	39,283								
	0.50		14	2,535								
ingen		227	43,183									
Epidemisjukhuset: enskilt rum.....	18.—	6	—	—	0,1	2	0	8,6				
	15.—		—	—								
	11.—		3	39								
	9.—	14	2	4	0,7	4	0	23				
	12.—		—	—								
	10.—		—	—								
	7.—		4	91								
	6.—	340	7	156	122	187	51	32				
	7.50		9	69								
	6.—		6	49								
	4.50		4	253								
	3.75		4	632								
	2.50		31	289								
	2.—		34	664								
	1.—		12	1,555								
	0.80		1	21								
0.50	2		395									
ingen		1,294	40,625									
Ekmanska sjukhuset: enskilt rum ...	15.—	2	1	8	1,2	5	0	16				
	12.—		25	414								
	12.—	8	11	130	4,3	10	1	17				
	8.50		83	1,442								
	6.—		1	4								
	7.50		60	617								
	6.—	44	3	23	43	51	29	23				
	4.50		16	602								
	2.50		288	6,377								
	2.—		167	3,684								
ingen			155	4,373								

Tab. 3. Inkomster

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Patient- och poliklinikavgifter	538,088: 43	29,5	28,367: 41	18,1	105,664: 91	20,6
2. Anslag av landsting.....	—	—	43,537: 34	27,7	—	—
3. » » kommun.....	1,240,428: 61	67,9	81,863: 97	52,1	377,697: 96	73,6
4. » » staten	6,000: —	0,3	3,344: 55	2,1	9,834: 75	1,9
5. Ersättning av staten för främmande undersåtar etc., från annat sjukvårdsområde, pensionsstyrelsen, riks försäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc.	3,809: 45	0,2	34: —	—	—	—
6. Avkastning av donationer, använd under året för sjukhusets ändamål	38,542: 98	2,1	—	—	20,000: —	3,6
7. Hyror och arrenden, inkomst från lantgård, trädgård, stall, svingård etc.	—	—	—	—	—	—
Summa	1,826,869: 47	100,0	157,147: 27	100,0	513,197: 62	100,0

under år 1932.

Barnbörds- huset		Renströmska sjukhuset		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
134,102: 26	39,9	70,035: 96	13,8	9,148: 30	2,7	50,793: 73	32,4	936,201: —	24,4
187,224: 49	55,7	267,937: 21	52,9	251,972: 52	75,6	104,226: 42	66,5	43,537: 34	1,1
15,000: —	4,4	144,198: 25	28,6	67,302: —	20,2	—	—	2,511,351: 18	65,7
—	—	23,980: 79	4,7	—	—	—	—	245,679: 55	6,4
—	—	—	—	—	—	1,678: 50	1,1	27,824: 24	0,7
—	—	—	—	5,000: —	1,5	—	—	60,221: 48	1,6
—	—	—	—	—	—	—	—	5,000: —	0,1
336,326: 75	100,0	506,152: 21	100,0	333,422: 82	100,0	156,698: 65	100,0	3,829,814: 79	100,0

Tab. 4. Utgifter

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barn-sjukhuset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter.....	773,948: 75	42,4	84,796: 61	54,0	258,100: 70	50,2
2. Extra bitr.-hjälp, handräckning	20,412: 69	1,1	64: 79	—	3,479: 46	0,7
3. a) Läkemedel (för inre och yttre behandling)	74,808: 76	4,1	4,314: 53	2,7	9,589: 72	1,9
b) Förbrukningsartiklar för röntgenavdelningen	68,959: 20	3,8	—	—	9,118: 34	1,8
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar), bandage.....	42,521: 15	2,3	2,612: 25	1,7	11,559: 90	2,3
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d....	9,861: 16	0,5	472: 40	0,3	388: 08	0,1
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	22,810: 81	1,2	1,098: 94	0,7	5,800: 62	1,1
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial.....	60,306: 26	3,3	5,773: 10	3,7	23,113: 22	4,5
8. Patienters och personals utspisning ¹⁾	264,707: 07	14,5	31,511: 59	20,1	107,230: 92	20,8
9. Värme och lyse samt hithörande förbrukningsartiklar	85,632: 22	4,7	14,848: 84	9,4	25,937: 49	5,1
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	54,828: 07	3,0	3,685: 66	2,3	14,392: 54	2,8
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar förda	6,705: 09	0,4	156: 68	0,1	938: 04	0,2
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer.....	46,853: 72	2,6	4,747: 01	3,0	24,602: 07	4,8
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer	258,766: 61	14,2	—	—	5,204: 55	1,0
14. Diverse utgifter ²⁾	35,747: 91	1,9	3,064: 87	2,0	13,741: 97	2,7
Summa	1,826,869: 47	100,0	157,147: 27	100,0	513,197: 62	100,0

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

²⁾ Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, forselkostnader m. m.

under år 1932.

Barnbörds- huset		Renströmska sjukhuset		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
169,942: 43	50,6	231,184: 50	45,6	169,570: —	50,8	77,263: 69	49,2	1,764,806: 68	46,1
9,247: 33	2,7	3,449: 72	0,7	16,901: 43	5,1	1,643: 17	1,0	55,198: 59	1,4
7,877: 49	2,3	12,279: 50	2,4	7,783: 93	2,3	2,916: 67	1,9	119,570: 60	3,1
—	—	6,510: 16	1,3	—	—	58: 46	—	84,646: 16	2,2
11,643: 39	3,5	5,515: 90	1,1	4,529: 50	1,4	4,179: 72	2,7	82,561: 81	2,2
751: 29	0,2	1,411: 61	0,3	1,309: 33	0,4	563: 90	0,4	14,757: 77	0,4
3,774: 56	1,1	2,866: 09	0,6	1,409: 25	0,4	2,279: 12	1,5	40,039: 39	1,0
22,362: 18	6,6	18,282: 20	3,6	8,548: 92	2,6	3,378: 51	2,2	141,764: 39	3,7
47,138: 41	14,1	115,329: 18	22,3	59,939: 37	17,9	29,299: 14	18,7	655,155: 68	17,1
17,671: 72	5,3	37,391: 89	7,4	29,922: 51	9,0	10,042: 81	6,4	221,447: 48	5,8
14,417: 56	4,3	12,587: 96	2,5	9,179: 52	2,8	4,113: 36	2,6	113,204: 67	3,0
129: 82	—	1,223: 28	0,2	396: 03	0,1	359: 34	0,2	9,908: 28	0,3
14,577: 93	4,3	27,968: 29	5,5	16,281: 01	4,9	8,108: 45	5,2	143,138: 48	3,7
8,708: 90	2,6	20,777: 59	4,1	—	—	8,609: 75	5,5	302,067: 40	7,9
8,083: 74	2,4	9,374: 34	1,9	7,652: 02	2,3	3,882: 56	2,5	81,547: 41	2,1
336,326: 75	100,0	506,152: 21	100,0	333,422: 82	100,0	156,698: 65	100,0	3,829,814: 79	100,0

Tab. 5. Medelkostnader per underhålls dag år 1932.

	Sahlgrenska sjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Barnsjukhuset	Barnbördshuset	Renströmska sjukhuset	Epidemi-sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Summa
	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatsättningar, pensioner och pensionsavgifter.....	385,5	333,8	324,4	427,5	253,9	378,1	437,2	353,6
2. Extra biträdeshjälp, handräkning	10,2	0,3	4,4	23,3	3,8	37,7	9,3	11,1
3 a. Läkemedel (för inre och yttre behandling)	37,3	17,0	12,1	19,8	13,5	17,4	16,5	24,0
b. Förbrukningsartiklar för röntgenavdelningen	34,3	—	11,5	—	7,2	—	0,3	17,0
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar), bandage	21,2	10,3	14,5	29,3	6,1	10,1	23,6	16,5
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d.	4,9	1,9	0,5	1,9	1,6	2,9	3,2	3,0
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	11,4	4,3	7,3	9,5	3,1	3,1	12,9	8,0
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	30,0	22,7	29,1	56,2	20,1	19,1	19,1	28,4
8. Patienters och personals utspisning)	131,8	124,1	134,8	118,6	126,7	133,7	165,8	131,3
9. Värme, lyse och hithörande förbrukningsartiklar	42,7	58,5	32,6	44,5	41,1	66,7	56,8	44,4
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar.....	27,3	14,5	18,1	36,3	13,8	20,5	23,3	22,7
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar förda.....	3,3	0,6	1,2	0,3	1,3	0,9	2,0	1,8
12. Fastigheters (där även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer	23,3	18,7	30,9	36,7	30,7	36,3	45,9	28,7
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Diverse utgifter).....	17,8	12,1	17,3	20,3	10,3	17,1	22,0	16,3
	781,0	618,8	638,7	824,2	533,2	743,6	837,9	706,8
	Summa utgifter per underhålls dag							

1) Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

2) Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, förselkostnader m. m.

Tab. 6. Sjukhusens uppvärmningskostnader under år 1932.*)

	Kubikrytyme, som kräver uppvärmning			Kostnad för uppvärmning m. m.							
	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum o. badrum		Korrider, trappor, förrådsrum och kök	Totalkostnad	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum och badrum		Korrider, trappor, förrådsrum och kök		Medelkostnad		
	Kbm.	%	Kbm.		%	pr kbm.	% av totalkostnaden	pr kbm.		% av totalkostnaden	
				Kor.					pr patient och dag, öre		
Sahlgrenska sjukhuset.....	51,008	63,02	29,925	36,98	85,632	1:17	70	0:88	30	1:06	42,7
Holtermanska sjukhuset.....	5,781	68,97	2,601	31,03	14,849	1:92	75	1:44	25	1:78	58,5
Barnsjukhuset.....	13,202	57,63	9,708	42,97	25,937	1:26	64	0:95	36	1:13	32,6
Barnbördshuset.....	8,889	50,92	8,086	49,08	17,672	1:22	58	0:92	42	1:07	44,5
Renströmska sjukhuset.....	13,862	63,04	8,126	36,96	37,392	1:87	69	0:99	31	1:70	41,1
Epidemisjukhuset.....	15,471	66,63	7,749	33,37	29,923	1:41	73	1:06	27	1:29	66,7
Ekmaniska sjukhuset.....	3,881	57,05	2,922	42,95	10,043	1:65	64	1:24	36	1:48	56,8

Kostnaden för uppvärmning av korrider etc. är beräknad 25 % lägre än motsvarande kostnad för sjuksalar etc.

*) Kostnader för värme och lyse samt hithörande förbrukningsartiklar.

Tab. 7. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan betalande och icke betalande patienter.

	År	Inbetalda patientavgifter	Antal patienter	A n t a l		A n t a l	
				betalande patienter	i %	icke bet. patienter	i %
Sahlgrenska sjukhuset.....	1928	621,809:—	9,345	7,371	78,88	1,974	21,12
	1929	621,247:—	9,486	7,708	81,26	1,778	18,74
	1930	634,209:—	9,866	8,058	81,68	1,808	18,32
	1931	568,104:—	8,544	6,621	77,49	1,923	22,51
	1932	557,468:—	8,938	6,914	77,36	2,024	22,64
Holtermanska sjukhuset ...	1928	20,263:—	828	235	28,38	593	71,62
	1929	28,018:—	998	324	32,47	674	67,53
	1930	19,486:—	1,171	434	37,00	737	63,00
	1931	29,270:—	996	365	36,65	631	63,35
	1932	22,088:—	898	395	43,99	503	56,01
Barnsjukhuset	1928	126,510:—	3,129	2,341	74,82	788	25,18
	1929	127,329:—	3,053	2,381	78,00	672	22,00
	1930	124,572:—	3,268	2,573	77,64	731	22,36
	1931	112,509:—	3,138	2,447	77,98	691	22,02
	1932	104,174:—	3,103	2,255	72,67	848	27,33
Barnbördshuset	1928	132,982:—	3,609	3,282	90,94	327	9,06
	1929	176,493:—	3,886	3,556	91,51	330	8,49
	1930	136,697:—	3,627	2,573	77,64	731	22,36
	1931	112,509:—	3,138	2,447	77,98	691	22,02
	1932	131,001:—	3,720	3,172	85,27	548	14,73
Renströmska sjukhuset.....	1928	38,505:—	299	141	47,16	158	52,84
	1929	47,669:—	459	237	51,63	222	48,37
	1930	75,893:—	478	269	56,30	209	43,70
	1931	68,328:—	502	263	52,39	239	47,61
	1932	69,967:—	526	299	56,84	227	43,16
Epidemisjukhuset	1928	6,156:—	997	89	8,93	908	91,07
	1929	9,382:—	1,094	157	14,35	937	85,65
	1930	13,360:—	1,237	186	15,00	1,051	85,00
	1931	13,924:—	1,355	227	16,75	1,128	83,25
	1932	9,148:—	1,413	119	8,42	1,294	91,58
Ekmanska sjukhuset.....	1928	49,738:—	624	496	79,49	128	20,51
	1929	51,659:—	634	557	87,86	77	12,14
	1930	57,761:—	809	693	85,60	116	14,40
	1931	55,033:—	766	648	84,60	118	15,40
	1932	52,472:—	810	655	80,86	155	19,14
Samtliga sjukhus	1928	997,031:—	18,934	13,974	73,80	4,960	26,20
	1929	1,061,797:—	19,610	14,920	76,08	4,690	23,92
	1930	1,061,978:—	20,456	15,447	75,51	5,009	24,49
	1931	979,688:—	19,090	13,940	73,02	5,150	26,98
	1932	946,318:—	19,408	13,809	71,15	5,599	28,85
Sahlgrenska sjukhuset, Holtermanska sjukhuset, Barnsjukhuset och Ekmanska sjukhuset.....	1928	818,320:—	13,926	10,443	74,99	3,483	25,01
	1929	828,253:—	14,171	10,970	77,41	3,201	22,59
	1930	836,028:—	15,114	11,722	77,56	3,392	22,44
	1931	764,916:—	13,444	10,081	74,99	3,363	25,01
	1932	736,202:—	13,749	10,219	74,33	3,530	25,67

Tab. 8. Antal befattningshavare vid sjukhusen år 1932.

	Allm. o. Sahlg. sjukhuset	Holtemanska sjukhuset	Barn- sjukhuset	Barnbörds- huset	Renströmska sjukhuset	Epidemi- sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Summa
Överläkare	2	1	2	1 ¹⁾	1	1	1	9
Läkare och amanuenser	19	1	4	3 ¹⁾	2	2	1	32
Föreståndarinnor	1	—	—	2	—	—	—	3
Husmödrar	1	—	1	1	1	1	—	5
Operationssköterskor	7	—	1	1	—	—	1	10
Sköterskor	45	8	16	6	14	6	2	97
Assistentköterskor	43	—	—	—	—	—	—	43
Undersköterskor o. sköterskebiträden.....	—	—	30	2	2	—	3	37
Elever med lön.....	85	—	—	—	—	—	—	85
Do utan lön.....	58	—	40	—	—	10	9	117
Biträden vid röntgen- och ljusavd.....	11	1	—	—	1	—	—	13
Fotografbiträden	2	—	1	—	—	—	—	3
Barnmorskor	—	—	—	5	—	—	—	5
Barnmorskeelever utan lön.....	—	—	—	51	—	—	—	51
Sjukgymnaster	3	—	1	—	—	—	1	5
Ammor	—	—	2	—	—	—	—	2
Kommissarier och sysslomän	1	1	1	1 ²⁾	1	1 ²⁾	1	6
Kontorsskrivare och skrivbiträden	5	—	2	2	1	2	—	12
Inskrivningsassistent	1	—	—	—	—	—	—	1
Predikanter	1	1	—	1	1	—	1	5
Organister	1	—	—	—	1	—	—	2
Köksföreståndarinnor	2	1	1	1	1	1	1	8
Kokerskor	7	1	5	2	3	3	1	22
Köksbiträden och servererskor	16	4	13	6	14	9	4	66
Tvättföreståndarinnor	1	—	1	1	1	1	1	6
Tvättbiträden	13	3	10	12	6	10	3	57
Strykerskor	2	—	1	—	1	2	—	6
Föreståndarinnor för syavdelning	1	—	1	—	—	—	—	2
Sömmerskor	2	—	2	2	2	2	1	11
Baderskor	5	1	—	—	3	—	—	9
Städerskor (sjukvårdsbiträden)	74	11	17	15	45	25	3	190
Maskinister	2	1	1	1	1	1	1	8
Eldare och reparatörer.....	6	1	4	4	3	4	1	23
Desinfektor	—	—	—	—	—	1	—	1
Vaktmästare och gårdskarlar	19	1	3	1	5	5	2	36
Trädgårdsmästare	1	—	—	—	1	—	—	2
Portvakter	3	2	1	1	1	—	—	8
Telefonister.....	3	—	3	—	1	3	2	20
Korridorvakter och garderobiärer	1	—	—	3	—	—	—	4
Snickare	2	—	1	—	1	1	—	5
Summa	446	39	165	125	114	90	40	1,019

¹⁾ 1 överläkare och 1 bitr. läkare avlönas av staten.

²⁾ Gemensam för Barnbördshuset och Epidemisjukhuset.

Utdrag
ur Göteborgs Hälsovårdsnämnds andra avdelnings räkenskaper
för år 1932.

Ingående balans.

Diverse skulder	71,020: 52		
<i>Skattestatens avräkning:</i>			
reservationer från föregående år.....	108,483: 60		
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>			
reservationer från föregående år.....	1,927,874: 35		
<i>Göteborgs stad:</i>			
redovisningsskuld	210,337: 66	2,317,716: 13	
<i>Kapitalbehållning</i>		16,348,373: 13	
	<u>Kronor</u>	<u>18,666,089: 26</u>	

Diverse tillgångar	74,876: 24		
Utestående fordringar	130,207: 03		
<i>Skattestatens avräkning:</i>			
förskott från föregående år	51,067: 20		
reservationer från föregående år.....	2,400: —		
<i>Göteborgs stad:</i>			
redovisningsfordran	1,429,400: —		
<i>Överskott och underskott:</i>			
1930 års underskott	31,166: 52		
1931 " "	378,952: 27	410,118: 79	2,098,069: 26
Fastigheter	15,949,220: —		
Inventarier	618,800: —	16,568,020: —	
	<u>Kronor</u>	<u>18,666,089: 26</u>	

Kapitalbehållning.

<i>Skattestatens avräkning:</i>			
avskrivning enl. bok (kapitalinkomst)		62,380: —	
<i>Utgående balans:</i>			
fastigheter	16,376,510: 85		
inventarier	689,371: 20	17,065,882: 05	
		<u>Kronor</u>	<u>17,128,262: 05</u>
<i>Ingående balans</i>		16,348,373: 13	
<i>Fastigheter:</i>			
kostnader under 1931 för div. nyanläggning.	275,325: 65		
<i>Inventarier:</i>			
ökade värden	100,000: —	375,325: 65	

<i>Överskott och underskott:</i>		
brist från äldre år		219,646: 87
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
kapitalutgifter enl. bok	127,662: 21	
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
kapitalutgifter enl. bok	57,254: 19	184,916: 40
	<u>Kronor</u>	<u>17,128,262: 05</u>

Överskott och underskott.

<i>Ingående balans:</i>		
brist från 1930 och 1931		410,118: 79
<i>Kapitalbehållning:</i>		
brist från föregående år		219,646: 87
<i>Göteborgs stad:</i>		
1932 års överskott	16,956: 39	
överskott från år 1931	62,550: —	79,506: 39
	<u>Kronor</u>	<u>709,272: 05</u>

Kassa: bristen för åren 1930 och 1931 lyftad i stadskassan		410,118: 79
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
1932 års överskott	16,956: 39	
överskott från år 1931	62,550: —	79,506: 39
<i>Utgående balans:</i>		
brist från äldre år		219,646: 87
	<u>Kronor</u>	<u>709,272: 05</u>

Göteborgs stad.

<i>Ingående balans:</i>		
fordran å stadskassan		1,429,400: —
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
verkliga utgifter enl. stat	6,702,565: 92	
kapitalutgifter enl. stat	225,550: —	6,928,115: 92
<i>Fondstatens avräkning:</i>		
kapitalutgifter enl. stat		385,000: —
Kassa: insättningar i stadskassan		677,276: 97
<i>Utgående balans:</i>		
redovisningsskuld för Lillhagens sjukhus		350,000: —
	<u>Kronor</u>	<u>9,769,792: 89</u>

<i>Ingående balans:</i>		
förskott av stadskassan		210,337: 66
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
verkliga inkomster enl. stat	2,478,898: 26	
kapitalinkomster enl. stat	62,380: —	2,541,278: 26
Kassa: uttagningar i stadskassan		4,990,377: 91
<i>Överskott och underskott:</i>		
1932 års överskott	16,956: 39	
överskott från år 1931	62,550: —	79,506: 39
<i>Utgående balans:</i>		
redovisningsfordran:		
rest å 1932 års anslag	160,092: 67	
lånemedel	1,788,200: —	1,948,292: 67
		<u>Kronor 9,769,792: 89</u>

Skattestatens avräkning.

<i>Ingående balans:</i>		
förskott från föregående år	51,067: 20	
reservationer från föregående år	2,400: —	53,467: 20
<i>Göteborgs stad:</i>		
verkliga inkomster och kapitalinkomster enl. stat		2,541,278: 26
<i>Verkliga utgifter och inkomster:</i>		
nettoutgifter enl. bok		4,540,647: 53
<i>Kapitalbehållning:</i>		
kapitalutgifter enl. bok		127,662: 21
<i>Överskott och underskott:</i>		
årets överskott	16,956: 39	
överskott från år 1931	62,550: —	79,506: 39
<i>Utgående balans:</i>		
reservationer till följande år:		
å verkliga utgifter	211,431: 12	
å kapitalutgifter	81,484: 50	292,915: 62
		<u>Kronor 7,635,477: 21</u>

<i>Ingående balans:</i>		
reservationer från föregående år		108,483: 60
<i>Göteborgs stad:</i>		
verkliga utgifter enl. stat	6,702,565: 92	
kapitalutgifter enl. stat	225,550: —	6,928,115: 92
<i>Kapitalbehållning:</i>		
kapitalinkomster enl. stat		62,380: —
<i>Utgående balans:</i>		
förskott till följande år:		
å verkliga utgifter	473,388: 56	
å kapitalutgifter	63,109: 13	536,497: 69
		<u>Kronor 7,635,477: 21</u>

Verkliga utgifter och inkomster.

Diverse kreditorer: verkliga utgifter enl. bok	6,945,788: 89	
<i>Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster:</i>		
avskrivning å inventarier	62,380: —	
	<u>Kronor</u>	<u>7,008,168: 89</u>
Diverse debitorer: verkliga inkomster enl. bok	2,467,521: 36	
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
nettoutgifter.....	4,540,647: 53	
	<u>Kronor</u>	<u>7,008,168: 89</u>

Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster.

<i>Inventarier:</i>		
värdeminskning		62,380: —
<i>Fastigheter:</i>		
byggnader vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	83,506: 46	
byggnader vid Renströmska sjukhuset	6,000: —	
” ” Barnsjukhuset	5,204: 55	94,711: 01
<i>Inventarier:</i>		
vid Renströmska sjukhuset	4,995: 59	
vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset ...	27,955: 61	32,951: 20
	<u>Kronor</u>	<u>190,042: 21</u>
<i>Verkliga utgifter och inkomster</i>		62,380: —
<i>Fastigheter:</i>		
värdeökning.....	94,711: 01	
<i>Inventarier:</i>		
värdeökning.....	32,951: 20	127,662: 21
	<u>Kronor</u>	<u>190,042: 21</u>

Låne- och fondstatens avräkning.

<i>Fondkapital:</i>		
utgifter enl. bok.....		57,254: 19
<i>Utgående balans:</i>		
reservationer till 1933	1,870,620: 16	
do för Lillhagens sjukhus	385,000: —	2,255,620: 16
	<u>Kronor</u>	<u>2,312,874: 35</u>

<i>Ingående balans:</i>		
reservationer från år 1931	1,927,874:	35
<i>Göteborgs stad:</i>		
kapitalutgifter enl. stat	385,000:	—
	<u>Kronor</u>	<u>2,312,874: 35</u>

Låne- och fondstatens utgifter och inkomster.

Diverse kreditorer.....	<u>Kronor</u>	<u>57,254: 19</u>
Anläggningar	<u>Kronor</u>	<u>57,254: 19</u>

Utgående balans.

Diverse tillgångar		61,169: 60
” fordringar		136,306: 02
<i>Göteborgs stad:</i>		
redovisningsfordran	160,092: 67	
lånemedel	<u>1,788,200: —</u>	1,948,292: 67
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
förskott till år 1933:		
å verkliga utgifter	473,388: 56	
å kapitalutgifter	<u>63,109: 13</u>	536,497: 69
<i>Överskott och underskott:</i>		
brist från äldre år		219,646: 87
Fastigheter	16,376,510: 85	
Inventarier	<u>689,371: 20</u>	17,065,882: 05
	<u>Kronor</u>	<u>19,067,794: 90</u>

Skattestatens avräkning:

reservationer till följande år:		
å verkliga utgifter	211,431: 12	
å kapitalutgifter	<u>81,484: 50</u>	292,915: 62
<i>Diverse skulder</i>		3,377: 07
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
reserverade medel		2,255,620: 16
<i>Göteborgs stad:</i>		
redovisningsskuld		350,000: —
<i>Kapitalbehållning</i>		<u>17,065,882: 05</u>
	<u>Kronor</u>	<u>19,967,794: 90</u>

Jämförelse mellan stat och bok för år 1932
för 11. A. 2. Hälsovårdsnämndens andra avdelning.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
1. Andra avdelningens byrå och befattningshavare:							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	155,557	—	—	164,658 54	—	9,101 54
d) pensioner och understöd	—	8,904	—	—	9,034 —	—	130 —
f) hyror och arrenden	—	23,600	—	—	24,930 —	—	1,360 —
i) inventarers inköp o. underhåll ..	—	2,200	—	—	1,419 78	—	780 22
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning o. d.	—	5,500	—	—	5,506 73	—	6 73
p) läkarvård, bandage, medicin m. m.	—	87,600	—	—	103,581 79	1,160 20	17,141 99
q) forselkostnader	—	2,900	—	—	5,000 73	—	2,100 73
r) kostnader för utredningar	—	30,720	—	—	45,493 37	—	14,773 37
x) kostnader av flera slag	—	3,000	—	—	2,912 57	—	87 43
kvinnopolikliniken	—	—	—	—	1,123 25	—	1,123 25
2. Kommunala sjuksköterskor:							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	41,740	—	—	38,352 30	—	3,387 70
övriga utgifter	—	4,680	—	—	3,775 80	—	904 20
3. Uppdragningsanstalten för sin- nessjuka:							
s) stadens bidrag till främmande inrättningar	—	109,500	—	—	78,476 —	18,120 —	12,904 —
w) onera och assurans av fast egen- dom	—	2,500	—	—	2,994 74	—	494 74
4. Thamstorps vilo- och central- hem	—	81,870	—	—	125,371 22	1,365 59	44,866 81
5. Anslag för dispensärverksam- het bland psykiskt sjuka:							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	7,200	—	—	7,200 —	—	—
övriga kostnader	—	2,850	—	—	1,609 56	—	1,240 44

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
6. Lillhagens sjukhus:							
f) hyror och arrenden	—	12,400 —	—	—	13,235 93	—	835 93
v) nybyggnader, avlopp o. vatten nybyggnader, gas	—	77,800 —	—	—	19,901 65	57,898 35	—
w) onera och assurans av fast egendom	—	17,000 —	—	—	—	17,000 —	—
utgifter att täckas 1933:	—	150 —	—	—	148 17	—	1 83
elevutbildning	—	—	34,568 50	—	34,568 50	—	—
avlöningar	—	—	61,153 07	—	61,153 07	—	—
driftskostnader	—	—	26,052 27	—	26,052 27	—	—
nyanskaffning av inventarier Barnsanatoriet Rävlanda	—	165,000 —	348,811 72	15,000 —	348,811 72	—	—
8. Sjuktransportväsendet	—	39,860 —	—	—	150,000 —	34,250 —	399 34
9. Hälsovårdsnämndens bygg- nadskommission	—	8,400 —	—	—	8 400 —	—	—
10. Tandkliniken, Järntorget	—	160,580 —	—	—	169,577 60	—	8,997 60
11. Styrso havskuranstalt	—	25,000 —	—	—	17,887 70	4,155 66	2,956 64
12. Anslag till vanförestalten ..	—	8,000 —	—	—	4,513 80	—	3,486 20
13. Tandkliniken, Drottningtorget Ränta å anläggningars och in- ventariers bokförda värde	—	822,396 —	—	—	81,343 66	—	81,343 66
14. Avskrivning å inventarier ..	—	62,380 —	—	—	822,396 —	—	—
	—	1,969,287 —	470,585 56	15,000 —	2,447,849 79	133,949 80	—182,675 69 + 25,748 66
Kapitalutgifter.							
Låne- och fondstat:	—	—	—	—	—	—	—
uppförande av intagningspa- viljonger vid Lillhagens sjuk- hus	—	385,000 —	—	—	—	385,000 —	—
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader: kommunala sjuksköterske- byrån	—	6,500 —	—	—	6,373 —	—	127 —

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
upptagningsanstalten för sinnessjuka	—	30,000	—	—	30,157 45	—	+ 157 45
Thamstorps vil- o. centralhem sjuktransportavgifter	—	15,000	—	—	25,991 23	—	+ 10,991 23
andel i behandlingsavgifter från polikliniken i Lundby	—	14,000	—	—	14,835 44	—	+ 835 44
andel i behandlingsavgifter från polikliniken i Lundby	—	8,000	—	—	7,100 —	—	— 900
från polikliniker i Sociala huset och Församlingskyrkan statsbidrag till avlöande av 2 distriktsbarnmorskor	—	1,000	—	—	900 75	—	— 99 25
avgifter från tandpolikliniken, Järntorget	—	516	—	—	516 —	—	—
avgifter från tandpolikliniken, Drottningtorget	—	160,000	—	—	127,009 —	—	— 32,991
patientavgifter Lillhagens sjuk- hus	—	—	—	—	39,583 —	—	+ 39,583
grundlegor, tomtören, hyror och arrenden:	—	—	—	—	6,537 —	—	+ 6,537
arrende för 1 mantal Hökålla	—	2,000	—	—	90 —	—	— 1,910
i) inkomster av flera slag	—	1,500	—	—	3,783 14	—	+ 2,283 14
tillbyggnad till barnsanatoriet Räv- landa	2,400	—	—	—	8,284 97	—	+ 5,884 97
ersättning för naturförväningar	—	10,920	—	—	9,800 —	—	— 1,120
patientavgifter	2,400	249,436	—	—	280,960 98	—	— 37,147 25
	—	—	—	—	6,098 99	—	+ 66,272 23
	—	—	—	—	287,059 97	—	+ 6,098 99
Kapitalinkomster.							
Skattestat: avskrivningar å inven- tarter	—	62,380	—	—	62,380 —	—	—

Sammandrag:

Verklige utgifter.....	—	156,927: 03
Verklige inkomster.....	+	35,223: 97
Underskott		121,703: 06

	Ingående balans	Utgående balans	Överskott + Underskott —
	Sjuktransportavgifter.....	2,919 —	3,413 —
Donationsavkastning.....	5,183 90	4,825 47	+ 358 43
Upplysningsanstalten	13,615 15	14,855 80	+ 1,240 65
Thamstorps villo- och centralhem	7,392 76	8,356 44	+ 963 68
Patientavgifter	93,996 22	99,483 79	+ 5,487 57
Kirurgiska polikliniken i Lundby.....	7,100 —	5,371 52	+ 1,728 48
	130,207 03	136,306 02	+ 8,185 90
		Överskott	+ 2,086 91
		Överskott	+ 6,098 99

Jämförelse mellan stat och bok för år 1932

för 11. B. Epidemisjukhuset.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter:							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	272,686	—	—	266,997 76	—	+ 5,688 24
d) pensioner och understöd	—	4,032	—	—	4,420	—	+ 388
e) beklädnad och beväpning	—	100	—	—	—	—	+ 100
g) underhåll av fastighet	—	11,000	—	—	15,432 13	—	+ 4,432 13
h) andra underhållsarbeten	—	1,000	—	—	848 88	—	+ 127 12
i) inventariers inköp o. underhåll ..	—	11,000	—	—	9,958 17	24	+ 254 55
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	38,000	—	—	39,498 06	114 90	+ 1,612 96
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	1,800	—	—	1,730 37	37 70	+ 31 93
n) kosthåll	—	71,100	—	—	59,939 37	4,328 36	+ 6,832 27
p) läkarvård, bandage, medicin m. m.	—	11,200	—	—	13,622 76	538 31	+ 2,961 07
q) forselkostnader	—	100	—	—	135	—	+ 35
w) onera och assurans av fast egendom	—	1,700	—	—	1,646 97	—	+ 53 03
x) kostnader av flera slag	—	3,500	—	—	4,138 75	—	+ 638 75
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	427,218	—	—	418,368 22	5,830 55	+ 13,087 14
statsbidrag till driftskostnaderna	—	15,000	—	—	9,148 30	—	+ 5,851 70
grundlegor, tomtören, hyror och arrenden	—	40,000	—	—	67,302	—	+ 27,302
ersättning för naturaförmåner	—	5,000	—	—	5,000	—	—
	—	85,130	—	—	84,946 33	—	+ 183 67
	—	145,130	—	—	166,396 63	—	+ 27,302
	—		—	—		—	+ 6,035 37

Sammandrag:

Verkliga utgifter	+ 3,019: 23
Verkliga inkomster	+ 21,266: 63
Överskott	24,285: 86

Jämförelse mellan stat och bok för år 1932
för 11. C. Renströmska sjukhuset å Kålltorp.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	325,363	—	—	331,943 25	—	6,580 25
d) pensioner och understöd	—	4,932	—	—	5,006	—	74
e) beklädnad och beväpning	—	1,200	—	—	607 15	—	592 85
f) hyror och arrenden	—	—	—	—	90	—	90
g) underhåll av fastighet	—	27,400	—	—	27,227 93	2,200	2,027 93
h) andra underhållsarbeten	—	6,500	—	—	8,754 06	—	2,254 06
i) inventariers inköp o. underhåll	5,475 80	19,000	—	—	22,488 99	—	1,986 81
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	49,300	—	—	51,203 13	—	1,903 13
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	3,000	—	—	3,502 30	—	502 30
n) kosthåll	—	142,640	—	—	118,986 95	—	23,653 05
p) läkarvård, bandage, medicin m. m.	—	29,500	—	—	23,769 32	1,148 92	4,581 76
q) forselkostnader	—	500	—	—	438 20	—	61 80
v) nybyggnader, ombyggnader, muddringsarbeten m. m.	3,000	—	—	—	—	3,000	—
w) onera o. assurans av fast egen- dom	—	1,483	—	—	903 68	—	579 32
x) kostnader av flera slag	—	4,900	—	—	4,450 96	—	449 04
	8,475 80	615,718	—	—	599,371 92	6,348 92	31,904 63
							13,431 67
Kapitalutgifter.							
Skattestat:							
utbyggande av ligghallen och in- köp av liggstolar	—	8,500	—	—	8,667 59	—	167 59
inköp av bågjusaggregat	—	2,200	—	—	2,328	—	128
	—	10,700	—	—	10,995 59	—	295 59

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader.....	—	225,255 —	—	—	247,266 25	—	+ 22,011 25
j) inkomster av flera slag.....	—	5,200 —	—	—	2,719 49	—	+ 2,480 51
ersättning för naturaförmåner	—	100,280 —	—	—	91,800 —	—	+ 8,480 —
	—	330,735 —	—	—	341,785 74	—	+ 22,011 25
							+ 10,960 51

Sammandrag:

Verkliga utgifter	+ 18,177: 37
Verkliga inkomster.....	+ 11,050: 74
Överskott	29,228: 11

**Jämförelse mellan stat och bok för år 1932
för 11. E. 1. Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.**

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
1. Allm. och Sahlgrenska sjukhuset:							
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	1,030,296	—	—	1,015,053 13	—	+ 15,242 87
d) pensioner och understöd	—	29,508	—	—	38,159	—	+ 8,651 —
e) beklädnad och beväpning	—	2,500	—	—	1,569 63	—	+ 930 37
f) hyror och arrenden	—	4,000	—	—	4,000	—	—
g) underhåll av fastighet	1,600	88,463	—	1,000	56,366 24	10,425 29	+ 22,271 47
h) andra underhållsarbeten	1,000	33,000	—	—	69,832 39	1,000	+ 36,832 39
i) inventariers inköp o. underhåll	33,736	168,200	—	10,751 94	151,836 90	23,812 93	+ 15,534 23
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	153,000	—	—	143,281 20	—	+ 9,718 80
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	11,500	—	—	10,719 85	—	+ 780 15
n) kosthåll	—	363,822	—	—	292,982 40	—	+ 70,839 60
p) läkarvård, bandage, medicin m. m.	—	252,000	—	—	215,934 91	—	+ 36,065 09
q) forselkostnader	—	400	—	—	535	—	+ 135 —
v) nybyggnader, ombyggnader, muddringsarbeten m. m.	38,371 80	—	—	—	19,358 47	15,798 88	+ 3,214 45
w) onera och assurans av fast egendom	—	3,500	—	—	3,217 93	—	+ 282 07
x) kostnader av flera slag	—	19,000	—	—	15,642 21	—	+ 3,357 79
	74,707 80	2,159,189	—	11,751 94	2,038,489 26	51,037 10	+ 178,236 89
							- 45,618 39
Kapitalutgifter.							
Skattestat: apparatutrustning till röntgendiagnostisk paviljong...	—	110,000	—	10,859 89	19,991 45	79,148 66	—
inköp av redskap och möbler till sjukgymnastikavdelning.	—	1,500	—	—	1,466	34	—
inköp av möbler o. övrig utrustning till radiumentariska kliniken	—	8,800	—	—	6,498 16	2,301 84	—

Jämförelse mellan stat och bok för år 1932
för 11. E. 2. Holtermanska sjukhuset.

	Reservationer från föregå- ende år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	114,067	—	—	112,342 69	—	1,724 31
d) pensioner och understöd	—	2,948	—	—	2,422	—	526
e) beklädnad och beväpning	—	550	—	—	361 23	—	188 77
g) underhåll av fastighet	—	5,000	—	—	4,422 41	—	577 59
h) andra underhållsarbeten	—	500	—	—	324 60	—	175 40
i) inventariers inköp o. underhåll ..	—	5,000	—	—	5,473 20	—	473 20
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	23,100	—	—	21,401 18	—	1,698 82
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	1,300	—	—	1,345 71	—	45 71
n) kosthåll	—	38,203	—	—	31,511 59	—	6,691 41
p) läkarkärd, bandage, medicin m. m.	—	10,700	—	—	8,446 04	—	2,253 96
q) förselkostnader	—	200	—	—	208 80	—	8 80
w) onera o. assurans av fast egen- dom	—	150	—	—	168 70	—	18 70
x) kostnader av flera slag	—	1,800	—	—	2,997 78	—	1,197 78
	—	203,518	—	—	191,425 93	—	13,836 26
	—		—	—		—	1,744 19
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	85,500	—	—	76,807 83	—	8,692 17
j) inkomster av flera slag	—	5,000	—	—	4,110	—	890
ersättning för naturaförmåner	—	29,142	—	—	28,503 29	—	638 71
	—	119,642	—	—	109,421 12	—	10,220 88

Sammandrag:

Verkliga utgifter	+	12,092: 07
Verkliga inkomster	—	10,220: 88
Överskott		1,871: 19

Jämförelse mellan stat och bok för år 1932
för 11. E. 3. Barnsjukhuset.

	Reservationer från föregående år	För året eni. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året eni. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
b) kapitalavbetalningar, räntor och lånekostnader	—	1,500	—	—	—	—	1,500 —
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	368,744 17	—	—	361,809 19	—	6,934 98
d) pensioner och understöd	—	6,739	—	—	5,833	—	906 —
e) beklädnad och beväpning	—	500	—	—	520 18	—	20 18
g) underhåll av fastighet	—	28,000	—	—	22,842 90	—	5,157 10
h) andra underhållsarbeten	—	1,500	—	—	1,759 17	—	259 17
i) inventariers inköp o. underhåll	—	32,000	—	—	28,393 66	—	3,606 34
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	50,500	2,803	1,852 70	41,268 07	—	10,182 23
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	3,000	—	—	3,085 73	—	85 73
n) kosthåll	—	117,723	—	—	108,705 92	—	9,017 08
p) läkarvård, bandage, medicin m. m.	—	29,000	—	—	30,762 94	—	1,762 94
q) forselkostnader	—	3,000	—	—	2,819 75	—	180 25
w) onera o. assurans av fast egen- dom	—	800	—	—	886 74	—	86 74
x) kostnader av flera slag	—	7,600	—	—	6,949 75	—	650 25
	—	650,606 17	2,803	1,852 70	615,637 —	—	38,134 23
	—	—	—	62,550 —	5,204 55	—	2,214 76
	—	62,550 —	—	—	—	—	5,204 55
Kapitalutgifter.							
Skattestat: sista hälften av anslag, 125,100: — kr., för om- och till- byggnad å Ågrenska konvales- centhemmet	—	—	—	—	—	—	—
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	141,400	—	—	119,966 56	—	21,433 44
i) räntor och kapitalavbetalningar ersättning för naturförvärf	—	19,775	—	—	20,000 —	—	225 —
	—	103,177 03	—	—	103,177 03	—	—
	—	264,352 03	—	—	243,143 59	—	21,433 44
	—	—	—	—	—	—	225 —

Sammandrag:

Verkliga utgifter	+	30,714: 92
Verkliga inkomster	—	21,208: 44

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	226,794	—	—	249,000 71	—	22,206 71
d) pensioner och understöd	—	4 613	—	—	5,271	—	658
e) beklädnad och beväpning	—	250	—	—	128	—	122
g) underhåll av fastighet	—	12,000	—	—	13,582 43	—	1,582 43
h) andra underhållsarbeten	—	1,000	—	—	1,049 50	—	49 50
i) inventariers inköp o. underhåll ..	2,800	20,000	—	—	28,801 74	2,059 70	8,061 44
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	35,400	—	—	32,219 10	—	3,180 90
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	2,500	—	—	3,988 16	—	1,488 16
n) kosthåll	—	89,595	—	—	65,566 54	3,814 80	20,213 66
p) läkarvård, bandage, medicin m. m.	—	16,800	—	—	20,272 17	—	3,472 17
q) forselkostnader	—	300	—	—	195	—	105
v) nybyggnader, ombyggnader, muddringsarbeten m. m.	5,500	—	—	—	5,915 90	—	415 90
w) onera och assurans av fast egendom	—	300	—	—	265 21	—	34 79
x) kostnader av flera slag	—	3,200	—	—	3,635 37	—	435 37
	8,300	412,752	—	—	429,890 83	5,874 50	— 38,369 68 23,656 35
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	187,000	—	—	171,192 34	—	15,807 66
g) grundlegor, tomtören, hyror och arrenden	—	15,000	—	—	22,500	—	7,500
ersättning för naturaförmåner	—	56,420	—	—	56,420	—	—
	—	258,420	—	—	250,112 34	—	15,807 66 7,500

Sammandrag:

Verkliga utgifter	14,713: 33
Verkliga inkomster	8,307: 66
Underskott	23,020: 99

**Jämförelse mellan stat och bok för år 1932
för 11. E. 5. Oscar och Maria Ekmans sjukhus.**

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott --
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	101,853	—	—	105,619 86	—	3,766 86
d) pensioner och understöd	—	—	—	—	407 —	—	407 —
g) underhåll av fastighet	—	8,000	—	—	7,939 20	—	60 80
h) andra underhållsarbeten	—	300	—	—	169 25	—	130 75
i) inventariers inköp o. underhåll	—	6,000	—	—	5,666 55	—	333 45
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	16,400	—	—	14,515 51	—	1,884 49
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	800	—	—	861 12	—	61 12
n) kosthåll.	—	35,549 75	—	—	29,299 14	—	6,250 61
p) läkarvård, bandage, medicin m. m.	—	7,300	—	—	7,709 83	—	409 83
q) forselkostnader	—	200	—	—	196 46	—	3 54
v) nybyggnader, ombyggnader, muddringsarbeten m. m.	17,000	—	—	—	8,609 75	8,390 25	—
w) onera o. assurans av fast egen- dom	—	700	—	—	325 10	—	374 90
x) kostnader av flera slag	—	2,900	—	—	2,499 88	—	400 12
	17,000	180,002 75	—	—	183,818 65	8,390 25	9,438 66 4,644 81
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	55,000	—	—	52,472 23	—	2,527 77
j) inkomster av flera slag	—	1,500	—	—	—	—	1,500 —
ersättning för naturaförmåner	—	27,120	—	—	27,120 —	—	—
	—	83,620	—	—	79,592 23	—	4,027 77

Sammandrag:

Verkliga utgifter ..... + 4,793: 85
Verkliga inkomster ..... — 4,027: 77

Överskott

766: 08

Sammandrag av verkliga utgifter och kapitalutgifter.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år
11 A. 2	—	1,969,287	470,585 56	15,000	2,447,849 79	133,949 80
11 B.	—	427,218	—	—	418,368 22	5,830 55
11 C.	8,475 80	615,718	—	—	599,371 92	6,348 92
11 E. 1.	74,707 80	2,159,189	—	11,751 94	2,038,489 26	51,037 10
	—	84,275	—	—	83,317 29	—
11 E. 2.	—	203,518	—	—	191,425 93	—
11 E. 3.	—	650,606 17	2,803	1,852 70	615,637	—
11 E. 4.	8,300	412,732	—	—	429,890 83	5,874 50
11 E. 5.	17,000	180,002 75	—	—	183,818 65	8,390 25
	108,483 60	6,702,565 92	473,388 56	28,604 64	7,008,168 89	211,431 12
11 C.	—	10,700	—	—	10,995 59	—
11 E. 1.	—	152,300	63,109 13	22,462 56	111,462 07	81,484 50
11 E. 3.	—	62,550	—	62,550	5,204 55	—
11 A. 2. Lånestat	—	225,550	63,109 13	85,012 56	127,662 21	81,484 50
	—	385,000	—	—	—	385,000

Sammandrag av verkliga inkomster och kapitalinkomster.

11 A. 2.	2,400	249,436	—	—	287,059 97	—
11 B.	—	145,130	—	—	166,396 63	—
11 C.	—	330,735	—	—	341,785 74	—
11 E. 1.	—	1,027,563 23	—	—	990,009 74	—
11 E. 2.	—	119,642	—	—	109,421 12	—
11 E. 3.	—	264,352 03	—	—	243,143 59	—
11 E. 4.	—	258,420	—	—	250,112 34	—
11 E. 5.	—	83,620	—	—	79,592 23	—
	2,400	2,478,898 26	—	—	2,467,521 36	—
11 A. 2.	—	62,380	—	—	62,380	—

Överskott och underskott.

	Överskott:	Underskott:
11 A. 2.		121,703: 06
11 B.	24,285: 86	
11 C.	29,228: 11	
11 E. 1.	96,022: 72	
11 E. 2.	1,871: 19	
11 E. 3.	9,506: 48	
11 E. 4.		23,020: 99
11 E. 5.	766: 08	
	161,680: 44	144,724: 05
nettoöverskott.....		16,956: 39
	161,680: 44	161,680: 44

—————

Av hälsovårdsnämndens andra avdelning förvaltade donationer.

Tillgångar:

Värdepappers Konto:

1. Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset:

a) Diverse fonder:

Allmänna Hypotekskassans för Sveriges städer 4 % obl. av 1902, nom. 4,800: — @ 90,5 %	4,344: —
Hälsingborgs stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1909, nom. 6,000: —	6,000: —
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929, nom. 5,000: —	5,000: —
Stockholms stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1914, nom. 9,000: — @ 99 %	8,910: —
Sveriges Allmänna Hypoteksbanks 4 % obl. av 1878, nom. 100,000: — @ 78,5 %	78,500: —
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 3,000: — @ 95 %	2,850: —
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1899, nom. 61,560: — @ 69 %	42,476: 40
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	10,000: —
Stockholms stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1887, nom. 10,800: — @ 84,5 %	9,126: —
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1928, nom. 10,000: —	9,700: —
Stockholms stads 5 % obl. av 1925, nom. 5,000: —	4,950: —
Göteborgs Intecknings Garanti A.-B:s 5 % obl. av 1915, nom. 10,000: —	10,000: —
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 5 % obl. av 1928, nom. 94,000: — @ 101,5 %	94,000: —
b) P. P. Ekmans donationsfond:	
1 inteckning i Kilanda Säteri	1,000: —
c) Albertina Dorothea Jacobsens donationsfond:	
5 aktier i Kampenhovs A.-B.	6,000: —
d) Borgmästare P. A. Fröbergers frisängsfond:	
125 aktier i Svenska Sockerfabriks A.-B., nom. 12,500: — @ 82,5 %	10,312: 50
e) Signe och Herman Kösters fond:	
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1928, nom. 5.000: — @ 97 %	4,850: —
f) Carl Krügers fond:	
Stockholms stads 4 % obl. av 1908, nom. 5,760: — @ 85 %	4,896: —
g) doktor Alrik Lindhs pensionsfond:	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 7,000: — @ 99,5 %	6,965: —
h) Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets frälse- rättefond:	

Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 70,000: —	70,000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1913, nom. 40,320: — @ c:a 80 %	32,256: —	102,256: —
i) E. W. Flobecks fond:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1927, nom. 5,000: — @ 98 ¹ / ₄ %		4,912: 50
j) Constance Charlotte Holmgrens frisångsfond:		
Stockholms stads 4 % obl. av 1908, nom. 15,480: —		15,480: —
k) Benjamin S. o. Hanna Hüttners fond för A. S. S.:		
Stockholms stads 5 % obl. av 1918, nom. 10,000: —		10,000: —
Svenska statens 4 % obl. av 1933, nom. 5,000: —		5,000: —
Göteborgs stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1922, nom. 5,000: —		5,000: —
l) V. H. Hultmans donation:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 8,000: — @ 99,5 %	7,960: —	
Svenska statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1,000: — till 97 ¹ / ₄ %	973: 50	
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 5 % obl. av 1926, nom. 5,000: —	5,000: —	
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1922, nom. 5,000: — @ 97,5 %	4,875: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 5 % obl. av 1928, nom. 1,000 — @ 101,5 %	1,000: —	19,808: 50
m) Överläkaren dr. Hugo Kösters 50- års fond för sjuksköterskor:		
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2,000: —	2,000: —	
Göteborgs stads 5 % obl. av 1918, @ pari	4,000: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 3,000: — @ 99,5 %	2,985: —	
Göteborgs Intecknings Garanti A.-B:s 5 % obl. av 1925	1,000: —	9,985: —
n) Överläkaren dr. Hugo Kösters 60- års fond för ekonomipersonalen:		
Göteborgs stads 5 % obl. av 1918, nom. 5,000: — @ pari	5,000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1927, nom. 1,000: — @ 98 ³ / ₄ %	987: 50	
Torne & Muonio Gränsälvars flottnings- förening 5 % obl. av 1925, @ pari	1,000: —	6,987: 50
o) Henrik E. Ahrenbergs fond:		
Göteborgs stads 4 % obl. av 1906, nom. 9,000: — @ 80 %	7,200: —	
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 4,000: —	4,000: —	

Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2,400: — @ 99,5 % 2,388: —	13,588: —
p) Konto för inköp av radium: Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 600: — @ 99,5 %	597: —
q) Professor Karl Dahlgrens fond: Stockholms stads 5 % obl. av 1925, nom. 5,000: —	4,950: —
r) Missans fond: Göteborgs Intecknings Garanti A.-B:s 5 % obl. av 1925, @ pari	10,000: —
s) Häradshövdingen A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabet von Proschwitz' samt teol. studerande Gustaf Adolf von Proschwitz' donation:	
Innestående å kapitalräkning i A.-B. Göteborgs Bank	47,341: 65
2. Barnsjukhuset:	
a) Diverse fonder:	
Hälsingborgs Intecknings Garanti A.-B:s 4 % obl. av 1894, nom. 32,000: — @ 90 %	28,800: —
Stockholms stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1887, nom. 8,000: — @ 80 % kurs.....	6,400: —
Konungariket Sveriges Stadshypoteks- kassas 4 ¹ / ₂ % obl. av 1933, nom. 2,000: —	2,000: —
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1928, nom. 2,000: —	1,940: —
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 5 % obl. av 1926, nom. 1,000: —	1,000: —
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 5 % obl. av 1922, @ pari	1,000: —
Konungariket Sveriges Stadshypoteks- kassas 4 ¹ / ₂ % obl. av 1933, nom. 1,000: —	1,000: —
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1928, nom. 2,000: —	1,940: —
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 12,000: — @ 99,5 %	11,940: —
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929	140,000: —
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1928, nom. 3,000: —	2,910: —
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, @ pari	72,000: —
Skuldebrev av Göteborgs Intecknings Garanti A.-B. å tillsammans	35,000: —
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1913, nom. 126,000: — @ 98,5 %	124,110: —

Stockholms stads 4 % obl. av 1908, nom. 2,880: — @ 85 %	2,448: —	
Torne & Muonio Gränsälvars flottnings- förenings 5 % obl. av 1925, @ pari	1,000: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 5 % obl. av 1928, nom. 5,000: —	5,000: —	438,488: —
b) Hyllengrenska donationsfonden:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929	20,000: —	
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	2,000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929	1,000: —	23,000: —
c) Ågrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929 @ pari ...		10,000: —
d) Ågrenska fonden för nybyggnader å Amundön:		
Stockholms stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1914, @ pari	5,000: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 5,000: — @ 99,5 %	4,975: —	9,975: —
e) Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för B. S.:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 9,000: — @ 99,5 %	8,955: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 5 % obl. av 1928, nom. 1,000: —	1,000: —	9,955: —
f) Oscar Ekman, J. J. Ekman och Edvard Dicksons fond:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929, nom. 10,000: — @ pari		10,000: —
g) James Carnegies donationsfond:		
Bergslagens Jänvägs A.-B:s 5 % obl. av 1926, nom. 10,000: —		10,000: —
3. Barnbördshuset: E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer:		
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1886, nom. 8,000: —	8,000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 700: —	700: —	
	nom. 8,700: —	6,000: —
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4 ¹ / ₂ % obl. av 1933, nom. 3,000: —		3,000: —
4. Dispensärcentralens sjukhus: a) Fredrik Söderströms fond:		
Nora Karlskoga Järnvägars A.-B:s 5 ¹ / ₂ % obl. av 1892, @ pari		5,000: —

b) Oscar W. Olssons donation:	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1,000: — @ 99,5 %	995: —
5. Ekmanska sjukhuset:	
a) Ekmanska fonden:	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1927, nom. 5,000: — @98 ³ / ₄ %.....	4,937: 50
Göteborgs stads 5 % revers av 1931	9,750: —
Bergslagens Järnvägs A.-B:s 5 % obl. av 1926, nom. 5,000: —	5,000: —
Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 5 % obl. av 1922, nom. 2,000 —	2,000: —
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 5 % obl. av 1928, nom. 5,000: —	5,000: —
	<u>26,687: 50</u>
b) Falkenbergs fond:	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % statslån av år 1886, nom. 2,666: 66 bokföres till.....	1,835: 82
Sveriges Allmänna Hypoteksbanks 3 ¹ / ₂ % obl. av 1886, nom. 3,733: 33 bokföres till	2,566: 12
Stockholms stads 4 % obl. av 1908, nom. 17,640: — @ 85 %.....	14,994: —
Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 5 % obl. av 1922	1,000: —
c) J. Carnegies fond:	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 4,000: —	4,000: —
Stockholms stads 4 % obl. av 1908, nom. 10,440: — @ 85 %	8,874: —
Sveriges Allmänna Hypoteksbanks 3 ¹ / ₂ % obl. av 1886, nom. 1,066: 66 bokföres till	700: 93
Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 5 % obl. av 1922, nom. 5,000: — @ pari	5,000: —
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1928, nom. 1,000: —	970: —
Torne & Muonio Gränsälvars flottningssällskapets 5 % obl. av 1925, @ pari	1,000: —
	<u>6,970: —</u>
d) Wijkska fonden:	
Stockholms stads 5 % obl. av 1918, nom. 20,000: — @ pari	20,000: —
Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 5 % obl. av 1922	1,000: —
e) Maria och Magnus Nihlmans fond:	
Malmö stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1928, nom. 15,000: —	14,550: —
Radium Konto	67,565: 34
Ågrenska Konvalescenthemmet	138,594: 83
Checkräkning	31,075: 07
Sparkasseräkning	7,072: 64
Fastigheten Östra Hamngatan	75,000: —
	<u>Kronor 1,524,685: 30</u>

Skulder:		
Donationer till Sahlgrenska sjukhuset.....		233,176: 39
Donation till radium		67,565: 34
Barnsjukhusets Donations Konto.....		380,304: 35
Franz och Sofie Rambergs donation		14,636: 96
Ågrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön ...		11,200: 88
P. P. Ekmans donationsfond		1,000: —
Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för B. S.		11,522: 99
Oscar W. Olssons donationsfond.....		994: 10
Maria Ekmans donationsfond		36,874: 51
Louise Falkenbergs donationsfond		27,559: 02
J. Carnegies donationsfond		25,475: 67
Wijks donationsfond		25,287: 75
Donationsavkastning till Ekmanska sjukhuset		5,683: 59
Oscar Ekman, J. J. Ekman och Edvard Dicksons fond		10,452: —
Professor Karl Dahlgrens fond.....		6,458: 19
Missans fond		10,990: —
Dr. Hugo Kösters 50-års fond		13,737: 43
Weststringska donationen.....		22,078: 06
Weststringska bokdonationsfonden.....		1,350: —
Estrid Rohdes fond		3,995: 28
Carl Krügers fond		6,759: 26
Borgmästare P. A. Fröbergs frisängsfond		16,658: 90
Signe och Herman Kösters fond.....		5,995: 33
Albertina Dorothea Jacobsens donation.....		31,232: 35
Dr. Johan Jacob Ekmans och Dr Fritz Langs biblioteksfond		6,125: 14
Dr. Alrik Lindhs pensionsfond.....		11,150: 50
Henrik E. Ahrenbergs fond		17,865: 15
E. W. Flobecks fond		5,729: 89
Dr. Hugo Kösters 60-års fond för ekonomipersonalen		8,526: 36
Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond		19,675: 74
Donationer till Allmänna o. Sahlgrenska sjukhuset:		
Thoméeska donationen	15,000: —	
Gibsonska donationen	10,000: —	
Borgströmska donationen	8,112: 39	33,112: 39
Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för A. S. S.		24,400: 99
Hyllengrenska donationen.....		26,981: 41
James Carnegies fond för B. S.		10,429: 04
V. H. Hultmans donation		20,939: 25
Fredrik Söderströms fond		5,035: 50
Konto för inköp av radium		964: 70
E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer		6,302: —
Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond.....		118,884: 16
Ågrenska fonden för nybyggnader å Amundön		11,967: 69
Donationsavkastning		4,825: 47
Maria och Magnus Nihlmans fond		17,854: 35
Ågrenska donationskontot		
Axel H. och Louise Ågrens fond.....	80,791: 66	

Karin Ågrens fond	10,000: —	
Erik Gustaf Ågrens fond	10,000: —	
Carl Hugo Ågrens fond	10,000: —	
Per Gustaf Ågrens fond	10,000: —	
R. L. Lundgrens fond	1,656: 45	
Axel H. och Louise Ågrens fond	28,765: 71	151,213: 82
Häradshövdingen A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabet von Proschwitz' samt teol. studerande Adolf von Proschwitz' donation	48,696: 27	
Donation till Barnbördshuset av okänd givare	3,017: 13	
	<u>Kronor</u>	<u>1,524,685: 30</u>

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Å medicinska och kirurgiska avdelningarna år 1932 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
	<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>								
1	Megacolon cong.	—	—	—	—	2	1	—	—
1	Cysta urachi	—	—	—	—	—	1	—	—
1	Ren duplex	—	—	—	—	—	5	—	—
1	Phimosi cong.	—	—	—	—	1	—	—	—
1	Retentio testis	—	—	—	—	3	—	—	—
1	Cysta vel fistula reg. sacr. cong.	—	—	—	—	2	—	—	—
1	Torticollis congen.	—	—	—	—	1	—	—	—
	<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>								
6	Marasmus senilis	3	5	—	—	4	5	1	1
7	Gangræna »	—	—	—	—	6	1	—	—
	<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>								
8	Abortus	—	1	—	—	—	4	—	2
10	Graviditas extrauterina	—	—	—	—	—	8	—	—
11	Hyperemesis gravidarum.....	—	2	—	—	—	—	—	—
14	Piacenta prævia.....	—	1	—	—	—	—	—	—
19	Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis	—	1	—	1	—	—	—	—
20	Graviditas	—	—	—	—	—	9	—	—
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>								
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	18	15	6	4	101	64	6	9
»	Panaritium	—	—	—	—	1	4	—	—
»	Lymphadenit. sept.	—	—	—	—	14	16	—	—
»	Hidroadenit.	—	—	—	—	3	1	—	—
22	Erysipelas	17	29	1	2	6	4	—	—
23	Scarlatina	—	1	—	—	—	—	—	—
24	Diphtheria	1	—	—	—	—	—	—	—
29	Influenza epidemica	30	44	1	—	12	16	1	—
33	Typhus abdominalis.....	2	3	—	—	—	—	—	—
34	Paratyphus	—	1	—	—	—	—	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta	1	1	—	—	—	—	—	—
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica.....	1	—	—	—	—	—	—	—
41	Tetanus	—	—	—	—	1	—	1	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	57	66	—	—	56	75	2	7
»	pulmonum. Tuberculosis laryngis	54	54	2	1	11	12	—	—
»	cerebri. Meningitis tuberc. ossium et articularum	1	3	1	2	—	—	—	—
»	lymphoglandularum	—	—	—	—	13	14	—	2
»	renum	2	7	—	—	6	12	—	—
»	urogenitalis.....	1	—	—	—	10	10	1	1
		—	1	—	—	11	6	1	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.				
		Intagna		Döda		Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
42	Tuberculosis peritonei	—	1	—	—	—	—	—	—	
	» cutis. Lupus vulgaris	—	—	—	—	1	—	—	—	
	» ileo-coecalis	—	—	—	—	3	—	1	—	
	» organorum aliorum	—	2	—	—	14	—	3	—	
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—	1	—	—	—	
»	» acquisita	16	20	—	—	5	2	—	—	
45	Ulcus molle	—	—	—	—	1	—	—	—	
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>).....	5	1	—	—	5	4	—	—	
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	1	—	—	2	1	—	—	
	Cystitis gonorrhœica	1	—	—	—	—	—	—	—	
	Epididymitis gonorrhœica	3	—	—	—	4	—	—	—	
	Prostatitis gonorrhœica	1	—	—	—	—	—	—	—	
	Endometritis, salpingitis gonorrhœica...	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Rheumatismus gonorrhœica. Arthrit. gonorrhœica	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Lymphogranuloma inguin.	—	—	—	—	5	—	—	—	
47	Actinomycosis	—	—	—	—	2	2	—	1	
51	Malaria	7	—	—	—	1	—	—	—	
55	Tænia (<i>Cysticercus</i>). <i>Bothriocephalus</i> ...	6	14	—	—	—	—	—	—	
57	Febris. Febricula.....	4	11	—	—	—	3	—	—	
»	Helminthiasis.....	—	—	—	—	—	2	—	—	
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>									
58	Anæmia	8	47	—	—	9	17	—	—	
59	Anæmia perniciosa progressiva	16	27	2	3	2	2	—	—	
60	Leuchæmia	—	—	—	—	1	—	—	—	
63	Plethora vera. Pylocythæmia	—	1	—	—	—	—	—	—	
64	Hæmophilia	—	1	—	—	1	—	—	—	
65	Scorbutus	2	—	—	—	—	—	—	—	
66	Agranulocytos, aleukia	—	1	—	—	—	—	—	—	
»	Anæmia hæmolytica.....	1	1	—	—	—	—	—	—	
»	Hæmorrh. diates	1	—	—	—	—	—	—	—	
»	Splenomegalia	—	—	—	—	—	1	—	—	
	<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>									
67	Diathesis urica. Arthritis urica.....	3	—	—	—	—	—	—	—	
68	Diabetes mellitus	100	100	2	3	14	6	—	—	
»	Gangræna diabetes	—	—	—	—	3	2	—	—	
69	Adipositas universalis	1	7	—	—	—	—	—	—	
»	»	—	—	—	—	3	2	—	—	
70	Blå-scleræ-syndrom	—	3	—	—	—	—	—	—	
»	Glykosuria	5	1	—	—	—	—	—	—	
»	Porfyrinuria	1	—	1	—	—	—	—	—	
»	Pseudoxanthoma elastic. etc.....	—	1	—	—	—	—	—	—	
	<i>VII. Kroniska förgiftnings-sjukdomar.</i>									
71	Alcoholismus chronicus	21	1	—	—	1	—	—	—	
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>									
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	—	—	6	—	4	—	
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro- spinalis	3	5	—	—	1	—	—	—	

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
81	Congestio cerebri. Commotio cerebri...	1	—	—	—	—	—	—	—
82	Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emolliatio cerebri.....	37	40	13	13	—	1	—	—
83	Encephalitis. Abscessus cer. et cerebelli	50	41	3	7	1	2	1	—
84	Hemiplegia.....	10	12	—	—	1	—	—	—
85	Paraplegia.....	1	1	—	—	—	—	—	—
88	Myelitis.....	4	2	2	—	—	—	—	—
89	Tabes dorsalis. Lues cerebro-spinalis ...	38	12	1	—	—	2	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata ...	5	4	—	—	—	—	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralis.....	—	1	—	—	—	—	—	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis.	1	1	—	—	—	—	—	—
94	Neuralgia nerv. trigm.....	3	1	—	—	—	1	—	—
»	» » brach.....	1	—	—	—	—	—	—	—
»	» » ischiadica.....	38	27	—	—	—	—	—	—
»	» » cruralis.....	4	—	—	—	—	—	—	—
»	» » occipitalis.....	—	2	—	—	—	—	—	—
»	Plexit, radiculit.....	7	1	—	—	—	—	—	—
»	Polyneurit.....	5	2	—	—	—	—	—	—
»	Neuraxit.....	9	8	—	—	—	—	—	—
»	Neurit. n. acusticus.....	2	—	—	—	—	—	—	—
»	» n. ulnaris.....	1	—	—	—	—	—	—	—
»	» n. retrobulbaris.....	1	—	—	—	—	—	—	—
»	Neuritis. Neuralgia.....	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Ischias.....	—	—	—	—	2	—	—	—
95	Bulbärparalys.....	2	3	—	—	—	—	—	—
»	Pares n. facialis.....	—	3	—	—	—	—	—	—
»	» n. oculomotor.....	1	—	—	—	—	—	—	—
»	Chorea.....	—	1	—	—	—	—	—	—
»	Paralysis.....	—	—	—	—	1	2	—	—
»	Pes paralyticus.....	—	—	—	—	—	1	—	—
98	Epilepsia. Epilept. anfall.....	35	17	—	1	—	—	—	—
»	Epilepsia.....	—	—	—	—	7	1	—	—
99	Hysteria.....	2	7	—	—	1	6	—	—
100	Neurasthenia. Psykoneuros.....	95	150	—	—	19	41	—	—
101	Simulatio.....	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Observationsfall.....	—	—	—	—	3	—	—	—
»	Morbus Raynaudi Angioneuros.....	2	—	—	—	—	—	—	—
»	Quinckes ödem.....	—	1	—	—	—	—	—	—
»	Cephalalgia.....	5	9	—	—	—	—	—	—
»	Migrän.....	—	5	—	—	—	—	—	—
»	Tumor cerebri.....	12	10	—	1	—	—	—	—
»	» medullæ spinalis.....	1	1	—	—	—	—	—	—
»	Lillhjärnsaffektion.....	1	3	—	—	—	—	—	—
»	Caudaaffektion.....	—	2	—	—	—	—	—	—
»	Organisk nervsjukdom.....	28	17	—	—	—	—	—	—
»	Vertigo.....	3	1	—	—	—	—	—	—
»	Parkinsonism.....	3	2	—	—	—	—	—	—
»	Seq. cerebro. spin. p. trauma.....	14	2	—	—	—	—	—	—
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>									
102—	Insania et Idiopia. Psychosis.....	9	9	—	—	5	6	—	—
110									
108	Dementia senil.....	—	—	—	—	1	—	—	—

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>								
111	Pericarditis	5	2	2	—	—	—	—
112	Endocarditis acuta.....	2	4	2	3	—	1	—
»	Myocarditis acuta	1	—	—	—	1	1	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	56	79	6	15	4	8	—
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	78	40	25	10	12	11	1
114	Neurosis cordis.	—	1	—	—	—	—	—
»	» Arytmia cordis	—	—	—	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	22	13	—	—	10	2	—
116	Phlebitis. Trombophlebitis.....	7	16	—	—	9	14	—
117	Aneurysma.....	—	2	—	—	—	1	1
118	Varicocele	—	—	—	—	9	—	—
»	Varices	—	—	—	—	20	13	—
»	Hæmorrhoides	—	—	—	—	55	21	—
119	Trombosis. Embolia	8	22	2	—	13	19	—
120	Aortitis	10	3	—	—	—	—	2
»	Gangræna	4	6	—	—	—	—	—
»	Hypertonia.....	—	—	—	—	3	5	—
»	Lymphstas	—	—	—	—	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>								
121— 124	Ozæna.....	1	—	—	—	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	9	11	—	—	9	3	—
129	» chronica. Bronchitis chron.....	19	7	—	—	1	1	—
130	Bronchiectasia	5	3	—	—	1	—	—
131	Asthma bronchiale	15	27	—	—	1	—	—
132	Hæmorrhagia pulmonum.....	4	2	—	—	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta.....	33	18	12	6	—	—	—
»	Bronchopneumonia acuta.....	38	41	5	6	—	—	—
»	Pneumonia acuta. Bronchopneumonia acuta	—	—	—	—	36	17	3
135	Pneumonia fibroplastica chronica	3	—	—	—	—	—	—
136	Abscessus pulmonum	3	1	—	—	—	—	—
137	Gangræna pulmonum	4	—	3	—	2	—	—
138	Emphysema pulmonum	18	7	—	—	—	—	—
139	Infarctus pulm.....	—	—	—	—	5	3	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	42	52	—	—	20	13	1
141	Pneumothorax	5	—	—	—	1	—	—
139} 142}	Tumor pulmonum.....	1	—	—	—	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>								
143	Stomatitis. Noma	—	—	—	—	1	—	—
»	Gingivitis	—	—	—	—	3	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	7	32	—	—	5	4	—
145	Peritonsillitis acuta	—	6	—	—	—	1	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	—	3	—	—	—	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
148	Glossitis	—	—	—	—	1	1	—	—
149	Parotit	—	2	—	—	—	—	—	—
»	Sialolithiasis	—	—	—	—	4	—	—	—
»	Parotitis sept.	—	—	—	—	3	—	—	—
150	Stenosis oesophagi	1	1	—	—	—	—	—	—
152	Ectasia oesophagi. Diverticulum oesophagi	1	—	—	—	—	—	—	—
153	Gastritis acuta	5	3	—	—	4	5	—	—
»	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	19	14	—	—	19	12	4	2
154	Gastritis chronica	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Polyposis ventriculi	—	—	—	—	2	1	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	218	69	—	1	82	37	3	2
»	Ulcus pepticum jejuni	—	—	—	—	1	—	—	—
157	Neurosis ventriculi. Achylia. Hypochlorhydria. Hyperchlorhydria	—	—	—	—	12	21	—	—
158	Enterocolitis chronica	35	25	—	—	3	5	1	—
»	Proctitis chronica	1	1	—	—	—	—	—	—
159	Appendicitis	3	7	—	—	235	238	11	7
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	1	1	—	—	12	13	2	2
161	Hernia	5	3	—	—	—	—	—	—
»	» mobilis	—	—	—	—	154	46	—	2
»	» incarcerata	—	—	—	—	14	13	2	1
162	Achylia gastr. Hypochylia	35	53	—	—	—	—	—	—
»	Dyspepsia	46	58	—	—	—	—	—	—
»	Diverticuli duodeni	4	2	—	—	—	1	—	—
»	Dolores abdomini	3	2	—	—	28	57	—	—
»	Hæmatemesis	14	8	—	—	—	—	—	—
»	Hyperaciditas	6	1	—	—	—	—	—	—
»	Melæna	21	8	—	—	—	—	—	—
»	Perigastritis	1	—	—	—	—	—	—	—
»	Obstipatio	—	—	—	—	2	5	—	—
»	Polyposis recti	—	—	—	—	1	1	—	—
»	Abscessus ad anum. Fistula ani	—	—	—	—	40	12	—	—
»	Fissura vel contractura ani	—	—	—	—	10	10	—	—
»	Prolapsus ani vel recti	—	—	—	—	2	—	—	—
»	Rectalblödning	—	—	—	—	2	—	—	—
»	Epiplöitis coli	—	—	—	—	—	2	—	—
»	Lymphadenitis acuta mesenterii	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Torquerat oment	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Observationsfall	—	—	—	—	4	2	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	31	24	—	2	7	14	1	3
164	Atrophia acuta hepatis	—	1	—	1	1	1	1	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	20	10	5	—	3	3	1	1
166	Cholecystitis. Cholangitis	7	16	1	—	25	50	3	2
»	Hydrops vesic. fell.	—	—	—	—	—	2	—	—
167	Cholelithiasis	8	27	—	—	27	99	2	2
»	Choledocholithiasis	—	—	—	—	2	10	—	1
168	Icterus. Icterus catarrhalis	15	14	—	—	—	—	—	—
»	Icterus catarrhalis	—	—	—	—	3	1	—	—
169	Pancreatitis acuta	1	—	1	—	7	3	3	1
»	» chron.	—	—	—	—	—	1	—	—
171	Peritonitis acuta	2	3	1	1	12	9	1	—
»	» chron.	1	1	—	—	1	—	—	—
172	Ascites	—	—	—	—	2	—	—	—

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.				
	Intagna		Döda		Intagna		Döda		
	m	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
XIII. <i>Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>									
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	24	27	—	—	3	5	—	1
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	69	73	17	9	—	3	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	17	2	1	—	—	—	—
»	Pyelitis. Pyelocystit. Cystopyelonephritis	—	—	—	—	24	63	—	—
176	Pyonephrosis	—	—	—	—	1	1	1	—
177	Nephrolithiasis	3	—	—	—	—	—	—	—
»	Nephrolithiasis. Ureterolithiasis	—	—	—	—	71	46	1	—
178	Hydronephrosis	—	—	—	—	9	7	—	—
180	Cystitis	3	5	—	—	8	28	—	—
181	Lithiasis vesicæ	—	—	—	—	3	—	—	—
183	Strictura urethræ	—	—	—	—	15	—	—	—
184	Alb. uria ortostat	6	1	—	—	—	—	—	—
»	Hypertonia	8	15	—	—	—	—	—	—
»	Perinephrit	1	—	—	—	1	—	—	—
»	Ren cysticus	1	—	—	—	1	1	—	—
»	Diverticulum vesic. urin	—	—	—	—	2	—	—	—
»	Hæmaturia	—	—	—	—	9	4	—	—
»	Uræmia	—	—	—	—	6	4	—	—
»	Nephroscleros	—	—	—	—	2	1	—	1
»	Nephralgia	—	—	—	—	6	3	—	—
»	Polypus urethræ	—	—	—	—	—	2	—	—
»	Observationsfall	—	—	—	—	—	4	—	—
XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>									
A. Manliga könsorganen.									
185	Hypertrophia prostatæ	5	—	—	—	53	—	6	—
»	Atrophia prostatæ	—	—	—	—	3	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	—	—	—	—	2	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	—	—	—	—	16	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	—	—	—	—	9	—	—	—
189	Spermatocele	—	—	—	—	2	—	—	—
»	Hydrocele	—	—	—	—	17	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.									
192	Vulvitis. Vaginitis	—	—	—	—	—	2	—	—
193	Endometritis	—	—	—	—	—	2	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis ...	—	6	—	—	—	89	—	1
195	Parametritis	—	—	—	—	—	4	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	—	—	—	—	1	—	—
»	Metrorrhagia	—	—	—	—	—	3	—	—
199	Mastitis	—	—	—	—	—	6	—	—
201	Galaktocele	—	—	—	—	—	1	—	—
»	Hydrosalpinx	—	—	—	—	—	1	—	—
»	Prolapsus vaginæ	—	—	—	—	—	1	—	—
»	Fistula rectovaginalis	—	—	—	—	—	1	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
	<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>								
202	Myitis. Rheumatismus musculorum.....	14	12	—	—	1	3	—	—
»	Lumbago.....	28	12	—	—	5	1	—	—
203	Tendovaginitis	—	2	—	—	4	10	—	—
204	Bursitis. Hygroma	2	—	—	—	12	8	—	—
205	Synovitis. Arthritis	11	26	—	—	25	6	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	37	55	—	1	2	1	—	—
207	» chronica	13	34	—	—	—	1	—	—
208	Arthritis deformans, spondylit. def.	45	23	—	—	—	—	—	—
»	Arthritis deformans	—	—	—	—	13	4	—	—
»	Malum coxæ senilis	—	—	—	—	1	1	—	—
»	Spondylitis deformans	—	—	—	—	7	4	—	—
209	Anchylrosis	—	—	—	—	1	—	—	—
210	Pseudarthrosis	—	—	—	—	4	—	—	—
211	Corpus liberum in articulo.....	—	—	—	—	4	2	—	—
»	Osteochondritis dissecans	—	—	—	—	4	—	—	—
212	Scoliosis	—	—	—	—	1	1	—	—
»	Insufficiencia dorsi	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Pes plano-valgus	—	—	—	—	—	1	—	—
»	Hallux valgus	—	—	—	—	3	13	—	—
»	Digitus malleus.....	—	—	—	—	3	1	—	—
213	Pes planus.....	3	4	—	—	—	—	—	—
»	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.....	2	—	—	—	29	12	—	—
215	Myasthenia.....	—	—	—	—	1	—	—	—
216	Peritendinitis calcificans	1	3	—	—	—	—	—	—
»	Insufficiencia dorsi	3	4	—	—	—	—	—	—
»	Kyphoscoliosis	3	1	—	—	—	—	—	—
»	Contractura tend. et fasc.	—	—	—	—	11	2	—	—
»	Deformitas post fractur	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Cicatrix post traum.....	—	—	—	—	—	1	—	—
»	Exostosis.....	—	—	—	—	4	1	—	—
»	Dålig amputationsstump	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Ganglion.....	—	—	—	—	2	1	—	—
»	Chondromalacia.....	—	—	—	—	4	—	—	—
»	Hydrops	—	—	—	—	2	1	—	—
»	Patella bipartitå.....	—	—	—	—	1	—	—	—
	<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>								
217	Erythema multiforme et nodosum	1	40	—	—	—	1	—	—
»	Erythema solare	—	—	—	—	2	—	—	—
218	Urticaria	1	6	—	—	—	—	—	—
219	Pruritis	—	—	—	—	—	1	—	—
221	Zoster	2	5	—	—	1	—	—	—
222	Eczema, dermatit ac.	7	—	—	—	—	—	—	—
»	Eczema	—	—	—	—	1	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	—	—	—	—	5	15	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	—	—	—	—	7	10	—	—
232	Carbunculus	—	—	—	—	13	5	—	—
233	Gangræna	—	—	—	—	2	—	—	—
236	Scabies	1	—	—	—	—	—	—	—
»	Erythema indurat. Bazin.....	—	1	—	—	—	—	—	—
»	Läkemedelsexanthem	1	1	—	—	—	—	—	—
237	Dermatitis acuta	—	—	—	—	—	1	—	—

S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.				
	Intagna		Döda		Intagna		Döda		
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
240	Unguis incarnatus.....	—	—	—	—	3	6	—	—
»	Clavus.....	—	—	—	—	—	3	—	—
»	Ulcus.....	—	—	—	—	4	—	—	—
»	Defectus cutis post traum. vel operationem	—	—	—	—	—	1	—	—
»	Atheroma ..	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Oedema ..	—	—	—	—	3	—	—	—
»	Condyloma acuminata penis ..	—	—	—	—	2	—	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>									
243	Otitis media catarrhalis	3	2	—	—	—	—	—	—
»	»	—	—	—	—	2	—	—	—
244	Otosclerosis	1	1	—	—	—	—	—	—
247	Morbus Meniërii	—	2	—	—	—	—	—	—
248	Ethmoiditis	1	—	—	—	—	—	—	—
»	Sinusitis	1	6	—	—	—	—	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>									
276	Cataracta.....	1	3	—	—	—	—	—	—
»	» senilis	—	—	—	—	—	1	—	—
277)	Glaucoma	—	1	—	—	—	—	—	—
278)									
<i>XIX. Svulster.</i>									
301	Fibroma	1	2	—	—	1	2	—	—
302	Lipoma	—	—	—	—	5	7	—	—
306	Angioma	—	—	—	—	3	—	—	—
307	Myoma	—	3	—	—	—	15	—	—
311	Myelocytoma	—	—	—	—	1	—	—	—
313	Papilloma	—	—	—	—	—	5	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma.....	—	3	—	—	—	33	—	2
315	Sarcoma	—	1	—	1	12	11	2	3
316	Carcinoma (samtliga fall)	42	28	9	8	85	108	34	32
»	» ventriculi	31	10	6	3	29	25	15	8
»	» genitalium	—	4	—	—	—	—	—	—
»	» mammae	—	9	—	—	—	38	—	6
»	» pulm.	—	2	—	2	—	1	—	—
»	» duct. choledoch-cysticus	3	2	2	2	—	—	—	—
»	» hepatis	1	—	—	—	3	1	—	—
»	» pancreatis	—	1	—	1	—	1	—	1
»	» coli, recti	7	—	1	—	—	—	—	—
»	» cutis	—	—	—	—	5	—	1	—
»	» labii	—	—	—	—	1	1	—	—
»	» gingivæ	—	—	—	—	4	—	1	—
»	» linguae	—	—	—	—	2	—	1	—
»	» palati	—	—	—	—	—	1	—	—
»	» lymphogland.	—	—	—	—	1	1	—	—
»	» oesophagi	—	—	—	—	7	5	4	2
»	» coeci	—	—	—	—	2	—	—	—
»	» coli	—	—	—	—	6	9	2	5
»	» recti	—	—	—	—	9	7	3	3
»	» vesicæ felleæ	—	—	—	—	—	2	—	2
»	» vesicæ urin.	—	—	—	—	5	2	3	1
»	» prostatae	—	—	—	—	7	—	4	—
»	» org. aliorum	—	—	—	—	1	13	—	4

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirug. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
318	Blastoma teratoides. Cysta dermoid.	—	—	—	—	1	3	—	—
319	Hypernephroma.....	2	1	2	1	—	—	—	—
»	Tumor malignus	3	1	—	—	—	—	—	—
»	» renis. Hypernephrom	—	—	—	—	3	4	1	—
»	» parotid. (blandsvulst)	—	—	—	—	1	2	—	—
320	» cerebri	—	—	—	—	—	1	—	—
»	» medullæ spinalis	—	—	—	—	1	—	—	—
»	» reg. thoracis.....	—	—	—	—	1	—	—	—
»	» abdominis	—	—	—	—	3	3	—	—
»	» pulm.	—	—	—	—	1	—	—	—
»	Cysta	—	—	—	—	8	7	—	—
»	Struma	—	—	—	—	—	5	—	—
»	Struma maligna.....	—	—	—	—	1	1	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>									
322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	1	12	—	—	—	—	—	—
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis.....	2	16	—	—	2	14	—	—
325	Paralysis agitans	1	—	—	—	—	—	—	—
326	Struma	—	8	—	—	—	—	—	—
»	Tetania	—	1	—	—	—	—	—	—
»	Astenia universalis	1	7	—	—	—	—	—	—
»	Dystrophia adiposogenitalis	2	—	—	—	—	—	—	—
»	Infantilism	1	1	—	—	—	—	—	—
»	Multipel endokrin rubbning	—	12	—	—	—	—	—	—
»	Polyserosit	1	1	—	—	—	—	—	—
»	Diabetes insipidus.....	—	—	—	—	1	—	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1932
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Fract. compl. cranii c. contus cerebri.	1	Toilette + trepanation + ligat. av art. men med.	—	—	1	2658.
Fract. cranii c. impress.	2	Trepanation + uppl. av fragm.	2	—	—	
» compl. cranii c. hæmatoma extradur.	1	Toilette + trepanation.	—	—	1	526.
Abscess cerebri.	1	Trepanation + incis. + dr.	—	—	1	3788. Multipla hjärnabscesser + bronchectasier.
Tumör cerebelli op.	1	Ventrikelpunktion.	1	—	—	
V.						
Deformitas lab. sup. vel. inf.	2	Plastik.	2	—	—	
Osteomyelit. sept. mandibulæ.	1	Incis. + Sekvestrotomi.	1	—	—	
Angina Ludovici.	1	»	1	—	—	
Sialolithias. + Siaload.	2	Exstirp. av gland. submax.	2	—	—	
Neuralgia nerv. trigem.	1	Nervexæres.	1	—	—	
Fract. capit. mandibul.	3	Exstirp. av Capitulum.	3	—	—	
Cysta maxill. vel. mandib.	2	»	2	—	—	
Angioma linguæ.	1	Resektion av tungan.	1	—	—	
Tumör palat. dur.	1	Exstirp. (elektroend.)	1	—	—	
» parotid.	2	»	2	—	—	
Cancer faciei.	2	Elektroend.	2	—	—	
» labii inf.	1	Incis.	1	—	—	
» palat. dur.	1	Elektroend.	1	—	—	
» buccæ.	1	» + körtelutrymn.	1	—	—	
» gingivæ.	1	»	1	—	—	
» linguæ.	2	»	2	—	—	
Hæmorrhag. c. canc. linguæ.	1	Ligatur av carot. ext.	—	—	1	3368.
Melanosarcoma faciei.	1	Exstirp. (elektroend.)	1	—	—	
Epulis.	1	Elektroend.	1	—	—	
Sarcoma linguæ.	1	Resekt. av tungan (elektroend.)	1	—	—	
VI.						
Fistula colli cong.	2	Exstirpation.	2	—	—	
Forticollis cong.	1	Muskulres. + korr. + gips.	1	—	—	
Lymphaden. sept. colli.	2	Incis.	2	—	—	
Lymphoma tbc. colli.	4	Exstirp.	4	—	—	
» » »	2	Incis. + utskrapning.	2	—	—	
Fract. cart. cric.	1	Tracheotomi.	1	—	—	
Tumör gland. carot.	1	Exstirp.	1	—	—	
Cancer reg. colli.	1	» (elektroend.)	1	—	—	
Lymphomata carcinomat. reg. colli.	2	»	2	—	—	
Lymph. carc. reg. colli.	1	Ligatur av art. ling. + Exstirp.	1	—	—	
Cancer oesophagi.	1	Gastrostomi.	—	—	1	1465. Cachexi.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
VII.						
Struma adenom. vel. cyst.	7	Resekt.-enukleation.	7	—	—	
Morbus Basedowi	11	Subtot. strumekt. i en séance.	11	—	—	
Cancer gland. thyroid.	2	Exstirp. av gland. thyroid. ...	2	—	—	
VIII.						
Osteit. sept. costæ.	1	Revbensresekt.	1	—	—	
Lymphoma tbc. axill.	4	Exstirp.	4	—	—	
Osteochondrit tbc.	1	Revbensresektion.	1	—	—	
Pleurit. exsud.	3	Thoracocentes.	3	—	—	
Empyema pleura.	17	Revb. resekt. + thoracotomi + dr.	14	—	—	3 kvarl. ¹ / _s -33.
» »	1	Thoracocentes.	—	—	1	2365. Sepsis.
» » bil.	1	»	—	—	1	3004.
» » invet.	3	Thoracoplastik.	3	—	—	
» » »	1	Thoracoplast. + (senare) phren. exæres.	1	—	—	
Tbc. pulm.	1	Phrenicusexæres.	1	—	—	
Tumor? reg. pector.	1	Exstirp.	1	—	—	
Cancer oesophagi.	6	Gastrostomi.	3	—	3	1841. Perf. till Bronch. — 1650. 75 år, Cachexi, — 2456 Cachexi.
Sarc. reg. dors. vel. thor.	1	Exstirp. (elektroend.)	1	—	—	
» » axill.	1	»	1	—	—	
Stenos. oesoph. (tumor?)	1	Gastrostomi.	1	—	—	
IX.						
Mastit. ac. supp.	2	Incis.	2	—	—	
Fibroaden. mammæ.	4	Exstirp.	4	—	—	
» »	1	Bröstkörtelresekt.	1	—	—	
» »	2	Bröstkörtelamp.	2	—	—	
Cancer mammæ.	21	Radikalop. (i reg. m. elektro- end.)	20	—	1	1835. Levermet.
» »	4	Bröstkörtelamp. (i regel m. elektroend.)	3	—	1	433. Carc. pulm.
» » recidiv.	2	Elektroend.	1	—	1	2412. Hjärtemboli.
Lymph. carc. reg. axill.	3	Exstirp.	3	—	—	
X.						
Leptomingit. chr.	2	Laminektomi.	2	—	—	
Fract. columnæ vert. c. læs. med. spin.	1	»	—	1	—	
Tumor medull. spin.	1	» + exstirp.	1	—	—	
XI.						
Cholecyst. ac. vel chr. utan sten.	7	Cholecystekt. + dr.	7	—	—	
Cholecyst. ac. + cholelith + hepatit.	1	» + hepaticusdr.	—	—	1	3069. Cholämi.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cholelith. + pancreat. ac. + Cholecyst. ac.	1	Cholecystekt. + dr. av pancreaslog.	1	—	—	
Cholecyst. subac. + pancreat. necrot.	1	Cholecystotomi eftr. stenextr.	—	—	1	2769. Cachexi.
Cholecyst. ac. + choledocolithiasis.	1	Cholecystekt. + Choledocot. + dr.	1	—	—	
Cholelith. (i allm. med cholecystit).	52	» + dr.	49	—	2	1221. Lungemboli. 2584. Hepatit. 1 kvarl. 1/3-33.
Cholelith. (i allm. med cholecystit).	3	Cholecystolitot. + cholecyst.	3	—	—	
Cholelith. + hepatit.	1	Cholecystekt + choledocotomi + hepaticusdr.	—	—	1	296. Även höggr. nefroscleros.
Cholelithiasis.	1	Cholecystotomi + extr. + sutur.	1	—	—	
» + abscc. hepat. mult.	1	Cholecystektomi + dr.	—	—	1	1984.
Cholelith. + cholecyst. ac. c. perit. diff.	1	» + dr.	—	—	1	1131.
Cholelith. + choledocolithiasis.	8	» + choledocolitotomi + dr.	6	—	2	3759. Cholämi, 3775. »
» + hep.	1	Cholecystektomi + choledocolitotomi + dr.	—	—	1	351.
Cholelithiasis + choledocolith. + pancr. ac.	1	Cholecystekt. + choledocotomi.	—	—	1	2811.
Choledocolithiasis.	1	» + dränage.	1	—	—	
Abscess intraperit (c. cholecyst?).	1	Laparotomi + incis. + dr. ...	1	—	—	
Atrophia hepatis ac.	2	Cholecystostomi.	—	—	2	1560. 2812.
Cirrhosis hepatis.	2	Explor. laparotomi.	1	—	1	2425.
Tumör malignus hepatis.	4	» »	—	4	—	
		XII.				
Pancreatit. ac. c. ileo.	1	Laparotomi + gastrostomi. ...	—	—	1	2975.
		XIII.				
Sarcoma lienis.	1	Explor. laparotomi.	—	—	1	2399. Cachexi.
		XIV.				
Dilatatio ac. ventr.	1	Laparotomi + gastrostomi. ...	1	—	—	
Ulcus ventr.	6	Ventrikelresekt.	6	—	—	
» »	1	Ventrikelresektion + (senare) gastrostomi.	1	—	—	
Stenosis pylori (ulcus).	1	Gastroenterostomi.	—	—	1	426. Bronchopn.
» » »	1	Ventrikel- och duodenalresekt. + gastrostomi.	—	—	1	1399. Grav nefros.
Ulcus ventr. op.	3	Borttagande av gastro-entranastomos + ventrikelresekt.	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskreven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ulcus ventr. op.	1	Laparotomi + enteroanastomos + (senare gastrostomi).....	1	—	—	
» » perf.	1	Excis. + sutur + gastrostomi.	1	—	—	
» duodeni.....	33	Ventr. -och duodenalresekt. ...	32	—	1	2807. Bronchopn.
» »	3	» » » + gastrostomi.	3	—	—	
» »	1	Excis. + gastroenterostomi + gastrostomi.	1	—	—	
» »	6	Gastroenterostomi.	5	—	1	1727. Synech. pericard.
» »	1	» » + gastrostomi.	1	—	—	
» » + gastroenteranastomibesvär.	1	Borttagande av gastroenteroanastomos + ventr. o. duod. resekt.	1	—	—	
» » perforans.	8	Excis. + sutur + (som reg.) Pyloroplastik + gastrostomi.	8	—	—	
» » »	1	Excis. + sutur.	1	—	—	
» » »	1	Översyning + gastrostomi.	1	—	—	
Lues ventr.	1	Explor. laparotomi.	1	—	—	
Polypus »	1	Gastrostomi + Exstirp. + sut.	1	—	—	
Cancer »	16	Ventrikelresekt.	8	—	8	1122. Suturins. + Bronchopn. 182. — 335 — 448. Lungm. — 1998. Lungm. — 2424. Bronchopn. — 255. Suturins. — 2847. Bronchopn.
» »	2	Ventrikelresekt. (senare) relap. transventr. je junostomi.	1	—	1	3073.
» » et coli.....	1	Ventrikel- o. colonresekt.	—	—	1	1864. Nefroscler. Levermet.
» » inextirp.	6	Gastroenterostomi.	4	—	2	741. Levermet. 2794. Bronchopn.
Canc. ventr. inop.	10	Explor. laparotomi.	—	8	2	423. Cachexi. 1520. Cache
XV.						
Morbus Hirschsprung.	1	Resekt. av flex. sigmoid.	1	—	—	
Colitis ulcerosa.	1	Laparotomi + enteroanastomos	—	—	1	56.
Typhlitis et. app. ac. c. abscess.	1	Appendektomi + dr.	1	—	—	
Sigmoidit ac. gangr.	1	Laparotomi + dr.	—	—	1	709.
» » c. abscess.	1	» + incision + dr.	1	—	—	
» » perf. c. perit. lib.	1	» + Mikuliczpåse.	1	—	—	
» » c. perit. lib.	1	» + enterostomi + (senare) gastrostomi.	—	—	1	1695.
» » chr.	1	Explor. laparotomi.	1	—	—	
Epiploit. ac. gangr.	2	Laparotomi + exstirp.	2	—	—	
Volv. flex. sigm. c. gangr.	1	» + colostomi + coecost.	—	—	1	1906.
Ileus (adhær. v. strangul.).....	4	Laparotomi + lysis.	4	—	—	
» (adhærens)	1	» + » (senare) gastrostomi + enterostomi.	—	—	1	3484.
» (strangulat) c. gangr. ilei.	1	Laparot. + lys. + tunntarmsres.	1	—	—	
» » » in-test. et abscess.	1	Laparotomi + tunntarmsres. + enterost. + dr.	—	—	1	387.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ileus ex enterit. phlegmonos...	1	Laparotomi + (senare) enterostomi + (senare) enteroanast.....	—	—	1	725. Cach. modo (kronisk malaria + kronisk enterit).
» c. peritonit.....	1	Enterostomi + coecostomi.	—	—	1	569. 80 år. Sektionen visade app. peritonit.
» » tbc. intestini.....	1	»	—	—	1	1470.
Gallstensileus	1	Laparotomi + enterotomi + extraktion + sutur.	1	—	—	
Ileus c. corp. alien.	1	Laparotomi + enterotomi + extraktion + sutur.	1	—	—	
» » canc. coeci.	1	Laparotomi + enteroanastomos.	1	—	—	
» » » coli.	1	Coecostomi + (senare) colonresekt. + anus præternat.	—	—	1	804. Luetiscaortit + leverlues.
» » » »	5	Laparotomi + coecostomi.	3	—	2	2949. 77 år. — 3506. 79 år.
» » » »	1	Gastrostomi + colostomi.	—	—	1	3005. 72 år.
» et peritonit c. canc. recti.	1	Laparotomi + coecostomi.	—	—	1	2531.
» c. canc. vesic. fell et. coli.	1	» + enteroanastom.	—	—	1	425.
» » » ovarii.	1	Salpingo-oophorektomi + colostomi.	1	—	—	
Vuln. incis. c. læsion intestini.	1	Laparotomi + frilägg. av tarm	—	—	1	3563. 83 år. Suicidium.
Rupt. jejuni traum.....	1	» + tarmsutur.	1	—	—	
Canc. »	1	Tunntarmsresekt. + gastrostomi	1	—	—	
» coli.	2	Colonresekt.	1	—	1	2376.
» »	2	» enl Mikulicz i 3 séancer.	2	—	—	
» » recid.	1	Colonresekt. enl. Mikulicz.	1	—	—	
» » »	1	Elektroend.	1	—	—	
» flex. sigmoid.	3	Colonresekt. + anus præternat.	2	—	1	2588. Peritonit.
» » »	1	Laparotomi + » » + (senare) res. av flex. sigm.	1	—	—	
XVI.						
Append. ac. catarrh. vel ulcerosa	99	Appendektomi + sutur.	99	—	—	
Append. ac. (med tvivelaktiga förändringar)	40	» + »	40	—	—	
Append. ac.	3	» + dr.....	3	—	—	
» » gangr. (ev. med börjande peritonit)	168	» + sutur.	167	—	1	1. Akut encephalit.
Append. ac. gangr. (ev. med börjande peritonit)	18	» + dr.....	17	—	1	915. Lungemboli.
Append. ac. gangr.....	1	» + (senare) re-laparotomi + lysis + dr....	—	—	1	3652
» » »	2	Appendektomi + (senare) gastrostomi + enterostomi....	—	—	2	973—2346.
Append. ac. c. peritonit. circumscr. (v. abscess)	16	Appendektomi + dr.....	16	—	—	
Append. ac. c. abscess.....	13	Laparotomi + incis. + dr....	12	—	1	1086. Lungemboli.
» » » »	1	» + » + (senare) gastrostomi.	—	—	1	1595.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Append. ac. c. abscess.....	1	Appendektomi + dr. (senare) relaparotomi + lysis.	1	—	—	
» » » perit. lib.	4	Appendektomi + sutur.	3	—	1	1102.
» » » » »	18	» + dr.	16	—	2	1653. — 2331.
» » » » »	2	» + (senare) enterostomi.	—	—	2	50. — 239.
» » » » »	1	Appendektomi + dr. + (sen.) gastrostomi + enterostomi.	1	—	—	
» » » » »	1	Appendekt. + (sen.) gastrostomi.	—	—	1	2969.
» » » » »	1	Appendektomi + (senare) gastrostomi + enterostomi + (senare) proctotomi.	1	—	—	
» » » abscess et perit. lib.	5	Appendektomi + dr.	4	—	1	3807.
Append. ac. c. abscess et perit. lib.	1	Appendektomi + dr. + (senare) enterostomi.	—	—	1	3670.
Append. ac. c. abscess subphrenic.	1	Laparotomi + incis. + dr. ...	—	—	1	1275.
Abscess subphrenic.	1	Revbensresekt + incis. + dr.	1	—	—	
Append. chron.	27	Appendektomi + sutur.	27	—	—	
Frisk append.	32	» "en passant" ...	32	—	—	
XVII.						
Hernia inguin. mob.	147	Radikaloperation.	147	—	—	
» » incarc.	10	Herniotomi + radikalop.	9	—	1	864. 80 år. Bronchopn.
» crur. mob.	11	Radikaloperation.	11	—	—	
» » incarc.	7	Herniotomi + radikalop.	7	—	—	
» umbilic. mob.	6	Radikaloperation.	5	—	1	199. Lungemboli.
» » irrep. + ? ...	1	» + appendektomi.	—	—	1	639. Ingen sekt. Fallet oklart
» » incarc.	2	Herniotomi + radikalop.	2	—	—	
» » epig. v. lin. alb.	6	Radikaloperation.	6	—	—	
» » ventr. postop.	24	»	24	—	—	
» » » inc.	4	Herniotomi + radikalop.	4	—	—	
XVIII.						
Contract. v. fissura ani.	25	Dilatatio forcée.	25	—	—	
Abscessus ad anum.	24	Incision.	24	—	—	
Fistula ani.	21	Klyvning ev. excision.	21	—	—	
Prolapsus recti.	1	Excision.	1	—	—	
»	1	Reposition.	1	—	—	
Tumores hæmorrhoidal.	62	Radikalop ev. med elektroend.	62	—	—	
»	9	Dilatation chininij.	9	—	—	
Papill. v. aden. rect.	2	Exstirp. (i allm. med elektr.)	2	—	—	
Canc. recti.	2	Amp. av rect. med elektroend.	2	—	—	
»	2	Anus præternat. + (senare) rectumexstirpation.	1	—	1	692.
»	5	Elektroendotermi.	5	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Canc. recti.	2	Colostomi + elektroend.	—	—	2	279. Nephros. ac. — 2775. 76 år. Cachexi.
» » inexst.	4	» (v. anus præternat.)	4	—	—	
» » »	1	Laparotomi + colostomi + (senare) coecostomi.	—	—	1	202.
XIX.						
Torsio omenti.	1	Laparotomi + omentresekt.	1	—	—	
Peritonit. ac. ex. ?	2	Laparotomi + appendektomi.	1	—	1	671. Oklart även vid sektionen.
Abscess pelvis.	1	Proctotomi.	1	—	—	
Lymphaden. ac. mesenterii.	2	Laparotomi + appendektomi.	2	—	—	
Periton. tbc.	5	» + »	4	—	1	18. Cachexi.
Actinomycos. reg. abd.	2	Incision + dr.	2	—	—	
Ascites.	10	Laparocentes.	9	—	1	2672. Cachexi.
Dolores abdominis	1	Explor. laparotomi.	1	—	—	
Lipomatos. reg. epigastr.	1	Excision.	1	—	—	
Ulc. röntgenol. reg. abd.	1	»	1	—	—	
Cysta reg. umbil.	2	»	2	—	—	
Canc. cutis.	2	» med diatermi.	1	—	1	1663. Erysipelas utan samband med op.
Carcinosis peritonei.	2	Laparotomi.	—	2	—	
XX.						
Ren. cysticus	2	Explor. incision.	—	2	—	
Hydronephrosis.	1	Ligatur av anormala kärl.	1	—	—	
»	1	Bäckenplastik.	1	—	—	
Nephrolithiasis.	3	Pyelolitotomi.	3	—	—	
»	1	Nephrolitotomi.	1	—	—	
»	1	Nephro- och pyelolitotomi.	1	—	—	
» + ureterolithiasis.	3	Nephrektomi.	3	—	—	
»	1	Pyelolitotomi + ureterolitotomi.	1	—	—	
Ureterolithiasis.	2	Ureterolitotomi.	2	—	—	
Ureterolithiasis + pyenephros	1	» + nefrostomi.	—	—	1	428. Andra njuren förut exstirp.
Rupt. renis traum.	1	Nefrektomi.	1	—	—	
Tbc. renis.	12	»	12	—	—	
Tbc. renis et vesic. urin. c. penetrat.	1	Incis. + dr.	—	—	1	2582. Även lung.-tbc.
Pyonephros.	1	Nefrektomi.	1	—	—	
Perinephrit. supp.	2	Incision.	1	—	1	1812. Sepsis.
Tumör renis.	3	Nefrektomi.	3	—	—	
» » inexstirp.	1	Explor. laparotomi.	—	—	1	2342. Cachexi.
XXI.						
Cysta urachi.	1	Exstirp.	1	—	—	
Diverticul. vesic. urin.	1	Sectio alta + blåsfistel.	—	—	1	261. Dubbelsidig pyonefros + tbc. pulm.
Lithiasis » »	3	» » + extraction.	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
Lithiasis ves. urin.	1	Vidgning av fistel + extr. ...	—	—	1 825. 74 år. Pyelonefrit. supp. Uræmi.
Papilloma » »	2	Endovesical elektroend. (i allm. flera séancer)	2	—	—
» » »	2	Endovesical endotermi + (sen.) sectio alta + el. endotermi.	2	—	—
Canc. » »	1	Sectio alta + elektroend. + radium.	1	—	—
XXII.					
Hypertrophia prostatae	2	Bilateral vasektomi + transvesikal prostatektomi.	2	—	—
» »	7	Bilateral vasekt. + (senare) transvesikal prostatektomi....	5	—	2 1691. 79 år. Marasmus. 1888. 73 år. Bronch. pn.
» »	2	Bilateral vasektomi + suprapubisk blåsfistel.	2	—	—
» »	2	Bilateral vasekt. + (senare) suprapubisk cystotomi.	2	—	—
» »	6	Suprapubisk cystotomi.	6	—	—
» »	2	Bilateral vasektomi.	2	—	—
Atrophia »	1	Transvesikal prostatektomi.	—	—	1 111. Bäckensabscess.
Retentio ac. urin. (hyp. prost.)	2	Suprapubisk cystotomi.	2	—	—
Sarcom prostatae inex.	1	» blåsfistel.	1	—	—
XXIII.					
Phimosis.	6	Dorsalsnitt el. circumcis.	6	—	—
Condylomata ac. penis.	2	Circumcis. + elektroend.	2	—	—
Strict. urethræ (tbc?)	1	Suprapubisk blåsfistel.	—	—	1 kvarl. $\frac{1}{3}$ 33.
» » post traum. ...	1	Plastik.	1	—	—
Polypus urethræ	2	Elektroend.	2	—	—
XXIV.					
Retentio testis c. hern. ing. cong.	4	Orchiopexi + radikalop.	4	—	—
Orchit. sept.	1	Testisextirp.	1	—	—
Epididym. sept. chron.	8	Epididymektomi.	8	—	—
Tbc. epididym.	8	»	8	—	—
» » et testis.	1	Testisextirp.	1	—	—
Hydrocele testis.	1	Operation enl. v. Bergmann. ...	1	—	—
» »	13	» » Winkelmann.	13	—	—
Hæmatocele »	1	Testisextirp.	1	—	—
Hydrocele funiculi	1	Exstirp.	1	—	—
Spermatocoele	1	»	1	—	—
Varicocele	9	Radikalop.	9	—	—
Angioma funic. sperm.	1	Exstirp.	1	—	—
» epididym.	1	»	1	—	—
Sarcoma testis.	1	Testisextirp.	1	—	—

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXV.						
Hydrosalpinx. torq.	1	Salpingektomi.	1	—	—	
Salpingit. ac.	8	Laparotomi + appendektomi.	8	—	—	
Salpingo-oophorit. ac.	1	Salpingektomi (ev. + oophorekt.)	1	—	—	
» » c. peritonit. lib.	1	Salpingo-oophorekt. + dr.	—	—	1	2264.
Salpingitis vel salpingo-oophorit. chron.	9	Salpingektomie (v. + oophorekt.)	9	—	—	
Salpingit. chron.?	1	Explor. laparotomi.	1	—	—	
Peritonit. diff. ex abort sept.	1	Laparotomi + salpingektomi.	—	—	1	718.
» » » » »	1	Gastrotomi.	—	—	1	2283.
» » » » »	1	Laparotomi.	—	—	1	861.
Salpingitis tbc.	2	Bilateral salpingektomi.	2	—	—	
» » + perit. tbc.	1	Laparotomi.	—	—	1	1121.
Salpingo-oophorit. chr. tbc. + gangr. intest.	1	Dubbelsidig salpingo-oophorekt. + tunntarmsresekt.	1	—	—	
Endometritis.	7	Slemhinneabrasion.	7	—	—	
Straviditas tubaria.	2	Salpingektomi.	2	—	—	
» » tub. rupt.	6	»	6	—	—	
Myoma corp. lut. rupta c. hæmorrhagia.	3	Laparotomi + sutur.	3	—	—	
Myoma ovarii.	11	Oophorektomi eller salpingo-oophorektomi.	10	—	1	3120. Br. pn.
» » torq.	7	Oophorektomi eller salpingo-oophorektomi.	7	—	—	
» » rupt.	1	Oophorektomi.	—	—	1	376. Peritonit.
Myoma ovarii c. carcin. peritonei.	1	Dubbelsid. salpingo-oophorekt.	—	—	1	1339. Cachexi.
Carcinoma ovarii.	1	Salpingo-oophorektomi.	1	—	—	
Myoma uteri	7	Supracervikal amp.	7	—	—	
» » »	1	» uterusamp. + dubbelsid. salpingo-oophorekt.	1	—	—	
» » cerv. uteri	1	Exstirp.	1	—	—	
Carcinoma uteri	1	Uterusexstirp. + tunntarmsresekt.	—	—	1	2586. Br. pn.
Tumör mal. uteri inex.	1	Explor. laparotomi.	—	—	1	3305. Cachexi.
Leucocolpos.	1	Incision + dr.	1	—	—	
Myoma lig. rot.	1	Exstirp.	1	—	—	
XXVI.						
Myoma v. fistula reg. sacral.	9	Excision eller exstirp.	9	—	—	
XXVII.						
Contract. art. cub. post fract.	1	Ledplastik.	1	—	—	
Deformitas dig. man.	3	Plastik.	3	—	—	
Contract. Dupuytren.	10	Exstirp. av palmarfascian.	10	—	—	
Res varus traum.	1	Aponeurotomi + korr. + gips.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Pes equino var. paral.	1	Kilosteotomi + senplastik + gips.	1	—	—	
» » » post fract.	1	Kilosteotomi + korr. + gips.	1	—	—	
Contract. pedis.	1	Achillesseneförlängning.	1	—	—	
Hallux valgus.	25	Plastiska operationer.	25	—	—	
Digitus malleus.	3	Tenotomi + ledresekt.	3	—	—	
Mortons disease.	1	Resekt. av metatarsalhuvud.	1	—	—	
Contract. dig. ped.	1	Öppen senförlängning.	1	—	—	
Deformitas dig. ped.	3	Exartikulation av tå (en el. fl.)	3	—	—	
Contract. Dupuytren ped.	1	Exstirp. av plantarfascian.	1	—	—	
Anchylosis art. gen.	1	Ledplastik.	1	—	—	
Luxatio habit. humeri.	1	Plastik med fri bentranspl.	1	—	—	
Slinkled eftr. knäledsop.	1	Knäledsartrodes.	1	—	—	
Pseudarthrosis coll. fem.	1	Osteosyntes enl. Sven Johansson	—	—	—	1 kvarl. ¹ / ₃ 33.
» tibiae.	1	Fri bentranspl.	1	—	—	
» »	1	Uppfriskn. + repos. + gips.	—	—	—	1 kvarl. ¹ / ₃ 33.
» »	1	Börning enl. Beck.	1	—	—	
Deformitas anticur. post. fract.	1	Osteotomi + korr. + gips.	1	—	—	
Exostosis post. fract.	3	Bortmejsling.	3	—	—	
» os metatars.	2	»	2	—	—	
Calcaneussporre.	1	»	1	—	—	
Konisk amp. stump.	3	Reamp.	3	—	—	
Abscis. tend. envet.	1	Fri fascie-transpl.	1	—	—	
Osteomyelit. sept. chron. humeri.	3	Uppmejsling (+ ev. sekvestrot.)	3	—	—	
Osteomyelit. sept. chron. radii vel ulnae.	2	» + sekvestrotomi.	2	—	—	
Osteomyelit. sept. chron. tibiae.	1	» (+ ev. sekvestrot.)	1	—	—	
Osteit. (v. osteoartrit) sept. dig. man. (v. ped.)	1	Amp. el. exartikulation av tå el. finger.	1	—	—	
Osteit. post. fract.	2	Sekvestrotomi.	2	—	—	
» i amp. stump.	1	Bortmejsling.	1	—	—	
Arthrit. sept. art. humer scap.	1	Artrotomi + dr.	1	—	—	
Synovit. genus.	5	Explor. artrotomi.	5	—	—	
» »	16	Punktion.	16	—	—	
Arthrit. def. art. metac-phal.	1	Ledresektion.	1	—	—	
Bursit. supp.	5	Incision.	5	—	—	
Bursitis chron.	6	Exstirp. av bursa.	6	—	—	
Ganglion.	2	»	2	—	—	
Tendovag. ac. sept.	8	Incision.	5	—	3	1055. — 1232. — 2270. Seps
Lymphaden. sept. axill.	7	»	7	—	—	
Lymphom. sept. inguin.	1	Exstirp.	1	—	—	
Lymphogranulomatosis reg. inguin.	4	»	4	—	—	
Unguis incarnat.	7	Op. enl. König	7	—	—	
» »	4	Nagelexstirp.	4	—	—	
Ulcus röntgenol.	3	Excis. + hudtranspl. enl. Thiersch.	3	—	—	
Tbc. art. cubit.	1	Ledresekt.	1	—	—	
» os. metacarp.	1	Utskrapning + sutur.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
bc. art. gen.	1	Knäledsresekt.	—	—	—	1 kvarl. $\frac{1}{3}$ 33.
» » »	2	Artrotomi + Provexcis.	2	—	—	
» » pedis.	1	Fotledsresekt.	1	—	—	
» burs. troch. maj.	1	Exstirp.	1	—	—	
» endovaginit. tbc.	3	»	3	—	—	
» » tbc. ?	1	Explor. friläggning	1	—	—	
» lymphom. tbc. reg. popl.	1	Exstirp.	1	—	—	
» bc. subcutis.	1	Utskrapning + sutur.	1	—	—	
» » cutis.	1	Excision.	1	—	—	
» gnumma reg. troch.	1	Exstirp.	1	—	—	
» embolia art. femor. bil.	1	Dubbelsid. embolekt. (2 séancer)	—	—	1	113. Svårt vitium org. cord.
» » »	1	Embolekt. + (senare) underbensamp.	1	—	—	
» » »	1	Periarteriell sympatekt. å art. brach.	1	—	—	
» » »	1	Ligatur, med el. utan exstirp.	23	—	—	
» » » varices anticur.	23	Ligatur, med el. utan exstirp.	23	—	—	
» » » gangræna senil. pedis.	4	Lärbensamp.	4	—	—	
» » » »	1	Underbensamp.	1	—	—	
» » » » diab. »	2	Underbens- + (senare) lärbensamp.	1	—	1	1153.
» » » »	2	Amp. av fingrar.	2	—	—	
» » » »	3	Underbensamp.	3	—	—	
» » » » anticur. vel ped.	2	»	2	—	—	
» » » »	1	Trådsträck.	1	—	—	
» » » » fract. colli scap.	1	Osteosyntes.	1	—	—	
» » » » » tub. maj.	1	Caputextirp.	1	—	—	
» » » » » colli humeri c. luxat.	1	Reposition + gips	1	—	—	
» » » » » »	1	»	1	—	—	
» » » » » »	6	Trådsträck.	5	—	1	2922. 79 år. Br. pn.
» » » » » »	1	Blodig reposition.	—	—	1	196. 70 år. Arterioscler.
» » » » » » humeri diafys.	5	Trådsträck.	5	—	—	
» » » » » » »	2	Osteosyntes + gips.	2	—	—	
» » » » » » » compl. humeri diafys.	2	Hudexcis. + trådsträck.	2	—	—	
» » » » » » » »	1	» + reposit. + gips.	1	—	—	
» » » » » » » » humeri supracond.	1	Osteosyntes + gips.	1	—	—	
» » » » » » » » » compl. humeri supracond.	1	Trådsträck.	1	—	—	
» » » » » » » » » extr. inf. humeri	1	Exstirp. av benfragment.	1	—	—	
» » » » » » » » » »	1	Osteosyntes.	1	—	—	
» » » » » » » » » » olecrani.	3	»	3	—	—	
» » » » » » » » » » » capit. radii.	5	Exstirp. av capit. radii. (helt el. delvis)	5	—	—	
» » » » » » » » » » » » antibrachii.	5	Reposition + gips.	5	—	—	
» » » » » » » » » » » » » vel radii.	1	Trådsträck + »	1	—	—	
» » » » » » » » » » » » » radii.	7	Reposition + »	7	—	—	
» » » » » » » » » » » » » antibrachii vel radii.	3	Blodig reposition + gips.	3	—	—	
» » » » » » » » » » » » » »	1	Osteosyntes + gips.	1	—	—	
» » » » » » » » » » » » » » »	1	Reposition + gips + trådsträck + (sen.) fri bentranspl.	1	—	—	
» » » » » » » » » » » » » » » fract. ulnæ.	1	Blodig reposition + gips.	1	—	—	
» » » » » » » » » » » » » » » »	1	Osteosyntes.	1	—	—	
» » » » » » » » » » » » » » » » » compl. radii.	1	Hudexcis + reposit + gips.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frist eller förbitrad	oförbitrad	död	
Fract. compl. os metacarp.	1	Hudexcis. + blodig reposit....	1	—	—	
» » dig. man.....	1	» +reposition.	1	—	—	
» » »	1	Ledplastik.	1	—	—	
» colli fem.....	1	Reposit. + gips + trådsträck.	1	—	—	
» » »	1	Trådsträck.	1	—	—	
» » » med.	20	Osteosyntes enl. Sven Johans- son.	15	—	4	2574. 85 år. — 1 kvarl. $\frac{1}{3}$ 33. — 3752. 74 år. Pyelocyst. gravi. — 2595. 74 år. Lungembol — 3051. 73 år. Lungembol
» femor pertroch.	9	Trådsträck.	4	—	3	2567. 76 år. — 2118. 83 år — 1738. 78 år. Br. Pn. — 2 kvarl. $\frac{1}{3}$ 33.
» femoris suptr.	3	»	2	—	1	858. 76 år. Marasmus.
» » diaf.....	12	»	11	—	—	1 kvarl. $\frac{1}{3}$ 33.
» » »	1	» + (senare) osteo- syntes + gips.	1	—	—	
» » supracondyl.	2	»	2	—	—	
» patellæ.....	5	Osteosyntes + gips.....	5	—	—	
» compl. patellæ.....	1	Hudexcis. + osteosyntes + gips.	1	—	—	
» extr. sup. tibiæ.	1	Exstirp. av menisk + osteo- syntes. + gips.	1	—	—	
» » » »	2	Trådsträck.	2	—	—	
» » » »	3	Osteosyntes.....	3	—	—	
» tuberosit. »	1	»	1	—	—	
» anticur.	1	Reposition + gips.....	1	—	—	
» »	14	Reposit + gips + trådsträck.	14	—	—	
» »	5	Trådsträck.	5	—	—	
» »	2	Osteosyntes av tibiæ + gips.	2	—	—	
» compl. anticur.	3	Hudexcis. + reposit. + gips. + trådsträck.	3	—	—	
» » »	1	Hudexcis. + trådsträck.	1	—	—	
» tibiæ.....	1	Trådsträck.	1	—	—	
» » invet.	1	Osteosyntes.....	1	—	—	
» bimalleol.	17	Reposition + gips.	17	—	—	
» »	2	Reposit. + gips + trådsträck.	2	—	—	
» »	1	Trådsträck.	1	—	—	
» »	1	Blodig reposit. + trådsträck....	1	—	—	
» » vel mall. med.	5	Osteosyntes av med. mall. + gips.	5	—	—	
» »	1	Osteosyntes av tibia och fibula + gips.....	1	—	—	
» compl. bimalleol.....	1	Hudexcis. + reposit. + gips.	1	—	—	
» » »	1	» + osteosyntes av med. mall.	1	—	—	
» » »	1	Hudexcis. + reposit. + tråd- sträck. + (senare) osteosyn- tes av med. mall.	1	—	—	
» calcanei.	2	Trådsträck.	2	—	—	
» »	1	Blodig reposit. + gips.....	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Abscess. phlegmone.	77	Incis.	77	—	—	
Fistula.	5	Excis. el. revision.	5	—	—	
Tumörer etc.	13	Provexcis.	—	13	—	
Atheroma.	6	Exstirp.	6	—	—	
Fibroma.	2	»	2	—	—	
Lipoma.	11	»	11	—	—	
Papilloma.	1	»	1	—	—	
Corpus alien.	1	Extraktion.	1	—	—	
XXIX.						
Anæmia gravis post hæmorrhag.	13	Blodtrans.	8	3	2	2179. Levercirrhos. — 29 Leverruptur m. m.
Ulcus ventr. v. duodeni blöd- ande.	15	»	12	—	3	536. 70 år. — 424. — 35
Thrombos ven. c. hæmatemes.	1	»	—	—	1	3104.
Hæmatemes ex. ?	1	»	1	—	—	
Diates hæmorr.	1	»	—	—	1	3320.
Anæmia perniciosa.	10	»	9	—	1	3144/31.
» gravis.	14	»	10	3	1	1478.
» sec. (canc. v. sarc.) ...	17	»	9	5	3	3394. — 3630. — 3875. Cach
Sepsis.	10	»	4	4	2	3052/31. — 1918.
Cholämi.	5	»	1	3	1	3693. Canc. ves. fell.
Hepatit.	1	»	—	1	—	
Stat. postop. peritonit. ileus. sekock. hjärtsv. etc.	48	»	15	33	—	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för
år 1932 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
V.		
Periostit. alveolar.....	85	Incision. Tandextraktion.
Tandfistel.....	2	Tandextraktion.
Cysta dentis.....	2	Uppmejsling. Rotresektion.
Caries dentis.....	12	Tandextraktion.
Tandblödning.....	8	Tamponad. Sutur.
Ranula.....	1	Exstirpation + sutur.
Ulcus faciei.....	3	Exstirpation.
Ruptura labii.....	2	Sutur.
Laceratio auriculæ.....	1	»
VI.		
Tumor reg. colli.....	2	Excision.
Lymphoma colli tbc.....	6	Exstirpation.
» axill. ».....	1	»
IX.		
Mastit. ac. supp. mammæ.....	3	Incision.
» chron.....	1	Provexcision.
Hämatom. inf. reg. pect.....	1	Incision.
XVIII.		
Abscessus ad anum.....	18	Incision.
Fistula ani.....	2	Excision + sutur.
Fissura ani.....	1	Klyvning av fissuren.
Cysta dermoid sakral (inf.).....	9	Exstirpation.
XXIII.		
Paraphimosis.....	1	Reposition.
XXV.		
Bartholinitis.....	3	Incision. Revision.
XXVII.		
Insufficiencia pedis.....	1	Gips.
Osteit. dig. man.....	3	Utskrapning av sekvester.
Osteomyelit. chron.....	1	Incision.
Arthrit. deform. gen.....	4	Punktion.
Synovit. genu.....	10	» Gips.
Bursit. ac. supp.....	9	Incision. Punktion. Spjåla.
» chron.....	18	Exstirpation av bursa.
» præpatellar.....	5	» Incision.
Hæmarthros. gen.....	21	Punktion. Gips.
Hygroma præpatellar.....	10	Exstirpation.
Tendovaginit. crep. antibrach.....	4	Spjåla.
» dig. man.....	12	Gips. Spjåla. Fixation.
Ganglion.....	21	Exstirpation.
Hidroadenit.....	38	Incision.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Clavus infect.	40	Incision.
Hallux valgus infect.	1	»
Unguis incarn. vel infect.	49	Evulsio ung. Königs op. Exstirp.
Paronychia.	47	Incision.
Onychogryphosis. carpi.	1	Evulsio unguis.
Peritend. tbc. tend. extens. carpi.	1	Exstirpation.
Varices.	270	Chinininjektioner.
Aneurysma venos. c. tromb. anticurris.	1	Exstirpation.
Fractura costæ.	100	Fast binda.
Fissura »	23	» »
Fractura claviculæ.	14	Reposition + fixationsförband.
» humeri.	6	Gips.
» colli chir. humeri	4	Stödjeförband. Skena.
» tub. maj. »	1	Skena.
» olecrani.	2	Gips.
» antibrachii	4	»
» radii	107	Reposition. Gips.
» capitul. radii	9	Gips.
Fissura radii	5	»
Fractura ulnæ	6	»
» carpi	5	Gipsskena.
Fissura navicularis dx.	1	Gips.
Fract. vel luxatio os metac.	20	Fixation Gips.
» dig. man.	19	Gipsskena. Repos. Exstirp.
Fissura dig. man.	1	Revision + spjåla.
Fract. compl. dig. man.	42	Excis. + sutur. Repos. Fixation.
» patellæ.	2	Gips.
» anticurris.	1	»
» tibiæ	9	»
» fibulæ	34	»
Fissura capill fibullæ	4	» Fixation.
Fract. mall. anticurris	15	»
» tarsi	4	»
Fissura calcanei.	1	Excision + sutur.
Fract. os metatars.	21	Gips.
» hallucis	3	Incision.
» compl. hallucis dx.	3	Amputation.
» dig. ped.	7	Gips + förband.
Luxatio claviculæ	2	Reposition.
» humeri	50	»
» antibrachii	7	Reposition + gips.
» dig. man.	11	Reposition. Excis. + sut. Spjåla.
Lumbago traum.	1	Sutur.
Ruptura lig. med. gen.	1	Knägips.
» subcutan tend. extens. dig. man.	2	Skena. Sensutur.
Contusio reg. thoracal.	8	Fast binda. Gips.
Distorsio reg. axillæ.	2	Fixationsförband.
Contusio reg. deltoïd.	4	Revision + sutur.
» et distorsio cubiti.	9	Gips.
Hæmatoma vel empyema bursæ olecrani	6	Punktion.
Distorsio carpi.	16	Spjåla.
Contusio vel distorsio vel hæmatom. manus	22	Skena. Spjåla. Incision. Gips.
Distorsio vel contusio dig. man.	32	Evulsio unguis. Spjåla.
Compressio dig. man.	21	Incision. Skena.
Laceratio dig. man.	83	Evulsio unguis. Amputation. Excision + sutur.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Amputatio traum. dig. man.	26	Reamputation. Thierschning.
Evulsio unguis.	2	Ablatio unguis.
Distorsio vel contusio vel hæmatom. genu.	74	Punktion. Gips.
Hæmat. bursa præpatellar.	5	»
Læsiø menisci med. gen.	6	» Gips.
Hæmatoma vel contusio anticrur.	5	»
Distorsio talo-crural.	17	Gips.
Contusio reg. mall. et ped.	3	»
Distorsio pedis.	12	Reposition. Gips. Fast binda.
Exostosis.	2	Excision + avmejsling.
Digitus malleus ped.	1	Exarticulatio.
Combustio.	44	Revision + salva.
Traum. epithelcysta	1	Incision.
Ulcus anticrur.	1	Excision.
Djurbett	5	» Incision. Sotur.
XXVIII.		
Abscess., lymphadenit., lymphangit., panarit., furunc.	549	Incision m. m.
Vulnera	1566	Sotur. Gips. Spjåla. Evulsio ung.
Corpus alienum.	169	Extraktion. Incision.
Atheroma cutis.	123	Exstirpation.
» infect.	54	Incision + tamponad.
Verrucæ.	20	»
Fibroma.	40	»
Adenofibroma.	11	»
Lipoma.	16	»
Fibrolipoma.	1	»
Angioma.	3	Exstirpation.
Angiofibroma.	1	»
Hæmangioma.	2	»
Papilloma.	2	»
Pseudomyxom.	1	»
Parotistumör.	1	»
Cysta	17	»
Erysipeloides pollicis.	1	Revision.
Eczema anticrur.	1	»
Nævus.	3	Exstirpation.
Tumor utan P. A. D.	13	»
Fibrosarcoma.	1	»
Carcinoma.	4	»

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1932 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	44	8	52	—	—	52
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	68	16	84	2	3	79
Skada å muskel, sena eller nerv	9	2	11	—	1	10
» » större kärl	1	—	1	—	—	1
Genom huden inträngd främmande kropp (<i>Corpus alienum</i>)	1	—	1	—	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	35	7	42	—	—	42
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	17	1	18	—	—	18
Benbrott, Armens och skul- (<i>Fractura simplex</i>) ...	59	28	88	4	1	83
dergördels ben (<i>Fractura complicata</i>) ...	3	—	3	1	—	2
Benets och bäc- (<i>Fractura simplex</i>) ...	114	78	192	9	5	178
kengördels ben (<i>Fractura complicata</i>) ...	7	1	8	—	3	5
Krossning, avhuggning, av- 1—2 fingrar	1	—	1	—	1	—
slitning (<i>Amputatio trau-</i> 3—5 » hand	5	—	5	—	5	—
<i>matica, Laceratio</i>) ..... Arm	1	1	2	—	1	1
Tår eller fot	1	—	1	—	1	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	110	28	138	2	2	134
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	16	1	17	2	—	15
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	27	5	32	1	1	30
» » » » » med skada å hjärnan ..	3	—	3	3	—	—
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	13	2	15	—	2	13
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	1	—	1	—	1	—
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	12	5	17	1	—	16
Öppnande (<i>Vulnus perforans</i>) av bröst- eller buk- hålan	6	2	8	—	—	8
Skada å lunga, hjärta	1	—	1	1	—	—
» » magsäck, tarm	2	—	2	1	—	1
» » lever, mjälte	1	1	2	1	—	1
» » njure, urinblåsa, urinrör	7	1	8	—	—	8
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	—	1	1	—	—	1
» » Ansikte	1	1	2	—	—	2
» » Andra kroppsdelar	11	8	19	2	—	17
Andra förgiftningar (bensin)	1	—	1	—	—	1
Ormbett	2	1	3	—	—	3
Summa för grupp I	580	199	779	30	27	722

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>A. Olycksfall.</i>						
Vid hanterande av yxa, såg.....	1	—	1	—	—	1
» » » kniv, sax, nål etc.	3	—	3	—	—	3
» » » hammare, slägga.....	2	—	2	—	—	2
Genom ras, nedfallande föremål.....	44	1	45	2	2	41
» fall från höjd (stege, trappa etc.).....	86	33	119	6	2	111
» halkning, omkullfallande.....	152	73	225	9	9	207
» stöt, slag och bett av djur.....	6	1	7	—	—	7
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, spikar m. m.	22	8	30	3	4	23
» hett vatten, ånga.....	7	7	14	—	—	14
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen.....	5	4	9	—	2	7
» tröskverk, hackelsemaskiner.....	1	—	1	—	—	1
» ångmaskiner.....	4	—	4	—	—	4
» motorer.....	1	—	1	—	1	—
» transmissioner.....	1	1	2	—	1	1
» elektriska ledningar.....	1	1	2	—	—	2
» hissar, lyftkranar, manglar.....	2	1	3	—	—	3
» andra maskinella anordningar (kvarnhjul).....	1	—	1	—	—	1
» åskslag.....	1	—	1	—	—	1
» lossning av gods, tippvagn.....	5	—	5	—	—	5
» explos. fotogenkök, spritkamin.....	2	1	3	1	—	2
» syror, alkalier.....	1	—	1	—	—	1
» förgiftningar, bensin.....	1	—	1	—	—	1
Vid idrott, sport:						
gymnastik.....	3	—	3	—	—	3
fotboll.....	13	—	13	—	—	13
ridning.....	1	—	1	—	—	1
skidåkning, kälkåkning.....	3	2	5	—	—	5
skridskoåkning, -segling.....	3	—	3	—	—	3
annan idrott, brottning.....	4	—	4	—	—	4
lek.....	6	—	6	—	—	6
Under rusets inflytande.....	12	—	12	—	—	12
Vid slagsmål, överfall.....	28	2	30	1	—	29
I följd av sjukdom (epilepsi).....	4	1	5	—	—	5
Vid trafik.....	149	62	211	8	6	197
<i>B. Självmodsförsök.</i>						
Med skjutvapen, sprängskott.....	2	—	2	—	—	2
» skärande vapen.....	3	—	3	—	—	3
Genom dränkning.....	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	580	199	779	30	27	722

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning
för år 1932 angående samtliga såväl i sluten som öppen vård
behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans
natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	47	12	59	—	—	59
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	45	9	54	—	—	54
Skada å större kärl	1	—	1	—	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	15	4	19	—	—	19
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	2	—	2	—	—	2
Benbrott, armens och skul- } <i>Fractura simplex</i> ...	33	12	45	—	—	45
dergördels ben } <i>Fractura complicata</i>	2	1	3	1	—	2
Benets o. bäcken- } <i>Fractura simplex</i> ...	35	18	53	—	—	53
gördels ben ... } <i>Fractura complicata</i>	6	2	8	—	3	5
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>) 1—2 fingrar	1	—	1	—	1	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	40	15	55	—	—	55
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	10	3	13	1	1	11
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplicerade)	8	—	8	—	—	8
» » » » » med skada å hjärnan...	3	—	3	3	—	—
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg.....	3	1	4	—	—	4
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	1	1	2	—	1	1
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	12	1	13	—	—	13
Skada å lunga, hjärta	1	—	1	1	—	—
» » magsäck, tarm	2	—	2	1	—	1
» » lever, mjälte	—	1	1	1	—	—
Summa för grupp I	267	80	347	8	6	333

II. Skadans tillkomstsätt.

»Subjekt» vid skadan) Trafikolycksfall på grund av	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (»Objekt»).												Skadans påföljd					
	Järnvägs-vagn		Spår-vagn		Auto-mobil		Motor-cykel		Velo-ciped		Andra färd-medel					Fot-gångare		
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	döden	kvar-stående men	över-gående men	
a) Kollisioner																		
Järnvägsvagn...	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Spårvagn	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	—	—	7	2	3	—	—	11
Automobil	—	—	2	—	8	2	21	1	35	3	—	—	48	27	3	2	—	142
Motorcykel ...	—	—	—	—	3	—	2	—	3	—	—	—	5	7	2	1	—	17
Velociped	—	—	—	1	1	—	1	—	2	—	—	—	3	11	—	—	—	19
Andra färdme-del	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
b) Andra or-saker																		
okänd, omkull-körning, dike, träd eller annat föremål, ramlat ur ...	—	—	2	—	25	8	27	4	66	11	—	1	—	—	—	—	2	142
Summa trafik-olycksfall ...	—	—	4	1	38	11	51	5	110	14	1	2	63	47	8	6	—	333

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning för år 1932 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>).....	1	—	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>).....	2	2	4	—	—	4
Förgiftning med alkohol	13	1	14	—	—	14
» » metylalkohol	7	—	7	—	—	7
» » antipyryn, veronal, trional, chloral	3	—	3	—	—	3
» » kolos	5	2	7	—	—	7
» » lysgas	2	8	10	—	—	10
» » salpetersyra eller saltsyra	1	—	1	—	—	1
» » andra syror el. alkalier (svavelväte)	1	—	1	—	—	1
Andra förgiftningar.....	3	—	3	—	—	3
Drunkning.....	2	—	2	—	—	2
Summa för grupp I	40	13	53	—	—	53
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>A. Olycksfall.</i>						
Genom halkning, omkullfallande.....	3	2	5	—	—	5
» syror, alkalier	1	—	1	—	—	1
» förgiftningar: lysgas.....	1	3	4	—	—	4
» » kolos	5	2	7	—	—	7
» » metylalkohol.....	2	—	2	—	—	2
» » antipyryn, veronal etc.	1	—	1	—	—	1
» » cyanväte	2	—	2	—	—	2
» » svavelväte	1	—	1	—	—	1
Under rusets inflytande.....	2	—	2	—	—	2
<i>B. Självmordsförsök.</i>						
Genom hängning, kvävning	1	—	1	1	—	—
» förgiftning: lysgas	1	5	6	—	—	6
» » scopolamin	1	—	1	—	—	1
» » veronal	1	—	1	—	—	1
» » luminal	1	—	1	—	—	1
» » chloral	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	24	12	36	1	—	35

Årsberättelse för år 1932 från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets
avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1,103 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1,590 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillektomier, vilka ofta utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkhålepunktioner samt tandextraktioner, ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 11 avlidit.

Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 20,242. Av dessa äro 4,313 första besök och 15,929 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 590 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-,
näs- och hals-sjukdomar för år 1932 angående intagna
sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda		A n m.
	män	kv.	män	kv.	
IV.					
Lymfadenitis purul. colli	1	—	—	—	
Panaritium	1	—	—	—	
Septicæmia	1	1	—	—	
Influenza	2	3	—	—	
Erysipelas	3	4	—	—	
Tuberculosis (samtliga fall).....	5	7	—	—	
» pulmonum	2	1	—	—	
» pharyngis	—	1	—	—	
» laryngis	1	—	—	—	
» cavi nasi.....	1	2	—	—	
» lymphogland.....	2	3	—	—	
Syphilis tertiaria	3	1	—	—	
Lues congenita	2	—	—	—	
Scarlatina	1	1	—	—	
Parotitis epidemica	—	1	—	—	
Aktinomykosis	1	—	—	—	
V.					
Anæmia sec.	3	2	—	—	
Hæmofilia	1	—	—	—	
Thrombosis anticur. amb. c. infarct. pulm. bil.	1	—	—	—	
VI.					
Diabetes mellitus	1	—	—	—	
Acromegalia	1	—	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
VIII.					
Encephalitis ac.....	1	—	—	—	
Hæmorrhagia cerebri	—	1	—	—	
Hemianopsia	—	1	—	—	
Neuritis n. acustici	3	—	—	—	
Paresis n. recurrentis	1	1	—	—	
Epilepsia.....	3	—	—	—	
Neurosis	2	4	—	—	
Psychosis	1	—	—	—	
Cephalalgia	2	2	—	—	
Hemicrania.....	—	1	—	—	
Observation	2	—	—	—	
X.					
Vitium organicum cordis.....	1	—	—	—	
Hypertonia	2	—	—	—	
Myocarditis.....	—	1	—	—	
Endocarditis ac.....	1	—	—	—	
XI.					
Sadelnåsa	2	1	—	—	
Furunculus vestibuli nasi	3	—	—	—	
Abscessus septi nasi	1	—	—	—	
Perforatio septi nasi.....	3	—	—	—	
Deviatio vel luxatio septi nasi	174	107	—	—	
Synechia intranasalis	1	—	—	—	
Hæmorrhagia post conchotomiam	—	1	—	—	
Epistaxis.....	23	12	—	—	
Rhinitis acuta	3	3	—	—	
» vasomotorica	1	2	—	—	
» chronica simplex	6	1	—	—	
» » atrophica (ozæna)	1	3	—	—	
» » hypertrophica	37	36	—	—	
Hypertrophia conchæ	5	4	—	—	
Sinuitis maxillaris acuta	10	13	—	—	
» » chronica	11	13	—	—	
» » » dental.	3	1	—	—	
» » frontalis acuta.....	4	2	—	—	
» » » chronica	1	1	—	—	
Mucocoele reg. sin. frontal.	2	1	—	—	
Ethmoiditis acuta	5	2	—	—	
» » c. complicat. orbitæ	1	—	—	—	
» » » chronica	9	9	—	—	
Sinuitis sphenoidalis chronica	1	2	—	—	
Pansinuitis acuta	9	11	—	—	
» » » c. complicat. orbitæ.....	2	1	—	—	
» » » c. meningit. ac. pur.	1	1	1 (302)	1	942/1931
» » » chronica	63	58	—	—	
» » » c. exacerb. ac. et c. complicat. orbitæ	—	1	—	—	
Oedema laryngis	5	1	—	—	
Abscess. reg. arytaenoid.	1	—	—	—	
Perichondritis laryngis.....	1	1	—	—	
Laryngit. ac.	2	1	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		An m.
	män	kv.	män	kv.	
Laryngit. chron.	1	1	—	—	
Stenosis laryngis et tracheæ operat.	1	—	—	—	
Suspicio tumor tracheæ	—	1	—	—	
Bronchitis acuta.....	3	1	—	—	
Bronchiectasiæ	4	3	—	—	
Bronchostenosis.....	—	1	—	—	
Asthma bronchiale	2	2	—	—	
Pneumonia ac. croup.	—	1	—	—	
Pleuritis ac.	—	1	—	—	
XII.					
Deformatio labii sup.	—	1	—	—	
Cystis radice dentis.....	—	5	—	—	
Granuloma radice dentis.....	1	—	—	—	
Caries dentis.....	7	3	—	—	
Hæmorrhagia post extract. dent.	1	—	—	—	
Periostit. alveolaris	—	1	—	—	
Pyorrhæa »	1	—	—	—	
Cystis infect. reg. baseos linguae	1	—	—	—	
Ulcus decubit. sublingualis.....	1	—	—	—	
Suspicio tumoris linguae	1	—	—	—	
Tonsillitis acuta.....	16	10	—	—	
Angina Vincenti	2	—	1	—	714
Peritonsillitis ac.	17	8	—	—	
Tonsillitis chron.	114	201	—	—	
Hypertrophia tonsill.	4	3	—	—	
Hæmorrhagia post tonsillect.	—	1	—	—	
» » incis. peritonsillit.	2	2	—	—	
» » abrasionem	3	1	—	—	
Veg. aden.	56	59	—	—	
Spasmus oesophagi	1	1	—	—	
Diverticulum oesophagi	1	1	—	—	
Ulcus ventriculi.....	1	—	—	—	
XIII.					
Nephritis acuta	2	—	—	—	
» chronica	2	1	—	—	
XV.					
Polyarthrit. acuta rheumatica	3	2	—	—	
Myalgia	1	—	—	—	
XVI.					
Defectio cutis faciei p. op. pro cancer.....	—	1	—	—	
Acne rosacea.....	1	—	—	—	
XVII.					
Perichondritis reg. tragi	1	—	—	—	
Otitis externa diffusa	3	1	—	—	
» » circumscript	3	6	—	—	
Eczema meat. audit. ext.	3	—	—	—	
Stenosis » » »	—	2	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
Exostosis meat. audit. ext.....	1	1	—	—	
Salpingotympanitis ac.....	1	2	—	—	
» » chron.....	4	3	—	—	
Residuæ membr. tymp.	2	—	—	—	
Perforatio » »	1	—	—	—	
Abscessus retroauric.	1	—	—	—	
Fistula »	1	2	—	—	
Otitis med. ac. pur.	37	47	—	—	
» » » » c. septicæmia	2	—	—	—	
» » » » c. mast.....	21	29	—	—	
» » » » c. » et c. epiphlebit....	3	4	—	—	
» » » » c. » » » » et					
c. pares. n. facial.....	1	—	—	—	
Otitis med. ac. pur c. mast. et c. thrombophlebit. sin. sigm.	4	—	—	—	
Otitis med. ac. pur. c. mast. et c. labyrinthit. ac. serosa	—	1	—	—	
Otitis med. ac. pur. c. mast. et c. labyrinth. et meningit. ac. pur.....	1	—	1	—	708.
Otitis med. ac. pur. c. mast. et c. pares n. abducent.	—	1	—	—	
Otitis med. ac. pur. c. mast. et c. pares n. abducent. et. c. apicit.....	—	1	—	—	
Otitis med. ac. pur. c. mast. et c. abs. epidural.	2	—	—	—	
Otitis med. ac. pur. c. mast. et c. meningit. ac. pur.	1	—	1	—	737.
Otitis med. ac. pur. c. mast. et c. abs. epidural. et lob. temp. cerebri	1	—	1	—	534.
Otitis med. chron. pur.	28	18	—	—	
» » » » c. exacerb. ac.....	1	2	—	—	
» » » » c. osteit. s. polyp.	6	8	—	—	
» » » » c. labyrinthit. et. c. meningit. ac.	1	—	1	—	1029.
» » » » c. pares. n. facial.	—	1	—	—	
» » » cholesteatom.	4	5	—	—	
» » » c. labyrinthit. serosa	1	—	—	—	
» » » cholest. c. fistula labyrinth.	1	—	—	—	
» » » » et c. thrombophlebit. sin. sigm.	1	—	—	—	
» » » » c. pachymeningit. ...	—	1	—	—	
Herpes zoster oticus	1	—	—	—	
Otosclerosis	2	3	—	—	
Syndroma Menièri	4	1	—	—	
Kombinerad hörselnedsättning	1	1	—	—	
Neurogen »	2	—	—	—	
Surditas	1	—	—	—	
XVIII.					
Ectropion ..	1	—	—	—	
Dacryocystit. chron. (c. fistul.)	—	3	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		An m.
	män	kv.	män	kv.	
XIX.					
Tumor tonsillæ et linguæ	—	1	—	—	
» plicæ vocalis.....	2	1	—	—	
Fibroma reg. nuchæ.....	1	—	—	—	
Cysta dermoid. reg. orbitalis.....	1	—	—	—	
Melanosarcoma oculi dx.....	—	1	—	1	11 död i embolia art. pulm.
Papilloma reg. uvulæ	1	—	—	—	
Epulis oss. maxill.	1	—	—	—	
Fibroma plicæ vocalis.....	1	—	—	—	
Papilloma » »	—	1	—	—	
» laryngis.....	2	1	—	—	
Blandsvulst reg. tracheæ.....	1	—	1	—	364
Cancer (samtliga fall)	14	2	2	—	442
» cutis faciei	—	1	—	—	934/31
» uvulæ	1	—	—	—	
» maxillæ	1	—	1	—	934/31 död i carotissur m. blödning.
» epipharyngis.....	1	—	—	—	
» hypopharyngis.....	1	—	—	—	
» oesophagi.....	4	1	—	—	
» introitus laryngis.....	1	—	—	—	
» cordæ vocalis.....	1	—	—	—	
» laryngis (c. metastat.)	4	—	1	—	442

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar för år 1932 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Öronsjukdomar med komplikationer.</i>						
Otit. med. ac. c. mastoidit.	53	Uppmejsling	53	—	—	
»	4	» + friläggning av sinus och dura.....	4	—	—	
»	3	Epitympanal antrotomi	3	—	—	
D:o et c. epiphlebit. sin. sigm.	6	Uppmejsling + friläggn. och punktion av sinus och dura	6	—	—	
D:o et c. abs. subperiostal.	3	Uppmejsling	3	—	—	
» et c. epiphlebit. sin sigm.	1	» + friläggn. och punktion av sinus	1	—	—	
D:o et c. thrombophlebit. sin. sigm.	1	Uppmejsling + sinusop.	1	—	—	2 séancer.
		Sinusop. + underbindn. av vena jugul. int.				
D:o et c. abs. epidural.	1	Uppmejsling + friläggn. och punktion av duran	1	—	—	
D:o d:o	2	Uppmejsling + friläggn. av duran.....	2	—	—	
D:o d:o et lob. temp. cerebri	1	Uppmejsling	—	—	1	3 séancer.
		Hjärnpunktion och drainage av hjärnabscess				
		Revision av hjärnabscessdrainage.....				
D:o et c. pares. n. abducent.	1	Uppmejsling	1	—	—	N:o 534. Meningit. pur.
D:o et c. Syndroma Gradenigo	1	Antro-atticotomi + drainage av djupa, medialt om labyrinten kvarl., infekt. celler	1	—	—	
Otit. med. ac. pur. c. labyrinthit. et c. meningit. pur.	1	Totaluppmejsling + labyrintop. enl. <i>Hinsberg</i>	—	—	1	N:o 708. Meningit. ac.
Exostos. meat. audit. ext.	1	Bortmejsling.....	1	—	—	
Otit. med. ac. pur. c. exostos. et furunc. meat. acust.	1	Uppmejsling av proc. mast. + avmejsling av exostos	1	—	—	
Otit. med. ac. bil. c. abs. in cicatrice.....	1	Dubbelsidig incision + exochelation	1	—	—	
Absc. in cicatrice retroauricularis	1	Incision	1	—	—	
Otit. med. ac. pur. c. mast. op. non sanata	3	Uppmejsling.....	3	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. op.	2	Friläggn. och punkt. av sinus	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
år efter mastoiditop.....	31	Sekundärsutur	31	—	—	
»	1	D:o + hg.-plastik	1	—	—	
Otit. med. chron. supp.....	14	Totaluppmejsling.....	14	—	—	
D:o c. polyp. s. osteit.	17	Konserv. totaluppmejsling.....	17	—	—	
D:o c. osteit.	3	Totaluppmejsling.....	3	—	—	
D:o c. polyp.	2	Evulsio polypt.....	2	—	—	
D:o c. cholesteatom	4	Totaluppmejsling.....	4	—	—	
D:o c. cholest. et c. osteit. ...	1	D:o	1	—	—	
D:o c. pares. nervi facial.....	1	D:o	1	—	—	
D:o + stenosis. meat. audit. ext.	1	D:o	1	—	—	
D:o c. labyrinthit. serosa.....	1	D:o	1	—	—	
D:o c. cholest.; fistula laby- rinthi et thrombophlebit. sin. sigm.	1	D:o + sinusop.....	1	—	—	
D:o c. cholest. et c. fistula la- byrinthi	1	D:o	1	—	—	
D:o exacerb. c. labyrinthit. et meningit. ac. pur. + diabe- tes mellitus	1	D:o + labyrint- op. enl. <i>Hinsberg</i>	—	—	1	N:o 1029. Meningit. ac. pur.
Otit. med. chron. oper.	4	Revision	4	—	—	
D:o c. cholesteatom	1	Totaluppmejsling.....	1	—	—	
år efter op. för kronisk otit	5	Sekundärsutur	5	—	—	
stenosis. meat. acust. bil.	1	Dubbelsidig hg.-plastik	1	—	—	
Otosclerosis	1	Totaluppmejsling + hg.-plast. (1 séance av op. enl. <i>M. Sour- dille</i>)	1	—	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
fractura nasi	2	Reposition.....	2	—	—	
» male sanata	1	Refrakt., reposition	1	—	—	
fractura complicat. nasi + vuln. lacer. apic. nasi	1	Sutur, tamp.....	1	—	—	
deviatio, crista, spina, luxatio septi nasi	255	Submucös septumresektion	255	—	—	
dev. septi nasi med sadelnäsa	5	D:o + plastik m. septumbrosk	5	—	—	
traumatisk sadelnäsa	3	Näsplastik genom inläggande av transplantat från revbens- brosk	3	—	—	
perforatio septi nasi	2	Plastik	2	—	—	
synnechia intranasalis	1	Lysis	1	—	—	
rhinitis chron. hypertroph.	1	Galvanokaustik	1	—	—	
» hyperplast.....	140	Conchotomia	140	—	—	
rhinitis front. chron.	1	Radikalop. enl. <i>Ritter</i>	1	—	—	
»	2	Totaluppmejsling enl. <i>Riedel</i>	2	—	—	
Mucocoele reg. sin. front.....	2	Resect. subm. septi + <i>Luc- Caldwell</i> sin + ethmoidect. m. tömning av mucocoelet...	2	—	—	
ethmoiditis ac.	2	Ethmoidectomi.....	2	—	—	
D:o c. complicat. orbita	1	»	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ethmoiditis ac. et senuit. front. ac. recid.	1	Ethmoidectomi med endonasal öppning av pannhålan	1	—	—	
D:o chron. polyp.	1	Evulsio polypi	1	—	—	
D:o vel pur.	131	Ethmoidectomi	131	—	—	
D:o d:o	3	Partiell ethmoidectomi	3	—	—	
Sinuit. sphenoid. chron.	110	Sphenotomi	110	—	—	
» maxill. ac.	16	Endonasaltrepanation	16	—	—	
» » chron.	135	Oper. enl. <i>Caldwell-Luc</i>	135	—	—	
» » »	1	Endonasaltrepanation	1	—	—	
Pansinuit. subac. c. complicat. orbitæ	1	Resect. subm. septi + ethmoidect. et sphenotom. + <i>Caldwell-Luc</i>	1	—	—	
Absc. septi nasi + pansinuit. ac. pur. c. absc. orbital. + veg. aden. + granuloma rad. dent.	1	Incision av septumabsc., ethmoidect. + sphenotomia + <i>Caldwell-Luc</i> + tömn. av orbitalabscess + abrasio + extraktion och exstirpation av rotspetsgranulom	1	—	—	
Sår efter op. enl. <i>Caldwell-Luc</i>	1	Sekundärsutur	1	—	—	
Suspicio ethmoidit.	4	Provöppn. av silbensceller ...	4	—	—	
» » » , sphenoid. et maxill.	1	Provöppn. av silbensceller, kilbenshåla och käkhåla	1	—	—	
Sår efter op. för sinuit. front. chron.	1	Sekundärsutur	1	—	—	
Tbc. cavi nasi	3	Elektrokoagulation	3	—	—	
Epulis maxill.	2	Provexcision	2	—	—	
Pansinuit. supp. + dacryocystit. chron. c. fistula	1	Ethmoidect. + <i>Caldwell-Luc</i> + dacryo-cysto-rhinostomia enl. <i>West</i>	1	—	—	
Dev. septi nasi + dacryocystit. chron. c. stenosis duct. nasolacrymal	1	Resect. subm. septi + dacryo-cysto-rhinostomia enl. <i>West</i>	1	—	—	
<i>Sjukdomar i svalget, munhålan och matsstrupen.</i>						
Cystis dentalis	3	Exstirpation	3	—	—	
Ulcus chron. reg. sublingualis	1	» (för p. a. d.)	1	—	—	
Peritonitis ac.	2	Incision	2	—	—	
D:o c. hæmorrhagia	1	Tonsillectomi	1	—	—	
Tonsillit. chron.	301	»	301	—	—	
Vegetat. adenoid.	101	Abrasio	101	—	—	
Tumor epipharyngis	1	Provexcision + elektrokoagulation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ca uvulæ	1	Provexcision	1	—	—	
Papilloma reg. uvulæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Tbc. pharyngis	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
Suspicio corp. alien. oesophagi	4	Oesophagoscopi	4	—	—	
Corpus alienum	7	» + extraktion	7	—	—	
Polyposis oesophagi	1	»	1	—	—	
Stenosis	1	» + sondering	1	—	—	
Tumor	4	» + provexcis.	4	—	—	
»	1	» + inläggning	1	—	—	
»		av radium	1	—	—	
För diagnos	4	Oesophagoscopi	4	—	—	
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>						
Fibroma plicæ vocalis	1	Exstirpation i indir. laryngoscopi	1	—	—	
Tumor plicæ vocalis	1	Provexcision i indir. laryngoscopi	1	—	—	
» cordæ vocalis	2	Laryngoscopia directa + endolaryngeal exstirpation	2	—	—	
»	1	Tracheotomia inf. + thyreocricotomi + excis. av tumor m. omgivande delar av plicæ vocal. et ventricular.	1	—	—	
Papilloma laryngis	3	Exstirpation i indir. laryngoscopi	3	—	—	
Tumor laryngis	6	Provexcis. i dir. l. indir. laryngoscopi	6	—	—	
» recid.	1	Tracheotom. inf.	—	—	1	N:o 364.
Ca laryngis (c. metastat.)	1	»	—	—	1	N:o 442. Ca laryng. c. metastat. (bronchopn.) .....
Tumor tracheæ	1	Tracheotom. inf.	1	—	—	
»	3	Tracheoscopia enl. <i>Brünings</i> + elektrokoag.	3	—	—	
Laryngotracheost. post. stenosis oper.	1	Plastisk op. för slutning av trachealdefekt	1	—	—	5 séancer.
Oedema glottidis	1	Tracheotomia inf.	1	—	—	
Abscessus reg. arytaenoid. ...	1	Incision i indir. laryngoscopi	1	—	—	
Corpus alienum reg. arytaenoid	1	Extraktion i directoscopi enl. <i>Brünings</i>	1	—	—	
» bronchi	1	Bronchoscopi enl. <i>Brünings</i> + extraktion	1	—	—	
»	1	Tracheotom. inf. + extraktion gm bronchoscop	1	—	—	
För diagnos	2	Direkt laryngoscopi enl. <i>Brünings</i>	2	—	—	
»	1	Bronchoscopi	1	—	—	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1932 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Atheroma inf. reg. retroauricularis	2	Exstirpation.
» » conchæ auricularis	2	Incision.
» auricularis	1	Exstirpation.
Abscessus in cicatrice retroauricul.	1	Incision.
Furunculus reg. tragus	1	»
Polyp. meat. acust. ext.	1	Evulsio polypi.
Otitis externa circumscripta	26	Incision.
Otitis media acuta	266	Paracentes.
» » chron. c. polyp.	7	Evulsio polypi.
Sår efter mastoiditoperation	7	Sekundärsutur.
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>		
Fractura oss. nasi	2	Reposition.
Angioma vestibuli nasi	2	Exstirpation.
Furunculus » »	9	Incision.
Corpus alien. cavi nasi	1	Extraktion.
Tbc. cavi nasi	2	Provexcision.
Polypi » »	2	Evulsio polypi.
Synechia intranasalis	1	Galvanokaustik.
Epistaxis	2	»
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget samt matstrupen.</i>		
Furunculus reg. labii inf.	1	Incision.
Caries dent.	86	Extraktioner.
Periostit. alveolaris	9	Incision.
Abscessus baseos linguæ	1	»
Sialo-lithiasis gland. sublingual.	1	Exstirpation.
Corpus alienum tonsillæ	8	Extraktion.
Peritonsillit. ac. supp.	204	Incision.
Tonsillit. chron.	90	Tonsillectomi.
Veg. aden.	469	Abrasio.
Corpus alien. pharyngis	5	Extraktion.
Tumor pharyngis	2	Provexcision.
Abscessus pharyngis	1	Incision.
Tumor epipharyngis	1	Provexcision.
Abscessus retropharyngis	1	Incision.
Corpus alien. oesophagi	1	Extraktion.
<i>Sjukdomar i larynx.</i>		
Tumor benign. epiglottidis	1	Exstirpation.
<i>Övriga sjukdomar.</i>		
Atheroma capillitii	2	»
» reg. supraorb.	1	»
» » parotid.	2	»
Furunculus reg. mentalis	1	Incision
Atheroma reg. nuchæ	1	Exstirpation.
Verruca faciei	1	»

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-,
näs- och hals-sjukdomar* för år 1932 angående för skador intagna,
med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Fract. oss. nas.	2	2	4	—	—	4
» compl. oss. nas.	1	—	1	—	—	1
Vuln. contus. nasi	1	—	1	—	—	1
Fract. compl. laryngis et oss. hyoides	1	—	1	—	—	1
Corp. alien. oesoph.	3	5	8	—	—	8
» » bronchi	1	1	2	—	—	2
Summa för grupp I	9	8	17	—	—	17
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>B. Olycksfall utom yrkesarbete.</i>						
Under vedhuggning	—	1	1	—	—	1
» cykelåkning	2	—	2	—	—	2
Fall från spårvagn	1	—	1	—	—	1
Halkning	1	1	2	—	—	2
Överfall	1	—	1	—	—	1
Nedsvalda föremål	4	6	10	—	—	10
Summa för grupp II	9	8	17	—	—	17

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1932 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Sjukdom	Intagna	
	m.	kv.		m.	kv.
I.			Sclerokeratitis, episcleritis.	3	6
Cataracta congenita.....	6	2	Iritis acuta	20	9
Ophthalmoblennorrhœa neon.	1	—	Iridocyclitis chronica	2	6
			» suppurativa tuberculosa...	1	—
IV.			Ophthalmia sympathica	1	—
Erysipelas faciei.....	1	—	Cataracta zonularis	4	3
Conjunctivitis gonorrhœica.	2	—	» juvenilis diabetica	1	—
			» præsenilis	—	2
XVIII.			» senilis	23	35
Entropium spasticum	1	—	» » diabetica	1	2 ¹
Hämorrhagia postop. palpebræ	1	—	» complicata	—	1
Blepharitis ulcerosa	—	1	» traumatica	3	1
Dermatitis palpebrarum.....	2	1	» secundaria	5	12
Conjunctivitis catarrhalis acuta	4	1	Glaucoma acutum	1	1
» æstevalis	—	1	» prodromale	1	2
» medicamentosa	1	—	» simplex.....	5	6
Dacryocystitis chronica	3	7	» absolutum dolorosum	1	1
» phlegmonosa	1	3	» consecutivum	5	1
Keratomalacia	—	1	Retinochorioiditis	5	3
Keratitis punctata superficialis	—	1	Panophthalmitis	—	2
» phlyctænulosa	1	4	Amotio retinæ.....	4	2
» fascicularis	—	2	Neuritis optica retrobulbaris.....	—	1
» disciformis	—	1	Strabismus concomitans.....	6	4
» parenchymatosa	1	1			
» marginalis.....	1	4	XIX.		
Ulcus serpens corneæ	8	1	Sarcoma chorioideæ	1	—
Leucoma corneæ.....	—	1	Blastoma teratoides intrabulbaris ...	—	1
Staphyloma »	—	1	Tumor retrobulbaris	—	1
			» hypophyseos	—	1

1) Mors inkomstdagen i Bronchopneumonia acuta. 2) Mors subita: Hämorrhagia cerebri.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1932 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn	
			frisk eller förbättrad	förbättrad
Hordeolum	1	Incision	1	—
Hämorrhagia postop. palpebr.	1	Sutur	1	—
Entropium spasticum	1	Op. enl. <i>Spencer-Watson</i>	1	—
Vulnus conjunctivæ	1	Sutur	1	—
Dacryocystitis phlegmonosa	2	Op. enl. <i>Petit</i>	2	—
» » chronica	6	Dacryocystectomi	6	—
» » »	4	Dacryocystorhinostomi enl. <i>Toti-Rosengren</i>	4	—
Leucoma corneæ	1	Optisk iridektomi	—	1
Staphyloma »	1	Enukleation	1	—
Ulcus serpens corneæ	5	Kauterisation	3	2
Keratitis fascicularis	4	»	4	—
» » marginalis	1	»	1	—
» » scrophulosa	3	Värmning	3	—
Vulnus corneæ infectum	7	»	6	1
» » »	4	Paracentes	3	1
Scleritis	3	Elektroendothermi	3	—
Vulnus perforans bulbi	12	Prolapsavklippning	8	4
Ruptura bulbi	4	» + conj. plastik ...	2	2
Prolapsus iridis postop.	5	Conjunctivalplastik	5	—
» » »	1	Prolapsavklippning	1	—
Corpus alien. intrabulbaris	22	Magnetextraktion	14	8
» » »	4	Extraktion av sten- eller träflisa	3	1
Iridocyclitis traumatica	23	Enukleation	23	—
Panophthalmitis	2	Evisceration	2	—
Phtisis bulbi	1	Enukleation	1	—
Cataracta congenita	13	Discission	13	—
» »	5	Evacuation	5	—
» » zonularis	17	Discission	17	—
» »	8	Evakuation	8	—
» » diabet juvenil.	1	Discission	1	—
» » »	1	Evakuation	1	—
» » senil	2	Kombinerad extraktion	2	—
» » präsenilis	3	» »	3	—
» »	1	Discission	1	—
» » senilis	59	Kombinerad extraktion	59	—
» » polaris poster.	1	» »	1	—
» » »	2	Extraktion i kapsel enl. <i>Stankuleanu-Tölnök-Elschnig</i>	2	—
» » complicata	1	Kombinerad extraktion	—	1
» » secundaria	1	Extraktion av starrmembran.	1	—
» »	24	Discission	24	—
» »	2	Iridectomi	2	—
» » traumatica	7	Evakuation	7	—
» »	1	Kombinerad extraktion	1	—
» »	2	Discission	2	—
Lens luxata in cam. ant.	1	»	1	—
Glaucoma acutum	2	Iridektomi	2	—

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriveu	
			frisk eller förbättrad	oförbättrad
Glaucoma simplex	10	Cyclodialys.	8	2
» »	5	Trepanation enl. <i>Elliot</i>	5	—
» consecutivum	2	Kammarpunktion	2	—
» »	1	Iridectomi	1	—
» »	1	Transfixion	1	—
» absolutum dolor.	2	E nukleation	2	—
Seclusio pupillæ	6	Iridectomi	6	—
Amotio retinae	9	Elektroendothermiop. enl. <i>Larsson</i> ...	5	—
Strabismus concomitans.	2	Framläggning + Tenolysi	2	—
» »	8	»	8	—
» »	1	Doserad tillbakaläggning	1	—
» »	1	Tenolysi	1	—
» »	1	Muskelsutur	1	—
Papilloma faciei	1	Exstirpation	1	—
Sarcoma chorioideæ	1	E nukleation	1	—
Teratoma intrabulbaris	1	»	1	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1932 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Vulnus laceratum palpebræ	1	Sutur.
Corpus alienum ferrosus in palp.	1	Extraktion.
Hämorrhagia arterialis palpebræ	1	Sutur.
Cysta dermoides regionis supercil.	1	Exstirpation.
Atheroma palpebræ	4	»
Papilloma palpebræ	4	»
Xanthelasma palpebrarum.....	5	Excision.
Entropium spasticum	2	Canthotomi.
» »	7	Op. enl. <i>Graefe</i> .
Ectropium senile.....	1	» » <i>Kuhnt</i> .
Trichiasis	3	» » <i>Spencer-Watson</i> .
Chalazion	97	Exstirpation.
Hordeolum	21	Incision.
Cicatrix regionis lacrymal.	1	Exstirpation.
Dacryocystitis chronica	45	Dacryocystectomi.
Dacryocystitis phlegmonosa.....	14	Op. enl. <i>Petit</i> .
Stenosis duct. nasolacr. congen.	1	Sondering i narkos.
Cicatrix sacci conjunct.	1	Transplantation av munslemhinna.
Varix conjunctivæ.....	2	Elektrokoagulation.
Pterygium.....	2	Op. enl. <i>Arlt</i> .
Keratitis ulcerosa	19	Elektrokoagulation.
» fascicularis.	4	Kauterisation.
Corpus alienum ferrosus corneæ	1	Magnetextraktion.
Episcleritis, scleritis.	9	Elektroendothermi.
Vulnus perforans bulbi.....	5	Prolapsavklippning.
» combust. perf. bulbi.	1	Enukleation.
» » » »	1	Evisceration.
Corpus alien. ferros. intrabulb.	7	Magnetextraktion.
Cataracta traumatica	1	Evakuering.
Iridocyclitis traumatica.	9	Enukleation.
Phtisis bulbi.	2	»
Glaucoma consecutivum	1	Kammarpunktion.
» absolutum dolorosum	4	Enukleation.
Strabismus concomitans.....	21	Tenolysi.
» »	1	Doserad tillbakaläggning.
Tumor conjunctivæ.....	4	Exstirpation.
» intrabulbaris	1	Enukleation.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1932 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Skada å ögonlock och tårvägar	1	—	1	—	—	1
» » bulben:						
Ytliga ej perforerande sår (<i>Vulnus</i>)	17	—	17	—	6	11
Perforerande sår (<i>Vulnus perfor.</i>)	25	6	31	—	26	5
Contusio bulbi utan ruptur	2	1	3	—	—	3
» » med » av bulben	1	1	2	—	1	1
Främmande kropp i bulben (<i>Corpus alienum</i>)	24	—	24	—	15	9
Brännskada eller frätskada å ögat (<i>Combustio bulbi</i>)	4	1	5	—	1	4
Traumatisk starr (<i>Cataracta traumatica</i>)	2	—	2	—	2	—
Summa för grupp I	76	9	85	—	51	34
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall.						
Vid hanterande av yxa, såg	4	1	5	—	4	1
» » » lie, skära, tjuga etc.	1	—	1	—	—	1
» » » hammare, slägga	34	1	35	—	24	11
Genom stöt, slag och bett av djur	—	2	2	—	1	1
» inträngande föremål såsom träflisor, glaskärvor, spikar m. m.	23	2	25	—	14	11
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen ..	3	—	3	—	2	1
» skjutvapen	2	—	2	—	1	1
» smält eller het metall, glas etc.	2	—	2	—	—	2
» syror, alkalier	1	1	2	—	—	2
Vid idrott, sport, fotboll	1	—	1	—	—	1
skridskoåkning, segling	1	—	1	—	1	—
lek	3	2	5	—	3	2
Övriga olycksfall	1	—	1	—	1	—
Summa för grupp II	76	9	85	—	51	34

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1932 angående samtliga såväl i sluten som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

		Intagna			Skadans påföljd												
		m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men										
I. Skadans natur.																	
Skada å ögonlock och tårvägar		1	—	1	—	—	1										
» » bulben: Perforerande sår (<i>Vulnus perfor.</i>)		1	—	1	—	1	—										
Contusio bulbi utan ruptur		—	1	1	—	—	1										
Summa för grupp I		2	1	3	—	1	2										
II. Skadans tillkomstsätt.																	
(*Subjekt* vid skadan)	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdemedel eller under gång (*Objekt*)							Skadans påföljd									
	Järnvägs-vagn		Spår-vagn		Auto-mobil		Motor-cykel				Velo-cipéd		Andra färd-medel		Fot-gångare		
Trafikolycksfall på grund av	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	döden	kvarstående men	övergående men
a) Kollisioner																	
Automobil	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
b) Andra orsaker																	
Fall fr. fordon.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa trafikolycksfall ...	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2

Årsrapport från Radiologiska Kliniken år 1932.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter.

	1930	1931	1932
Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	15,602	11,401	11,631
Radiumapplikationer hava givits i ett antal enkeldoser av	490	406	482
Teleradiumbehandlingar hava givits i ett antal inställningar av			3,063
Antalet behandlade patienter utgjorde	1,919	1,758	1,824
därav voro:			
Intagna å radiologiska kliniken	248	241	397
Intagna å övriga sjukhusavd.	213	159	164
Remitt. från stadens och sjukhusets polikliniker	798	946	671
Andra patienter	660	468	592

B. Uppgift på å radiologiska kliniken intagna patienter 1932.

Diagnos	Vårdade	Diagnos	Vårdade
Leucæmia	9	Carcinoma palpebræ	2
Polycytæmia	1	» mani	1
Splenomegalia	1	» labii	20
Metropathia	8	» uvulæ	1
Ulcus chron.	4	» pharyngis	4
Eczema	3	» laryngis	4
Papilloma	5	» lingvæ	4
Acne	1	» maxillæ	2
Keloid	4	» thyreoideæ	3
Arthrit	3	» gingivæ, buccæ	8
Osteitis	1	» orbitæ	2
Stomatitis	1	» auriculæ	4
Salpingo-oophoritis	1	» colli	2
Myoma uteri	6	» oesophagi	8
Hypertrichosis	1	» ventriculi	1
Verruæ	4	» coli	1
Hæmangioma	16	» recti	4
Adenocarcinoma	1	» peritonei	1
Sarcoma lingvæ	1	» vertebralis	2
» pelvis	2	» mammæ	35
» renis	1	» pulmones	1
» uteri	1	» vulvæ	6
Osteosarcoma	1	» vaginæ	3
Chorio-epithelioma	1	» corporis uteri	12
Lymphangioma	2	» colli	49
Lymphogranulomatosis	6	» ovarior.	8
Lymphosarcoma	5	» tubæ	1
Melanosarcoma	2	» vesicæ urin.	1
Carcinoma cutis	42	» prostata	2
» faciei	3	» penis	2

Diagnos	Vårdade	Diagnos	Vårdade
Tumor utan p.-a. d.	21	Tumor med ullæ spin.	1
Struma maligna	3	» hypofyseos	4
Morbus Basedowii	19	Tbc lymphogland.	9
Dysthyreosis	1	» cutis	2
Asthma bronchiale	1	» linguæ	1
Aktinomycosis	2	» peritonei	4
Neuritis	4	» meningitis	3
Glioma	1	Varia	6

C. Uppgift på samtliga behandlade sjukdomsfall 1932.

<i>Tuberkulos.</i>		Irit, Iridocyclit.	9
Tbc. lymphogland.	170	Uveitis	1
» linguæ	1	Keratitis	9
» meningitis	4	Contractura Dupuytren	1
» epididymitis	1	Myositis ossific.	4
» cutis	5	Parametritis	1
» pedis	1	Rhinitis	1
» mammæ	1	<i>Blod- och kärlsjukdomar.</i>	
» peritonei	5	Polycythæmia	1
» salping.	5	Anæmia aleucæm.	1
» dacryocystitis	5	Leucæmia myeloides	8
Scleritis	7	» lymphatica	4
Lupus vulgaris	2	Lymphogranulomatosis	7
» erythematos.	1	Splenomegalia	3
<i>Inflammationer o. a.</i>		<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>	
Vulnus infectum abscess.	13	Dysthyreosis	2
Fistula	2	Morbus Basedowii	28
Phlegmone	10	Struma maligna	6
Glossitis	1	» colloides	2
Paronychia	18	» adenomatosa	2
Ulcus chron.	18	<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>	
Oedema buccæ	1	Otosclerosis	1
Stomatitis	2	Sclerosis disseminata	9
Granuloma	4	Neuralgia, neuritis	22
Arthritis	98	Arachnoidit	2
Polyarthritis	21	Myelitis	1
Periarthritis	10	Glioma	1
Spondylarthritis deform.	5	Herpes Zoster	3
Omarthritis	37	Cephalalgia	1
Gonitis	15	Dyspacia ingioscleros.	1
Lumbago	4	<i>Sjukdomar i andra organ.</i>	
Ostitis	1	Tumor mediastini	1
Styloiditis.	1	Asthma bronchialæ.	8
Periostitis	3	» cardiacæ	1
Peritendinitis	25	Aktinomykosis	5
Synovitis	1	Varia	14
Barsitis	13	<i>Gynekologiska sjukdomar.</i>	
Tendovaginitis	4	Meno- s. metrorrhagia och metropathia	33
Angina Ludowici.	2	climact.	1
Tonsillitis chron.	14	Kraurosis vulvæ	3
» acuta	3		
Mastitis chron.	4		
Sigmoiditis spast.	1		
Conjunctivitis	1		

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Hud- och hårsjukdomar.</i>			
Eczema	84	Carcinoma, laryngis	7
Acne, furunculosis	27	» pharyngis	5
Seborrhœa	4	» pulmones	2
Pruritus, prurigo	13	» oesophagi	9
Rosacæ	1	» ventriculi	2
Dermatitis	7	» coeci	1
Perniones	5	» coli	2
Mycosis	5	» recti	6
Psoriasis	3	» prostata	4
Sycosis barbæ	4	» penis	3
Trichophytia	2	» testis	1
Hypertrichosis	3	» mammæ	112
Combustio	2	» vulvæ	10
Cornu cutan.	1	» vaginæ	6
Hidroadenitis	39	» colli uteri	84
Hyperhidrosis	2	» corporis uteri	16
Sudor	1	» ovarior.	13
Unguis incarnatus infect.	2	» tubæ	2
Erysipelas	1	» portio uteri	2
Cicatrix	3	» hepatis	2
Alopesia	1	» peritonei	1
		» vesicæ urinar	2
		» vertebræ	6
		» lymphogland.	1
		» digit	1
		» costæ	1
		» pulmones	1
		» thyreoideæ	3
<i>Svulster.</i>		Sarcoma, samtliga fall	36
Atheroma	2	» cutis	2
Papilloma	28	» linguæ	1
Verrucæ	106	» laryngis	1
Clavus	11	» pelvis	3
Tumor keloides	19	» renis	2
Condylomata	3	» abdomini	1
Fibroma	11	» uteri	4
Nævus	25	» ovarior.	2
Hæmangioma	78	» brachii	1
Teleangiectasia	2	» cruris	3
Lymphangioma	3	» colli	2
Tyloma	2	» thoracis	1
Xanthelasma	1	» pedis	1
Myoma uteri	30	» femoris	1
Hypertrophia prostata	6	» mammæ	1
Polyp urethral.	1	» vertebræ	2
Epulis	1	» organ. alior.	8
Tumor cerebri	4	Lymphosarcoma	5
» hypophyseos	6	Fibrosarcoma	2
» » c. akromegalia	3	Melanosarcoma	1
Carcinoma, samtliga fall	466	Adenofibrosarcoma parotid.	1
» cutis	77	Cystadenoma mammæ	2
» lymphogland	2	» ovarii	1
» colli	3	Adenocarcinoma	2
» labii	22	Adenofibroma mammæ	1
» palpebræ	7	Tumor medullæ spinal.	1
» auriculæ	4	Blandsvulst	3
» orbitalis	4	Tumor utan p.-a. d.	37
» maxillæ	6		
» mandibulæ	1		
» nasi	8		
» gingivæ buccæ	13		
» linguæ	11		
» tonsillæ	3		

Årsrapport från Röntgendiagnostiska avdelningen år 1932.

	1928	1929	1930	1931	1932
Antal undersökta patienter	10,173	12,153	13,613	15,003	13,923
» diarieförda radiogram ...	36,372	49,692	61,476	60,602	52,617

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av
nedanstående tabell:

Kroppsdel	Negativt fynd	Fraktur eller luxation	Inflammatoriska förändringar	Tuberkulos	Tumör	Konkrement eller främmande kropp	Deformitet	Summa
Skelett och ledgångar	2,640	2,585	977	118	194	127	191	6,832
Respirationsorgan	1,189	—	726	682	62	3	9	2,671
Näsans bihålor	208	—	165	—	6	—	12	391
Ögon	32	—	—	—	1	14	—	47
Öron	18	—	84	—	—	—	13	115
Cirkulationsorgan	95	—	54	—	—	—	57	206
Digestionsorgan	1,408	—	651	2	154	8	173	2,396
Gallblåsa	—	—	—	—	—	—	—	266
Urinorgan	535	—	1	7	17	154	125	839
Genitalorgan	17	—	1	—	—	—	3	21
Tänder	—	—	—	—	—	—	—	139
Summa	6,142	2,585	2,659	809	434	306	583	13,923

Undersökningarna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningen	2,526
» kirurgiska »	3,638
» ögon »	47
» öron »	310
» röntgen »	272
» stadens och sjukhusets polikliniker	6,287
» » sjukhus	532
Andra patienter	311
Summa	13,923

Årsberättelse från Göteborgs stads patol.-anatomiska och bakteriologiska laboratorium 1932.

Patologisk-anatomiska laboratoriet.

Obduktioner.

För Sahlgrenska sjukhuset.....	517 st.
» andra Hälsovårdsnämndens sjukhus.....	252 »
» Polisverket	56 »
Rättsmed. obd.....	15 »
För Gibraltar	487 »

Summa 1,327 st.

Histologiska undersökningar.

För Hälsovårdsnämndens sjukhus.....	1,491 st.
» andra sjukhus och läkare	2,030 »

Summa 3,521 st.

Bakteriologisk-serologiska laboratoriet.

Agglutinationsreaktion för diagnos av tyfus, paratyfus, dysenteri	1,337
» » » » febris undulans	1,337
» » » » tularemia	1
Fæces- och urinundersökning för diagnos av tyfus	1,251
» » » » » dysenteri	285
Undersökning av annat material fr. människa för diagnos av tyfus	2
Blododling för tyfus- och undulansdiagnos	40
» » sepsisdiagnos	168
Blodundersökning för diagnos av malaria	3
Difteriprov	4,038
Tbc.-undersökning av urin	986
» » » var, punktat etc.	26
Sedimentundersökningar	1,804
Weberprov	21
Direktundersökning av sputum för tbc.-diagnos	975
Odling av sputum för tbc.-diagnos	757
Bakt. undersökning av urin	1,875
» » » var, punktat m. m.	913
Vaccinberedning	418
Calmettevaccin, antal färdiggjorda satser	37
Wassermannprov	16,330
Marsvinsprov	476
Blodräkning	159
Differentialräkning	28
Hämoglobinbestämning	158
Sänkningsreaktion	154
Bakt. undersökning av konserver och födoämnen	8
Autoklavprov	17
Colititrering av vatten	1,380
Bakterieräkning i vattenprov	2,872
Aschheim-Zondeks reaktion	113

Summa 37,969

Sjuksköterskeskolan vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

(Godkänd av staten f. o. m. år 1923.)

Årsberättelse för år 1932.

Skolans styrelse utgöres som föregående år av sjukhusets förvaltningsråd. Närmast hava skolans angelägenheter handhäfts av sjukhusets styresman med biträde av föreståndarinnan och instruktions-sköterskan.

Skolans organisation och planen för dess verksamhet, ävensom dess ekonomiska förutsättningar, hava varit desamma som föregående år. Kursen är 3-årig och förlagd — utom till olika avdelningar å A. S. S. — ävenledes till Göteborgs barnsjukhus, Göteborgs epidemisjukhus, S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg och Ekmanska sjukhuset, samtliga i Göteborg samt till Malmö Allmänna sjukhus' barnbördsavdelning.

Vid sjuksköterskeskolan hava under året tvenne kurser tagit sin början, en den 1 april med 19 elever och en den 1 oktober med 40 elever. Till den förra hade inlämnats 80 inträdesansökningar, till den senare 92. Av dessa 172 sökande fyllde 124 de fordringar på skolunderbyggnad, som Kungliga Medicinalstyrelsen uppställer för antagande av elev vid av staten godkänd sjuksköterskeskola. Antagandet till ordinarie elev har föregåtts av en 2 månaders godkänd provtjänstgöring. Vid årsskiftet 1931—32 räknade skolan 161 elever och vid årsskiftet 1932—33 172 elever, fördelade på 6 kurser.

Under året hava 4 elever avbrutit kursen.

3 förkurser på 2½ månader vardera hava hållits å Caroline Wijks sjuksköterskehem, varvid varje kurs omfattat ungefär 305 lektioner. I kursen har ingått undervisning uti etik, sjukvårdens historia, sjukvårdslära, anatomi, fysiologi, hygien, allmän barnavård, födoämneslära, kemi, svenska språket, samhällslära, räkning samt dessutom övning i matlagning (diätmat såväl som smårätter), sömnad, motionsgymnastik och sång.

Omedelbart efter förkursens avslutning har för eleverna det praktiska arbetet vidtagit å sjukhuset.

Under första elevåret hava eleverna erhållit undervisning i medicin, epidemiologi, kirurgi och laboratoriearbete med inalles 59 lektioner för vardera vår- och höstkurs.

Under andra elevåret hava eleverna tjänstgjort å ovan nämnda av stadens m. fl. sjukhus. Å sinnessjukhus tjänstgörande elever hava erhållit undervisning i sinnessjukvård, varje avdelning elever under 15 lektioner.

Under tredje året hava eleverna tjänstgjort som »provsystrar» inom sjukhuset samt i möjligaste mån erhållit specialutbildning. Teoretisk undervisning uti etik, sjukvårdslära, barnavård och barnsjukvård, kvinnlig hygien m. m., vanförevård, pastoralvård, biologi, allmän och social hygien m. m. ingår i denna avdelning av utbildningen, varjämte överblick och repetition företagits.

Semester har tilldelats eleverna: under första året 22 dagar, under andra året 1 månad och likaså under tredje året 1 månad.

Under året hava 46 elever avslutat fullständig 3-årig kurs.

Den teoretiska undervisningen har, fränsett under förkursen, delgivits eleverna jämsides med det praktiska arbetet. Under året hava sammanlagt 232 föreläsningar hållits.

Det praktiska arbetet har varit förlagt till följande sjukhus:

Allm. och Sahlgrenska sjukhuset ..	med	120	platser
Göteborgs Barnsjukhus	»	10—12	»
» Epidemisjukhus	»	10	»
S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg..	»	6— 8	»
Ekmanska sjukhuset, Göteborg ...	»	1	»
Malmö Allm. sjukhus' B. B.-avd...	»	5	»

Summa 152—156 platser.

Tjänstgöringen å Barnsjukhuset har varit 3—5 månader. 1 elev har avslutat 1-årig utbildning i barnsjukvård, 6 elever hava tjänstgjort å spädbarnsavdelning och 39 elever å övriga avdelningar.

Tjänstgöringen å Epidemisjukhuset och Malmö Allm. sjukhus' B. B.-avdelning har varit 2 månader, å Ekmanska sjukhusets operationsavdelning och poliklinik 3—4 månader samt å S:t Jörgens sjukhus 4 månader.

Å Barnsjukhuset	hava tjänstgjort inalles		46	elever	under	152 ¹ / ₄	mån.
» Epidemisjukhuset	»	»	56	»	»	111	»
» S:t Jörgens sjukhus	»	»	22	»	»	87	»
» Ekmanska sjukhuset	»	»	4	»	»	12	»
» Malmö A. S:s B. B.-avd.	»	»	30	»	»	59 ¹ / ₂	»

Summa 158 elever under 421³/₄ mån.

Specialutbildning har följande antal elever under året avslutat:

å A. S. S:s op.-avd.	3	elever	med	12	—	15 ³ / ₄	mån. tj.-gör.	42 ³ / ₄	mån.
» » kir. pol.	2	»	»	7	—	8 ¹ / ₂	»	15 ¹ / ₂	»
» » öronop.-avd. 4	»	»	»	4	—	6	»	27 ¹ / ₂	»
» » röntgendiagn. 6	»	»	»	4 ¹ / ₂ —	7 ¹ / ₄	»	»	35 ¹ / ₂	»
» » klin. lab.....	6	»	»	3 ¹ / ₂ —	7	»	»	26 ¹ / ₂	»

Summa 21 elever

under 147³/₄ mån.

En del av de elever, som erhållit specialutbildning å röntgen-diagnostisk avdelning, hava fått komplettera densamma med ett par månaders tjänstgöring å röntgenterapeutisk eller radiumterapeutisk avdelning.

Bland eleverna jämte provelever (häri inräknade elever f. t. tjänstgörande å andra stadens m. fl. sjukhus) uppgående till ett antal av ungefärligen 170, hava 127 sjukdomsfall inträffat under året och sjukvårdsdagarnas antal varit 1,658.

Efter den 3-åriga kursens avslutning hava, på något undantag, alla de utexaminerade sjuksköterskorna kvarstannat såsom assistentsköterskor eller sjuksköterskevikarier, i regel under 1 års tid, i enstaka fall upp till 2 år. För dessa sköterskor finnas 43 tjänster reglerade i statens pensionsanstalt. Dessa sköterskor tjänstgöra dels å vårdavdelningarna och specialavdelningarna vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, dels utföra de samtliga semester- och sjukvikariat för sköterskor både inom sjukhuset och vid efterfrågan för sköterskor vid Göteborgs stads samtliga sjukhus. Inalles hava under året 91 assistentsköterskor eller sjuksköterskevikarier under längre eller kortare tid tjänstgjort sammanlagt under 655 månader, varav 144 $\frac{3}{4}$ månader utgjort vikariat för avdelningssköterskor m. fl.

Varje assistentsköterska har på 6 månaders tjänstgöring eller däröver erhållit 14 dagars semester och på 1 års tjänstgöring 1 månads semester.

Göteborgs Barnsjukhus.

Å kirurgiska avdelningen år 1932 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Läpp- och gommissbildn.	16	11	—	—
	Epispadia	1	—	—	—
2	Debilitas cong.	3	—	—	—
3	Meningocele	1	1	—	1
5	Hernia congenitalis	12	—	—	—
	Luxatio coxæ congen.	—	2	—	—
	Torticollis	3	2	—	—
	Div. Meckeli	1	—	—	—
	Atresia ani	1	—	1	—
	Dubbelureter	—	1	—	—
	Fistula colli	1	—	—	—
	Megacolon congenit.	—	1	—	—
	Pseudohermaphroditism.	1	—	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	101	59	1	—
22	Erysipelas	11	11	1	1
23	Scarlatina	12	5	—	—
24	Diphtheria	6	10	—	—
28	Pertussis	10	5	—	—
29	Influenza	2	1	—	—
30	Vaccina inoculat.	3	2	—	—
31	Varicellæ	12	9	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta.....	2	—	—	—
41	Tetanus	1	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	35	54	—	—
	» pulmonum	3	7	—	—
	» ossium et articularum	17	20	1	—
	» lymphoglandularum	14	22	—	—
	» renum	1	2	—	—
	» cutis	—	2	—	—
	» organorum aliorum	1	1	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	Observationspatienter	30	24	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	4	5	—	—
60	Leuchæmia	1	—	—	—
62	Splenomegalia	—	1	—	—
65	Lymphogranulomatosis.....	2	—	—	—
66	Purpura hæmorrhagica.....	—	1	—	—
	Morbus Werlhofi	1	—	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	
	<i>VI. Ännesomsättningsjukdomar.</i>					
70	Myxædema	—	1	—	—	
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis.....	1	—	—	—	
96	Morbus Little.....	—	2	—	—	
97	Neuropathia	3	1	—	—	
	Sequelæ post poliomyelit. ant. ac.	10	3	—	—	
98	Epilepsia.....	1	—	—	—	
99	Hysteria	1	—	—	—	
100	Neurasthenia	—	1	—	—	
	<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102— 110}	Insania et Idiotia	1	—	—	—	
	<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	—	1	—	—	
112	Myocarditis acuta	—	1	—	—	
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1	—	—	—	
120	Hæmorrhagia post tonsillektomiam	1	1	—	—	
	» » extraction. dent.	1	—	—	—	
	<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124}	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas. Sin. front.....	2	2	—	—	
	» » » » » » » » ethm.....	7	7	—	—	
	» » » » » » » » max.....	13	10	—	—	
125— 127}	Rhinitis	19	15	—	—	
	Dev. vel. crista sept. nasi	10	5	—	—	
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	17	5	—	—	
130	Bronchiectasia	1	—	—	—	
134	Pneumonia crouposa acuta	1	2	—	—	
»	Bronchopneumonia acuta	5	9	—	1	
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	11	8	1	1	
139}	Hypertrophia conchæ	5	2	—	—	
142}	Epistaxis	5	3	—	—	
	<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
	Periostit. alveolaris	12	11	—	—	
143	Stomatitis	5	11	—	—	
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsill.	31	42	—	1	
	Pharyngitis acuta	20	17	—	—	
145	Peritonsillitis acuta	10	7	—	—	
146	Hypertrophia tonsillarum.....	104	113	—	—	
	Pharyngitis hyperplastica.....	131	139	—	—	
148	Caries dentis	20	21	—	—	
149	Abscess. retropharyngeal.	3	10	—	—	
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	13	7	2	—	
158	Ileus.....	1	1	1	—	

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
159	Appendicitis	59	44	1	—
160	Invaginatio	3	3	—	—
161	Hernia	82	21	—	—
162	Prolapsus recti	1	1	—	—
	Fistula ani	2	—	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	1	—	—	—
171	Peritonitis acuta	8	2	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	6	10	—	—
174	» » » » chronica. Morbus Brightii	1	—	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	5	—	—
176	Megaloureter	—	1	—	—
177	Nephrolithiasis	3	—	—	—
178	Hydronephrosis	1	—	—	—
179	Ren mobilis	—	1	—	—
180	Cystitis	—	4	—	—
181	Hæmaturia	—	1	—	—
182	Enuresis	1	1	—	—
183	Ureterocele	—	1	—	—
184	Dystopia renis	—	2	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Retentio testis	24	—	—	—
186	Atrophia testis	1	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	16	—	—	—
189	Balanitis	7	—	—	—
	Hydrocele	20	—	—	—
	Varicocele	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	1	—	—
199	Mastitis	—	2	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	1	—	—	—
203	Kyphosis	—	1	—	—
204	Bursitis. Hygroma	1	—	—	—
205	Synovitis. Arthritis	1	3	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	3	2	—	—
208	Coxa vara	—	2	—	—
209	Scoliosis	1	3	—	—
210	Pseudarthrosis	1	—	—	—
212	Pes equino-varus	3	2	—	—
213	» planus	2	—	—	—
	Osteopsathyrosis	1	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	11	6	—	—
214	Rachitis	9	6	—	—
	Contractura dig. ped.	1	—	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
215	Exostosis	—	1	—	—
216	Morbus Perthes.....	2	1	—	—
	» Schlatter	1	—	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	1	1	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
220	Pemphigus	5	2	—	—
222	Eczema	6	13	—	—
228	Impetigo	26	9	—	—
229	Ichtyosis	—	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	9	4	—	—
233	Paronychia	2	1	—	—
234	Verruca	2	1	—	—
235	Ärrkeloid	—	1	—	—
236	Atheroma	—	1	—	—
	Unguis incarnatus.....	1	1	—	—
	Nævus.....	2	—	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
241	Morbi meatus auditorii externi	9	8	—	—
243	Otitis media catarrhalis	15	11	—	—
»	Otitis media purulenta.....	246	256	1	—
»	Mastoiditis	38	31	—	—
248	Perisinuitis	—	1	—	—
	Syndroma Gradenigo	—	1	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	1	—	—	—
	» phlyctænulosa	3	1	—	—
264	Keratitis fascicularis.....	1	—	—	—
300	Chalazion	—	1	—	—
	Hordeolum	1	—	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
301	Fibroma	1	—	—	—
302	Lipoma	1	—	—	—
305	Hæmangioma	3	1	—	—
306	Angioma	—	1	—	—
308	Ganglion.....	2	3	—	—
309	Polyp. recti	—	2	—	—
313	Cysta dermoides	—	1	—	—
315	Sarcoma oss. ilei	—	3	—	2
	Lymphosarcoma.....	—	1	—	—
319	Cysta branchiogenes	—	2	—	—
	» mandibulæ	1	—	—	—
	Granuloma umbilical.	—	1	—	—
	» apic. dent.....	1	—	—	—
	Tumor ren. malign.	—	1	—	—

Uppgift från Göteborgs Barnsjukhus' kirurgiska avdelning för år 1932 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
1.						
aceratio capillitii	1	Sårtoilette + Drain.	1	—	—	
ract. cranii c. impress.....	2	Upplyftning av benfragment...	2	—	—	
» » complicat.	1	Sårtoilette + Sutur	1	—	—	
2.						
Chalazion	1	Exstirpation	1	—	—	
3.						
Otit. med. ac. c. mastoidit.	53	Uppmejsling	53	—	—	
» » » » » et zygomatit.	3	»	3	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et zygomatit. et perisinuit.	1	» + friläggning av sin. sigmoid.	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et epiphlebit.	1	Uppmejsling + friläggning av sin. sigmoid. et occipitalis + punktion av sinus.....	—	—	1	1238. Meningit.
Otit. med. ac. c. mastoidit. et perisinuit. et abscess. epidural.	1	Uppmejsling + friläggning o. punktion av sinus	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et perisinuit. et abscess. epidural.	1	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	1	—	—	
astoidit. operat.	4	Sekundärsutur	4	—	—	
Otit. med. ac. vel chron. c. mastoidit. op. recidiv.	11	Revision	11	—	—	
titis externa	1	Incision	1	—	—	
eviation vel christa septi nasi	6	Resectio submuc. septi nasi...	6	—	—	
ypertrophia conchæ	3	Conchotomia	3	—	—	
5.						
heiloschisis	11	Läpp-plastik enl. <i>Edberg</i>	11	—	—	
» » op. non sanat.	1	» » » »	1	—	—	
nathopalatouranoschisis	1	Op. enl. <i>Veau</i> med vomerlambå och gomlambå.....	1	—	—	
heilognathopalatoschisis	2	Läpp-plastik enl. <i>Edberg</i> + vomerlambå-plastik enl. <i>Veau</i>	2	—	—	
alatouranoschisis	9	Op. enl. <i>Veau</i>	9	—	—	1 op. 2 ggr. på grund av central uppbristning. 1 stor central uppbristning.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Palatouranoschisis	3	Op. enl. <i>Veau</i> med ensidig lambåplastik	3	—	—	
Cysta follicularis	3	Utskrapning	3	—	—	
Periostit. alveolaris	7	Tandextraktion + Incision ...	7	—	—	
Hypertrophia vel tonsillit. chron. + Veg. ad.	219	Tonsillekt. bil. + Abrasio ...	219	—	—	
Tonsillit. chron.	2	Tonsillekt. bil.	2	—	—	
Veg. adenoid.	77	Abrasio	77	—	—	
Angina phlegmonosa	1	Enucleatio tonsillæ	1	—	—	
» »	10	Incision	10	—	—	
Abscess. retropharyngeal.	8	»	8	—	—	
» »	2	Enucleatio tonsillæ	2	—	—	
6.						
Torticollis congenita	4	Öppen nedre tenotomi	4	—	—	
» »	1	» övre »	1	—	—	
Lymphadenit. sept. colli	45	Incision + tamp.	44	—	1	530. Sepsis.
Lymphadenit. tbc. colli	3	Exstirpation	3	—	—	
» » cum abscessu	22	Incision + Utskrapning	22	—	—	
7.						
Pericarditis adhæsiva	1	Thoracal cardiolyt enl. <i>Brauer</i> ..	—	1	—	Död 2 mån. senare å m avd.
8.						
Empyema pleuræ	16	Resect. costæ + Thoracotomi + Drain.	14	—	2	615. Myocardit. 688. Nephrit. ac.
Hernia diaphragmatica traumatica	1	Radikaloperation	1	—	—	
10.						
Myecocoele	1	Exstirpation	—	—	1	836. Maranticomodo.
14.						
Corpus alien. ventricul.	1	Gastrotomi + Alienatio	1	—	—	
15.						
Invaginatio ileo-coecal.	3	Laparotomi + Desinvagination ..	3	—	—	
» ileo-ileo-colica ...	2	»	2	—	—	
» ilei	1	» + Resectio part. ilei	1	—	—	
Ileus ex adhæsione	1	» + Lösning av adhärenser	1	—	—	
Ulcus perf. Div. Meckeli in oment.	1	Resect. Div. Meckeli et partis omenti	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frist eller förbättrad	oförbättrad	död	
16.						
ppendicit. ac. vel subac. vel chron.	15	Appendektomi + Sutura	15	—	—	
ppendicit. chron.	2	» + Lösning av adhärensor ...	2	—	—	
» ac. gangr.	24	» + Sutura	24	—	—	
» » »	7	» + Drain.	7	—	—	
» » » perf.						
cum abscessu	18	» + »	18	—	—	
ppendicit. ac. gangr. perf.	1	Appendektomia + Sutura	1	—	—	
cum abscessu						
ppendicit. ac. gangr. perf.	2	» + Resectio partis omenti + Drain. ...	2	—	—	
cum abscessu	5	Appendektomia + Resectio partis omenti + Sutura	5	—	—	
ppendicit. ac. gangr. perf.						
cum abscessu	7	Laparotomia + Tömning av abscess + Drain.	7	—	—	
ppendicit. ac. gangr. + Typhilitis	1	Appendektomia + Drain.	—	—	1	1916. Ileus.
ppendicit. ac. gangr. perf.						
cum peritonit. diff.	9	» + »	8	—	1	606. Peritonit.
abscess post appendicit. operat.	3	Laparotomia + Drain.	3	—	—	
spicio appendicitidis	13	Appendektomia + Sutura	13	—	—	
isk appendix	3	Appendektomia en passant ...	3	—	—	
17.						
ernia inguinalis mob.	35	Lateralförskjutning av bråcksäck	35	—	—	
» » »	43	Radikaloperation	43	—	—	
» » incip.	3	Förträngning av bråckport ...	3	—	—	
» » accreta	4	Exstirpation av omentflik + Lateralförskjutning	4	—	—	
» » incarc.	4	Radikaloperation	4	—	—	
» lineæ alba	1	»	1	—	—	
» ventral. in cicatric. ...	1	»	1	—	—	
» umbilicalis	21	» med plastik ...	21	—	—	
18.						
lapsus recti	2	Op. enl. Ekehorn	2	—	—	
lyp recti	1	Exstirpation	1	—	—	
stula ani	4	Excision av fistel	4	—	—	
resia »	1	Op. enl. Amusat	—	—	1	164.
scensus ad anum	7	Incision + tamp.	7	—	—	
20.						
dronephros	1	Nephrectomia	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Tbc. renis.....	2	Nephrectomia	2	—	—	
» » (kittnjure)	1	Explor. friläggning av njuren	—	1	—	
Nephrolithiasis.....	1	Nephrectomia	1	—	—	
»	1	Pyelolithotomia	1	—	—	
»	1	Explor. friläggning av njuren	—	1	—	
Dystopia renis + Nephrit. interstit. purul.....	1	Nephrectomia	1	—	—	
23.						
Phimosis.	11	Circumcisio	11	—	—	
24.						
Hydrocele testis	11	Radikaloperation	11	—	—	
» funiculi	6	Exstirpation	6	—	—	
» communicans	2	»	2	—	—	
Pseudohermaphroditismus mascul. extern.	1	Ablatio testis dxt. + Vasectomia sin.	1	—	—	
Retentio testis.....	20	Orchidopexia	20	—	—	
Athrophia »	1	Ablatio testis	1	—	—	
Varicocele.....	1	Radikaloperation	1	—	—	
27.						
Pes equino-var. congen.	1	Achillestenotomi enl. <i>Bayer</i>	1	—	—	
Deformatas dig. IV ped.	1	Kilosteotomi.....	1	—	—	
Fractura humeri	1	Blodig rep. + Catgutosteosyntes	1	—	—	
» coll. chir. humeri ...	8	Blodig rep. + Risslers stift... ..	1	—	—	
» supracondyl. humeri	3	» » + » »	8	—	—	
» » »	3	» » + Catgutosteosyntes	3	—	—	
» » »	2	Trådsträck genom olecranon...	2	—	—	
» » »	2	Blodig reposition	2	—	—	
inveterata	1	Avmejsling av benfragment...	1	—	—	
Fract. epicondyl. humeri	2	Blodig rep. + Risslers stift... ..	2	—	—	
» » »	2	» » + Catgutosteosyntes	2	—	—	
» antibrachii.....	1	Blodig rep.	1	—	—	
» »	1	» » + Catgutosteosyntes	1	—	—	
» ulnæ	1	Blodig rep.	1	—	—	
» colli radii	1	Exstirpation av capit. radii ...	1	—	—	
» femoris	8	Trådsträck enl. <i>Johansson</i> ...	8	—	—	
» »	2	Sträck enl. <i>Ivarsson</i>	2	—	—	
» »	1	Blodig rep. + Osteosyntes med sena	1	—	—	
» »	1	Blodig rep. + Osteosyntes med wire	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
ract. tuberosit. tibiæ	1	Blodig rep. + Osteosyntes med spik	1	—	—	
» tibiæ male sanat.	1	Avmejsling av bennabb	1	—	—	
Osteomyelit. ac. humeri	1	Incision + Drain.	1	—	—	
» » radii	1	Uppmejsling + tamp.	1	—	—	
» » ulnæ	1	» + »	1	—	—	
» ac. femor. c. abscess.	2	Incision + Drain.	2	—	—	
Osteomyelit. chron. femor. c. abscess	1	» + »	1	—	—	
Osteomyelit. ac. tibiæ	1	» + »	1	—	—	
» chron. tibiæ	2	Uppmejsling + Drain.	2	—	—	
Osteit. pollicis	2	Sequestrotomia	2	—	—	
» dig. man.	1	»	1	—	—	
Arthrit. sept. articul. thalocrural.	2	Arthrotomia + Drain.	2	—	—	
» oxa flex. anchyl. post coxif. sept.	1	Subtrochantär osteotomi	1	—	—	
» oxa flex. anchyl. post tbc.	1	»	1	—	—	
» genu flex. post tbc.	1	Knäledsresection	1	—	—	
» tbc. articul. gen.	1	»	1	—	—	
» spondylitis tbc.	1	Op. enl. <i>Albee</i>	1	—	—	
» » tbc. c. abscess	1	Incision + tömning av abscess	1	—	—	
» tbc. pedis	1	Resect. oss. metatarsal. II et III	1	—	—	
» » operat.	1	Revision + Sequestrotomia ...	1	—	—	
Osteit. tbc. oss. metatarsal. III	1	Utskrapning	1	—	—	
» » » » II	1	Resectio oss. metatarsal	1	—	—	
» » costæ	1	» costæ	1	—	—	
» abscess. tbc. foss. il.	1	Inc. + Punktion + Jodoformglyc.	1	—	—	
» » peritend. pedis	1	Inc. + Uttorkn. + Jodoformglyc.	1	—	—	
» » »	1	Alienatio	1	—	—	
» » »	3	Exstirpation	3	—	—	
» » »	2	»	2	—	—	
» » »	2	Op. enl. <i>König</i>	2	—	—	
» » »	13	Sutur vel Revision + Sutur	13	—	—	
» » »	1	Laparotomi + Gastroraphi + Resect. part omenti + Drain.	—	—	1	1190. Peritonit. efter 1 dygn.
» » »	1	Sårtoilette + Sensutur	1	—	—	
» » »	1	» + »	1	—	—	
» » »	1	» + »	1	—	—	
» » »	1	» + »	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Vuln. incis. antibrachii c. lacerat. tend. m. flex. poll. long. + Abscis. tend. m. flex. dig. prof. II et III et flex. dig. comm. II, III, IV et V et brachio-radial. et flex. carpi ulnar. et palmar. long. + Laceratio nerv. mediani ...	1	Sårtoilette + Sensutur + Nervsutur	1	—	—	
Vuln. hæs. ped. in artic. thalocrur. penetrans c. abscis. tend. m. tib. ant. et post et flex. hall. long.	1	Sen- och ledkapselsutur	1	—	—	
Vuln. incis. ped. inartic. thalocrur. penetrans	1	Sårrev. + ledkapselsutur	1	—	—	
Vuln. incis. ped. c. abscis. tend. m. peron. brev.	1	» + Sensutur	1	—	—	
Vuln. incis. ped. c. abscis. tend. m. tib. ant. et flex. hall. long.	1	» + »	1	—	—	
Rupt. subcut. tend. m. ext. dig. III man.	1	Sensutur	1	—	—	
Amputatio traum. dig. I, II et III	1	Revision + Suture	1	—	—	
Amputatio traum. dig. I-V.	1	» + »	1	—	—	
Amputatio traum. halluc.	1	» + »	1	—	—	
Laceratio pedis	1	» + Sensutur	1	—	—	
Furunculus, abscessus, phlegmone, panaritium	55	Incision + Drain.	55	—	—	
Atheroma	1	Exstirpation	1	—	—	
Fibroma	1	»	1	—	—	
Hæmangioma	4	»	4	—	—	
Verruca	3	»	3	—	—	
Dermoid	1	»	1	—	—	
Tumor branchiogenes	1	Exstirpation	1	—	—	
Lymphosarcoma	1	Provexstirpation av körtel ...	—	1	—	
Lymphogranulomatosis	2	» » »	—	2	—	
Ärrkeloid e combust.	1	Excisio + Plastik	1	—	—	
Anæmia gravis	1	Blodtransfusion	1	—	—	Med. avd.

Å kirurgiska avdelningen hava under år 1932 utförts 1025 operationer, anlagts 208 gipsförband och tagits 15 gipsavgjutningar för bandage.

Uppgift från Göteborgs Barnsjukhus' *kirurgiska* avdelning för år 1932
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Tonsillit. chron. + Veg. ad.	185	Tonsillekt. bil. + Abrasio.
Veg. ad.	56	Abrasio.
Lymphoma tbc. colli c. abscess.	1	Punktion.
» » » » »	1	Incision + tamp.
Anchyloglossus	10	Klipp.
Otitis med. ac.	205	Paracentes.
» externa	5	Incision.
Sinuitis maxill.	2	Käkspolning.
Caries dentis	126	Tandextraktion.
Angioma	1	Exstirpation.
Fibroma	1	»
Atheroma	3	»
Hæmangioma	4	Excision.
Cysta labii	4	Exstirpation.
Ganglion	6	»
Abscessus	73	Incision.
Phlegmone	1	»
Furunculus	8	»
Carbunculus	2	»
Mastit. ac. supp.	4	»
Bursitis	2	»
Synovit. exsudat. gen.	2	Punktion.
Vulnus linguæ	2	Sutur.
» contus.	69	»
» incis.	35	»
» lacerat.	10	»
» infect.	15	Revision.
Hordeolum	6	Incision.
Nævus	1	Paquelin.
Exostos. dig. ped.	1	Resectio phalang. III.
Dig. supernumer. man.	1	Exstirpation.
Onychogryphia	1	»
Panaritium	20	Incision.
Paronychia	15	Evulsio unguis.
Corpus alienum	22	Alienatio.
Verruca	51	Utskrapning.
Cicatrix	1	Excision.
Granulom umbilical.	21	Exstirpation.
Hydrocele testis	4	Punktion.
Phimosi	5	Vidgning.
Fistula ani	1	Incision.
Unguis incarnatus.	7	Op. enl. <i>König</i> .
Fract. humeri.	1	Rep. + Gipsskena.
» supracondyl. humeri.	15	» + Pappskena.
» olecrani	1	» + Gipsskena.
» radii	27	» + Halvgips.
» antibrachii	17	» + »
» tibiæ	9	» + »

Sjukdom	Antal fall	Operation
Fract. fibulæ	2	Rep. + Halvgips.
» anticurris.....	3	» + »
» oss. metatarsal.....	2	Halvgips.
» dig. man.	4	Fixationsförband.
» pollicis	3	Gipsförband.
» claviculæ.....	31	Fixationsförband.
Subluxatio cap. radii	2	»

Kirurgiska polikliniken har under år 1932 besökts av 4,123 patienter, av vilka c:a en fjärdedel intagits.

Uppgift från Göteborgs Barnsjukhus' kirurgiska avdelning för år 1932
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	11	7	18	—	—	18
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	44	7	51	—	—	51
Skada å muskel, sena eller nerv	10	3	13	—	2	11
Genom huden inträngd främmande kropp (<i>Corpus alienum</i>)	1	—	1	—	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	4	—	4	—	—	4
Utjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	5	—	5	—	—	5
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, Armens o. skulder- gördelns ben ..... (<i>Fractura simplex</i> ...	25	19	44	—	—	44
» Benets o. bäckengördelns ben (<i>Fractura simplex</i>)	3	—	3	—	1	2
Hjärtbrott, Armens o. skulder- gördelns ben ..... (<i>Fractura complicata</i> ...	26	14	40	—	1	39
Krossning, avhugning, av- slitning (<i>Amputatio trau-</i> <i>matica, Laceratio</i>)	3	—	3	—	3	—
» 1—2 fingrar, ...	2	—	2	—	2	—
» 3—5 » hand	1	—	1	—	1	—
» Tår eller fot	1	—	1	—	1	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	35	16	51	2	1	48
Brott å hjärnskälens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	2	—	2	1	—	1
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	9	5	14	1	—	13
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	3	—	3	—	—	3
Diafragmaruptur	1	—	1	—	—	1
Skada å magsäck, tarm	—	1	1	1	—	—
» » njure, urinblåsa, urinrör	4	1	5	—	—	5
Förbränning (<i>Combustio</i>) { Fingrar, hand	—	2	2	—	1	1
» Ansikte	3	4	7	—	—	7
» Andra kroppsdelar ...	14	3	17	—	—	17
Förgiftning med sublimat	1	—	1	—	—	1
» » cardiazol-dicodid	—	1	1	—	—	1
» » lysgas	1	—	1	—	—	1
» » salpetersyra eller saltsyra	1	—	1	—	—	1
» » andra syror eller alkalier	1	1	2	—	—	2
Andra förgiftningar, bistyng	1	—	1	—	—	1
Ormbett	—	1	1	—	—	1
Nedsvalda kroppar, mynt	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	213	85	298	5	12	281
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall.						
Vid hanterande av yxa, såg	5	—	5	—	1	4
» » kniv, sax, nål etc.	3	—	3	—	—	3
Genom ras, nedfallande föremål	6	1	7	—	2	5
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	18	9	27	2	—	25
» halkning, omkullfallande, lek, ej idrott ...	61	28	89	—	—	89
Transport	93	38	131	2	3	126

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	93	38	131	2	3	126
Genom bett av djur, orm, bi	1	1	2	—	—	2
» inträngande föremål såsom träflisor, glaskärvor, spikar m. m.	12	1	13	—	—	13
» hett vatten, ånga, kaffe, gröt, säs, välling	13	6	19	—	—	19
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen	1	—	1	—	1	—
» slättermaskin	1	—	1	—	1	—
» strykjärn, spis	1	1	2	—	1	1
» brinnande sprit	1	1	2	—	—	2
» köttkvarn, potatismaskin	2	—	2	—	2	—
» eld	1	1	2	—	—	2
» pålningskada	—	1	1	1	—	—
Klämd i dörr	1	—	1	—	—	1
Genom stöt, slag under lek, ej idrott	14	2	16	—	—	16
» syror, alk.	—	1	1	—	—	1
Druckit syror, alkalier, sublimat	3	1	4	—	—	4
Genom förgiftningar {	lysgas	1	1	—	—	1
	cardiazol-dicodid	—	1	—	—	1
	lysol, karbol	1	—	1	—	1
	gymnastik	4	3	7	—	7
Vid idrott, sport {	fotboll	2	—	2	—	2
	ridning	1	—	1	—	1
	skridskoåkning	—	1	1	—	1
lek	1	2	3	—	—	3
Vid slagsmål, överfall	1	1	2	—	—	2
Vid trafik	57	23	80	2	4	74
Under lek svält ned föremål	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	213	85	298	5	12	281

Uppgift från Göteborgs Barnsjukhus' *kirurgiska* avdelning för år 1932 angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	9	4	13	—	—	13
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>).....	13	2	15	—	—	15
Skada å muskel, sena eller nerv	1	2	3	—	1	2
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	2	—	2	—	—	2
Benbrott: Armens och skuldergördels ben (<i>Fractura simplex</i>)	6	4	10	—	—	10
» Benets och bäckengördels ben (<i>Fractura simplex</i>)	8	6	14	—	1	13
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>): Tår eller fot	1	—	1	—	1	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>).....	19	9	28	1	1	26
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>).....	1	—	1	1	—	—
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	4	3	7	—	—	7
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	2	—	2	—	—	2
Diafragmaruptur	1	—	1	—	—	1
Skada å njure, urinblåsa, urinrör	2	1	3	—	—	3
Summa för grupp I	69	31	100	2	4	94

II. Skadans tillkomstsätt.

(*Subjekt* vid skadan)	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (*Objekt*)										Skadans påföljd		
	Spårvagn		Automobil		Velo-ciped		Andra färdmedel		Fotgängare				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	döden	kvarstående men	övergående men
a) Kollisioner													
Järnvägsvagn	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1	2
Spårvagn	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Automobil	—	—	1	—	9	1	—	—	19	16	2	2	42
Motorcykel	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	5
Velo-ciped	—	—	—	—	1	—	—	—	9	2	—	—	12
Andra färdmedel ...	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	4
b) Andra orsaker													
Kört omkull med velo-ciped	—	—	—	—	18	8	—	—	—	—	—	1	25
Fallit från bil.....	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Fallit från spårvagn	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa trafikolycksfall	—	1	2	1	28	9	—	—	38	21	2	4	94

Uppgift från Göteborgs Barnsjukhus' *medicinska* avdelning för år 1932
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
2	Debilitas cong. Atelectasis pulm.	10	12	—	1
4	Melæna neonatorum	1	—	—	—
5	Hernia	3	—	—	—
	Hydrocephalus	3	1	—	—
	Vit. org. cordis	2	4	1	1
	Palatochisis	1	—	—	—
	Atresia duodeni	1	—	1	—
	Chryptorchismus	1	—	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	5	6	2	3
22	Erysipelas	2	—	—	—
23	Scarlatina	4	2	—	—
24	Diphtheria	4	5	—	—
27	Parotitis epidemica	1	—	—	—
28	Pertussis	11	12	—	—
29	Influenza epidemica	7	2	—	—
31	Varicellæ.....	4	1	—	—
33	Typhus abdominalis.....	1	1	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta.....	8	5	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	1	3	—	1
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	62	70	9	3
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	6	4	3	2
	» cerebri. Meningitis tuberc.	10	2	5	—
	» lymphoglandularum	52	61	—	—
	» renum	1	1	—	—
	» miliaris	1	5	1	1
	» peritonei.....	—	1	—	—
44	Syphilis hereditaria	3	2	—	—
55	Ascaris	—	1	—	—
	Oxyuris	4	—	—	—
	Lymphadenitis ac.....	7	14	—	—
	Vaccina	—	1	—	—
	Pediculosis.....	—	1	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	17	16	—	—
66	Purpura	2	2	—	—
	Diathesis hæmorrhagica	—	1	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	11	6	—	—
70	» innocens	1	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis.....	1	—	—	—
82	Hæmorrhagia cerebri	4	—	2	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	10	1	—	1
90	Sclerosis cerebri	2	2	1	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis	1	—	—	—
	Pares. n. facialis	—	1	—	—
	Ophthalmoplegia int.	—	2	—	—
	Chorea	3	13	—	—
97	Cephalalgia	1	1	—	—
	Migræna	—	1	—	—
98	Epilepsia	6	1	—	—
99	Hysteria	—	3	—	—
100	Neuropathia	26	12	—	—
101	Psychopathia	30	14	—	—
	Tic	1	—	—	—
	Enuresis	6	1	—	—
	Spasmophilia	7	5	—	—
	Convulsiones	20	14	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102—\	Debilitas mentis	1	2	—	—
110}	Imbecillitas	9	6	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	—	5	—	—
112	Endocarditis acuta	11	22	2	3
»	Myocarditis acuta	1	3	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	14	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121—\	Sinusitis	—	1	—	—
124}	Laryngitis acuta	9	—	—	—
125—\	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	35	31	—	—
127}	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	—	1	—	—
128	Bronchiectasia	7	3	—	—
130	Asthma bronchiale	12	11	—	—
131	Pneumonia crouposa acuta	3	3	—	—
134	Bronchopneumonia acuta	52	31	9	5
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	26	10	—	—
139—\	Bronchitis capillaris	2	2	1	—
142}					
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	2	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	9	57	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	7	6	—	—
149	Stomatomycosis	—	1	—	—
153	Entero-colitis acuta. Dyspepsia acuta	47	31	2	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1	—	—	—
159	Appendicitis	—	1	—	—
162	Obstipatio	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
163	Hepatitis acuta	3	3	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	—	1	—	—
170	Cholera infantum	6	2	4	2
171	Peritonitis acuta.....	—	1	—	1
172	Inanition	2	2	—	—
	Pylorospasmus	8	3	—	—
	Stenosis duodeni	1	—	—	—
	Infantilismus intestin.	—	1	—	1
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	19	12	1	—
174	» » » chronica. Morbus Brightii	—	1	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	6	23	—	—
177	Nephrolithiasis	3	—	—	—
184	Albuminuria orthostat.....	—	3	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
B. Kvinnliga könsorganen.					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	2	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
206	Polyarthrits rheumatica acuta	11	13	—	—
207	» » » chronica	—	2	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	3	1	—	—
214	Rachitis	27	17	—	—
216	Osteopsathyrosis	—	2	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	24	29	—	—
218	Urticaria	—	4	—	—
220	Pemphigus	3	7	—	—
222	Eczema	23	7	—	—
228	Impetigo.....	11	13	—	—
231	Furunculosis, Pyodermi, Furunculus	4	3	—	—
	Erythrodermia desquam.	2	—	—	—
	Dermatitis acuta	1	—	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media purulenta.....	20	8	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
276	Cataracta congenita	2	1	—	—
277)	Glaucoma »	1	—	—	—
278)					

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XIX. Svulster.</i>					
315	Sarcoma retroperitoneal.	3	—	1	—
319	Lymphogranulomatosis.....	—	1	—	—
	Tumor cerebri	1	—	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	—	1	—	—
326	B. C. G.-vaccination.....	11	4	—	—
	Observation	46	39	—	—
	Dystrophia adiposo-gen.	—	1	—	—
	Quinckes ödem	—	1	—	—

**Uppgift från Göteborgs Barnsjukhus' medicinska avdelning för år 1932
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.**

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Förgiftning med arsenik	—	1	1	—	—	1
» » andra syror eller alkalier (oxalsyra)	1	—	1	—	—	1
Andra förgiftningar (anilin, fotogen)	2	—	2	—	—	2
Summa för grupp I	3	1	4	—	—	4
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>a. Olycksfall.</i>						
Genom syror, alkalier	1	—	1	—	—	1
» förgiftningar (arsenik, fotogen, anilin)	2	1	3	—	—	3
Summa för grupp II	3	1	4	—	—	4

Göteborgs epidemisjukhus.

Å Epidemisjukhuset (överläkare Hj. Wennerberg) ha under år 1932 vårdats 1,565 patienter, av vilka under året intagits 1,413.

Sjukdomarna ha fördelats enligt följande tabell:

	Kvarliggande från		Intagna under		Summa vårdade		Avförda år 1932				Kvarliggande till	
	1931		1932		1932		friska		döda		1933	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Typhus	—	2	6	10	6	12	6	10	—	—	—	2
Paratyphus	—	—	6	4	6	4	6	4	—	—	—	—
Scarlatina	34	22	276	271	310	293	273	257	—	1	37	35
Difteria	13	19	106	125	119	144	90	96	2	3	27	45
Croup (utan difteri)	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
Angina	1	3	52	87	53	90	52	87	—	—	1	3
Meningitis cer. epid.	—	—	2	3	2	3	1	1	—	1	1	1
Encephalitis	—	—	4	2	4	2	3	2	1	—	—	—
Poliomyelitis ac.	1	—	24	14	25	14	21	12	4	2	—	—
Dysenteria	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—
Undulantfeber	—	—	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—
Morbilli	—	—	8	2	8	2	8	2	—	—	—	—
Influenza	—	2	14	60	14	62	13	62	1	—	—	—
Lung-tbc.	21	20	12	37	33	57	23	24	7	26	3	7
Annat sjukdom	6	8	136	147	142	155	126	139	9	11	7	5
Summa	76	76	649	764	725	840	625	698	24	44	76	98

Frånräknas de till 1933 kvarliggande äro mortalitetsciffrorna:

för samtliga sjukdomar, utom lung-tbc.,	1,311	vårdade,	35	döda	=	2,67	%
» typhus	16	»	—	»	=	0,00	%
» paratyphus	10	»	—	»	=	0,00	%
» scarlatina	531	»	1	»	=	0,19	%
» difteria	191	»	5	»	=	2,62	%
» croup (utan difteri)	2	»	—	»	=	0,00	%
» angina	139	»	—	»	=	0,00	%
» meningitis cer. epid.	3	»	1	»	=	33,33	%
» encephalitis	6	»	1	»	=	16,67	%
» poliomyelitis ac.	39	»	6	»	=	15,38	%
» dysenteria	1	»	—	»	=	0,00	%
» undulantfeber	2	»	—	»	=	0,00	%
» morbilli	10	»	—	»	=	0,00	%
» influenza	76	»	1	»	=	1,32	%
» lung-tbc.	80	»	33	»	=	41,25	%
» annat sjukdom	285	»	20	»	=	7,02	%

Av difteripatienterna hava 2 haft croupsymptom, av dessa har 1 eller 50 % avlidit. För de rena svalgdifterierna är mortaliteten alltså 2,12 %.

Samtliga patienter med croupsymptom utgjorde 4 med 1 döda fall = 25 %.

Å 3 av dessa har intet ingrepp företagits. Å den fjärde har tracheotomi utförts med dödlig utgång. (Mortalitet 100 %.)

Å sjukhuset ha följande viktigare operationer utförts:

Sjukdom	Antal patienter	Operation	Utgång	
			God	Dålig
Otitis media ac. supp. c. mastoid	16	Uppmejsling	18	—
» » chron. » » »	1	Konserv. radikalop. m. plastik...	1	—
» » » » » »	1	Radikalop. utan plastik	1	—
» » ac. c. mastoid et abscess perisin	2	Uppmejsling + frilägn. av sinus	2	—
Mastoid. operat.	11	Revidering resp. sek. sutur	11	—
Sinusit	1	Trepanatio endonasalis	1	—
Polypus meat. acust. ext.	1	Evulsio	1	—
Hypertrophia tonsill. et veg. ad.	4	Tonsillectomi + Abrasio	4	—
» »	2	»	2	—
Tonsillitis chron. et veg. aden. (diff.-bac.-bär.)	5	» + Abrasio	5	—
Veg. adenoid.	4	Abrasio	4	—
Difteri + Croup.....	1	Tracheotomia inf.	—	1

Uppgift från Göteborgs epidemisjukhus för år 1932 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	I. <i>Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>				
5	Luxatio coxa congenita	—	1	—	—
	III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>				
8	Abortus	—	3	—	—
	IV. <i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>				
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ...	7	6	1	2
22	Erysipelas	—	3	—	—
23	Scarlatina	276	271	—	1
24	Diphtheria	115	130	2	3
	Därav Difteri + Croup	—	2	—	—
25	Morbilli	8	2	—	—
28	Pertussis	36	30	2	3
29	Influenza epidemica	15	61	1	—
31	Varicellæ	11	6	—	—
33	Typhus abdominalis	6	10	—	—
34	Paratyphus	6	4	—	—
36	Dysenteria	—	1	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta.....	24	14	4	2
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica.....	4	2	1	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	2	3	—	1
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	20	50	9	28
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	14	41	7	26
	» cerebri. Meningitis tuberc.	1	2	1	2
	» ossium et articularum	—	1	—	—
	» lymphoglandularum	4	5	—	—
	» miliaris	1	1	1	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	1	—	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	—	—	—
51	Malaria	1	—	—	—
57	Febris. Febricula	2	6	—	—
	» undulans Bang	2	—	—	—
	V. <i>Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>				
58	Anæmia	1	1	—	—
60	Leuchæmia	1	—	1	—
66	Lymphadenitis	31	18	—	—
	VII. <i>Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>				
	Delirium tremens	1	—	—	—
	VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>				
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	—	—
	Meningitis serosa	1	—	—	—
	» purulenta	1	—	—	—
88	Myelitis	—	1	—	—
95	Paralysis. Paresis	8	7	—	—
100	Neurasthenia	—	2	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>IX. Sinnesjukdomar.</i>					
110	Dementia	2	—	—	—
	Psychosis	—	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	1	—	—	—
112	Endocarditis acuta	9	20	—	—
»	Myocarditis acuta	5	9	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	3	—	—
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	1	4	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	1	1	—	—
120	Hypertonia	1	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121	Rhinitis	3	3	—	—
123	Sinusitis	5	9	—	—
124	Epistaxis	1	2	—	—
125-1 127	Morbi laryngis. Laryngitis	6	4	—	—
125	Pseudocroup. Croup	2	2	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	13	16	—	2
130	Bronchiectasia	—	1	—	—
131	Asthma bronchiale	—	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	12	13	1	1
»	Bronchopneumonia acuta	9	17	—	1
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	5	5	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma	3	1	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	46	85	—	—
	Angina phlegmonosa	8	9	—	—
	» ulcero-membranacea	9	3	—	—
145	Peritonsillitis acuta	5	13	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	3	1	—	—
147	Pharyngitis acuta	13	20	—	—
148	Glossitis	—	1	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	2	2	—	—
153 b	Enteritis ulcerosa	3	2	1	—
157	Neurosis ventriculi	—	1	—	—
»	Dyspepsia	2	1	—	—
162	Fistula inteotini	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	14	22	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	11	—	—
176	Pyonephrosis	—	1	—	—
180	Cystitis	—	3	—	—
184	Retentio urinæ	1	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostatae	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
B. Kvinnliga könsorganen.					
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	1	—	—
XV. <i>Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum. Lumbago	—	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	2	3	—	—
206	Polyarthrititis rheumatica acuta	4	5	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	4	2	—	—
214	Rachitis	5	2	—	—
216	Dystrophia	2	—	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	2	2	—	—
218	Urticaria	4	—	—	—
220	Pemphigus	1	1	—	—
222	Eczema	3	4	—	—
228	Impetigo	2	—	—	—
240	Exanthema	4	3	—	—
»	Erythema	1	5	—	—
»	Paronychia	—	1	—	—
»	Unguis incarnatus	1	—	—	—
»	Dermatitis	1	2	—	—
XVII. <i>Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media purulenta	58	55	—	—
»	Mastoiditis	10	4	—	—
248	Corpus alienum meat. ac.	1	—	—	—
XVIII. <i>Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	2	2	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
320	Tumor cerebri	1	—	1	—
XX. <i>Andra sjukdomar.</i>					
326	Tetani	—	1	—	—
	Observation	19	24	—	—
XXI. <i>Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar.</i>					
330	Vulnus infect.	3	—	—	—
331	Combustio	3	1	—	—

Göteborgs barnbördshus' årsberättelse år 1932.

Barnbördsavdelningen.

1. Under året intagna och avförda.

Grupp	I n t a g n a										A v f ö r d a		
	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Ogifta	Giftna	Änkor och från- skilda	Först- föder- skor	Omfö- derskor	Summa intagna	Summa avförda	Därav	
												döda	till sjuk- hus
A	174	1674	973	138	553	2390	16	1333	1626	2959	2954	16	12
B	21	99	85	13	41	176	1	82	136	218	218	2	3

Grupp A angiver kvinnor intagna för förlossning.
 » B » » » av annan orsak.

Kvarligger den $\frac{1}{3}$, A: 61; B: 15
 » » $\frac{31}{12}$, A: 66; B: 17

2. Fosterlägen.

Nackbjudning: 2445. Hjässbjudning: 51. Pannbjudning: 1. Ansikts-
 bjudning: 8. Sättes- och fotbjudning: 98. Tvär- och snedläge: 1. Obe-
 stämt läge: 16. *Summa fosterlägen: 2619.*

3. Dödsorsaker bland på anstalten avlidna kvinnor.

Journal n:r	Dödsorsak
1202	Myocardit. chron. c. insufficientia cordis.
225	Nephrit. chron. c. uræmia.
1196	Eclampsia parturient.
1932	» » + Glioma cerebri.
0154	» » + Encephalit. acut.
087	Intoxicatio gravidar. gravis m. IV.
1354	Ablatio placentæ præmatur.
2389	» » » + luftemboli.
915	Placenta prævia + luftemboli.
103, 382, 2771	» » »
160	» » + Embolia art. pulm.
855, 2219	Embolia art. pulm.
652	Primär värksvaghet + Febris sub. partu + Ruptura for- nicis + Parametrit. et Peritonit.
1212	Sepsis puerperalis.
917	Septicæmia post abort. infect.

4. Till sjukhus eller annan vårdanstalt avförda kvinnor och barn.

Journal n:r	Sjukhus	Sjukdom
99	Barnavårn	Ofullg. barn m. moder
181, 194, 288, 466, 490, 769, 826, 939, 1127, 1250, 1281, 2091, 2234	»	» » utan mödrar
13	Myroras barnhem	» » m. moder
1344, 2170, 2205	Gullbergsbrohemmet	» « » »
1210	»	» » utan moder
11, 21, 261, 474, 509, 657, 1024, 1580, 1740, 1888, 2089, 2160, 2251, 2748, 2875	Barnsjukhuset	För B. C. G. vaccinering
1212, 1218, 2667	»	Ofullg. barn utan mödrar
937	»	Anæmia neonator.
673	»	Stenosis pylori
1912	»	Atresia duodeni
2709	»	Enterocolitis
2520, 2551	»	Bronchopneumonia
2791	»	Navelinfektion
2011	Welanderhemmet	Lues (moder och barn)
549	A. S. S. med avd.	Anæmia perniciosa
027	» » »	» gravis
0191	» » »	Vitium org. cordis
2000	» » «	Diabetes mellitus + Lues + Puerp. inf.
040	» » »	Atrofia musculor. progressiv.
2043, 1921	» » »	Nephrit. chron.
1034	» ögon »	Eclampsism. + Retinit. albuminur.
346, 1442	» » »	Blenorrhæa gonorrhœica
1283	Renströmska sjukhuset	Tbc. pulm.
295, 808	Vasa sjukhem	Psychosis

5. Sjukdomar och oregelbundenheter hos intagna barnaföderskor.

Sjukdom	Antal	Sjukdom	Antal
Albuminuria	383	Embolia art. pulm.	12
Nephropathia gravidar.	78	» sept. retinit.	1
Eclampsism.	38	Luftemboli	2
Eclampsia {	3	Lymfangitis mammae	45
		parturient.	9
		puerperar.	2
Toxicosis gravidar.	4	Mastitis suppur.	7
Nephritis chron.	7	Myoma uteri	3
Neuroretinitis albuminur.	2	Uterus arquatus	1
Ablatio placentaë præmatur.	19	Torsio ovarii	1
Pyelitis, pyelonephritis.	60	Hæmatoma infect. lab. maj.	1
Cystitis	21	Vagina septa	1
Hæmaturia	2	Fistula recto-vaginalis	2
Placenta prævia total.	5	Prolapsus placentaë	1
» » partial.	2	Tuberculosis pulmon.	20
Lågt sittande placenta	5	Lymfoma tbc. colli	1
Pelvis justo minor	7	Syphilis.	15
» plana	4	Gonorrhoea	4
Missförhållande mellan h. o. b. ...	1	Anæmia sec.	475*)
Prolapsus funiculi umb.	12	» perniciosa	3
» extremitatum.	2	Psychosis, Psychoneurosis	11
Ruptura uteri	1	Epilepsia	3
Hotande uterusruptur.	1	Glioma cerebri	1
Ruptura perinei total.	4	Paresis n. radial.	1
Ret. placentaë total.	9	Atrofia musculor. progressiv.	1
» » partial.	1	Vitium organ. cordis	11
Hæmorrhagia sub. et post part.	90	Insufficiencia cordis	2
Hydramnion.	3	Endocarditis ulcerosa	1
Mola hydatidosa	2	Myocardit. chron.	1
Abort. mens. 1—3	261	Polyarthrit. acut.	3
» » 4—7	102	Influenza	11
Partus præmatur.	81	Angina tonsillar.	4
Febris resorpt. in partu.	17	Pneumonia, bronchitis	3
» » » puerper.	83	Asthma bronchial.	2
Lochiometra	58	Ileus	1
Parametrit., pelvoperitonit.	17	Appendicitis acuta	2
Sepsis puerperal. p. p.	2	Enterocolitis acuta	2
» » » p. abort.	1	Ulcus duodeni	1
Trombophlebit. v. saphen.	15	Cholecystitis acuta	2
» » iliac. et crur.	20	Diabetes mellitus	1
		Sublimateczem	3

*) Hb 60 % Sahli o. därunder (3172 patienter undersökta).

6. Digivning.

Antal mödrar (under året intagna), vilkas barn fått endast moderns mjölk.....	2434
D:o, vilkas barn fått moderns mjölk + konstgjord föda	14
D:o, oförmögna till digivning på grund av sjukdom	17
Summa mödrar	2465

7. Förlossningsoperationer.

Operation	Antal fall	Anledning
Kejsarsnitt abdominellt	2	Placenta prævia total.
	1	» » partial.
» vaginalt	1	Pelvis justo minor.
	1	Ablatio placentæ præmatur.
Inre vändning på fot	2	Placenta prævia total
	1	Lågt sittande placenta.
Inre vändning på fot + utdragning	1	Tvårläge + framfallen navelsträng o. arm.
	1	Prolapsus funiculi umbil.
Djupt cervixklipp + inre vändn. på fot + utdragning	3	II:a tvilling.
	3	Ablatio placentæ præmatur.
Nedtagning av fot	1	Prolapsus funiculi umbil.
	1	Placenta prævia total.
Nedtagning av fot + utdragning.....	2	Sätessjudn. + primär värksvagh.
	2	Prolapsus funiculi umbil.
Utdragning på fot.....	2	Primär värksvagh + feber.
	1	Hotande asfyxi.
Utdragning med tång	1	II:a tvilling.
	2	Prolapsus funiculi umbil.
Utdragning med tång	1	Sekundär värksvagh.
	16	» » » + framfallen arm.
Utdragning med tång	1	» » » + framfallen arm.
	9	Primär värksvagh.
Utdragning med tång	1	» » » + anuri.
	5	» » » hotande asfyxi.
Utdragning med tång	17	Hotande asfyxi.
	5	Eklampsi.
Borring + utdragning m. tång	1	» ansiktsbjudning.
	3	Eklampsism.
Borring + utdragn.m. kranioklast	2	» + hotande asfyxi.
	1	Ablatio placentæ præmatur. + hot. asfyxi.
Utpressning av foster	1	Vitium organ. cordis.
	2	Prolapsus funiculi umbil.
» » efterbörd under de III sista hav. mån.	1	Primär värksvagh + foetus mortuum.
	1	Pelvis justo minor + hot. uterusruptur.
Inre lossande och uttagande av efterbörd.....	1	Eklampsi + foetus mortuum.
	1	Ablatio placentæ præmatur. + hot. asfyxi.
Uttagande av kvarhållen moderkaksbit	2	Retentio placentæ total.
	7	» » » »
Uttagande av kvarhållen moderkaksbit	1	» » » partial.

Operation	Antal fall	Anledning
Ägghinnestick	1	Nephritis chron. (gravid. toxicos.)
	3	Eklampsism.
	2	Ablatio placentæ præmatur.
Partus arte præmatur.	1	Hydramnion.
	1	Pelvis justo minor.
Abortutrymning manuell.	1	» plana.
	3	Abortus m. II—III.
	3	» » IV—VII.
» instrumentell	95	» » II—III.
	10	» » IV—VII.
	1	Mola hydatidosa.
Framkallande av missfall	2	Missed abortion.
	6	Tuberculosis pulm.
	2	Vitium org. cordis.
Framkallande av missfall + sterilisationsop. (Vaginal tubarresektion)	6	Psychopathia.
	1	Psychopathia.
	1	Epilepsia + imbecillitas.
Framkallande av missfall + sterilisationsop. (per laparotomiam)	1	Atrofia musculor. progressiv.
	1	Tbc. pulm.
Exstirpatio uteri total.	1	Ruptura uteri.
Sutur	4	» perinei total.

8. På anstalten födda barn.

<i>Summa levande födda</i>	2557	<i>Summa dödfödda</i>	62
Levande födda, fullgångna	2476	Dödfödda, fullgångna	57
Av dem mankön	1316	Av dem mankön	34
» » kvinnkön	1160	» » kvinnkön	23
Levande födda, ofullgångna	81	Dödfödda, ofullgångna	5
Av dem mankön	39	Av dem mankön	2
» » kvinnkön	42	» » kvinnkön	3

Summa enkelbörder 2573. Summa tvillingbörder 23.

9. På anstalten avlidna barn.

	Efter naturlig förlossning	Efter utdragning på säte eller fot	Efter fäng- förlossning	Efter annan operation	Summa	Anmärkingar
Under 1:a levnadsdygnet	33	—	1	2	36	
» 2:a »	6	—	—	—	6	
» 3:e »	—	—	—	—	—	
Övriga	4	—	—	—	4	
Summa	43	—	1	2	46	

10. Dödfödda samt dödsorsaker bland på anstalten avlidna barn.

	Antal fall		Antal fall
<i>Dödfödda.</i>		<i>Dödsorsaker</i>	
Döda före födelsen	36	bland på anstalten avlidna barn.	
» under födelsen av kvävning	4	Missfoster och bildningsfel ...	2
» under födelsen av annan orsak	22	Ofullgångenhet	6
		Medfödd svaghet	15
		Melæna neonatorum	3
		Hæmorrhagia cerebri	6
		Bronchitis acuta	3
		Pneumonia	7
		Vitium congenitum cordis.....	1
		Hydrocephalus.....	1
		Atresia œsophagi	1
		Ruptura hepat. subserosa	1
Summa dödfödda	62	Summa avlidna barn	46

11. Levande utskrivna barns sjukdomar under vistelsen å anstalten.

	Antal fall		Antal fall
Icterus neonatorum.....	15	Pneumonia	2
Asphyxia	1	Hæmorrhagia intracran	1
Kephalhæmatoma.....	21	Enterocolitis.....	1
Melæna neonatorum	4	Stenosis pylori.....	1
Diathesis hæmorrhagica.....	1	Mongoloid	1
Anæmia neonator	3	Hydrocele testis bilat.	1
Impetigo contagiosa	3	Navelinfektion + peritonit. ...	1
Blenorrhæa gonorrhœica	2	Abscess. reg. femor.	1
» non gonorrhœica	17	Vulnus infect. capit.	1
Fractura brachii	2	Cysta infect. sacral.	1
Bronchitis acuta	3		

12. Missbildningar.

	Antal fall		Antal fall
Monstrum	3	Pes varus	2
Acrania	1	Subluxatio gen. sin.	1
Cheilognathopalatosischis	2	Kryptorchism.	1
Spina bifida	1	Atresia oesophagi	1
Hydrocephalus.....	2	» duodeni	1

13. Sjukdomar hos på anstalten vårdade, men där icke förlösta kvinnor.

	Antal fall		Antal fall
Graviditas	70	Thrombophlebitis v. saphen....	2
Abortus imminens	28	Pelvis contracta	1
Nephropathia gravidar.	7	Susp. pelvis contracta	4
Albuminuria	28	Scoliosis	1
Eclampsia parturientium + encephalitis acuta	1	Congenital höftledsluxation ...	1
Toxicosis gravidar.	4	Anæmia sec.	19
Nephritis chron.	1	» gravis.....	2
Hypertonía	2	Neurasthenia	1
Cystopyelitis, cystitis	17	Psychoneurosis.....	1
Nephrolithiasis.....	1	Epilepsia	4
Hæmaturia	1	Vitium organ cordis	3
Hæmorrhagia in gravidit.	13	Tuberculosis pulmon.	1
Emesis	9	Influenza	1
Hyperemesis.....	2	Appendicit. acut. gangr.	1
Graviditetsdermatos.	3	Diabetes mellitus	1
Myoma uteri	1	Syphilis.....	1
» » necrot.	2	Meningo-encephalit. luetica ...	1
» » incarcerata	1	Atrofia musculor. progressiv....	1
Polyp. cervic. uteri.....	1	Hemiatrophia facialis.....	1
Oedema vulvæ	1	Observation.....	3

14. Icke obstetriska operationer.

Operation	Antal fall	Anledning
Exstirpatio myomat. (per laparotomiam)	2	Myoma necrot. subseros. in grav.
Appendect.	1	Appendicitis acuta gangr.
» + salpingect. bilat.	1	» » + salpingit. bilat. p. abort.
Laparotomia explorativa	1	Torsio ovarii.
Torquering	1	Polyp. cerv. uteri.
Incisio	1	Tbc. lymfoma colli.
»	7	Mastitis suppur
Blodtransfusion	1	Anæmia perniciosa.
Venesectio	10	» acuta.
	1	Nephrit. chron.
	8	Eclampsism.
	3	Eclampsi.

Sjuk- och obduktionsberättelser till dödsfallen under år 1932.

Å barnbördsavdelningen.

N:r 103. *Placenta prævia total.* + *Primär värksvaghet* + *Feber under förlossning* + *Hypoplasia aortæ.*

M. K. L., 31 år, 2-föd. Ink. 9/1. Död 14/1.

I nov. och dec. 1931 vårdad här kortare perioder för hæmorrhagia in graviditate. Vid ink. 9/1 fullgången, påbörjat förlossningsarbete. Fosterljud höras ej (icke känt fosterrörelser sista 1/2-dygnet). 9/1—12/1 svaga värkar, obetydlig blödning. 12/1—14/1 utedrin i upprepade doser utan effekt. Den 14/1 frysning med temp. topp på 40,5 grader. För att påskynda förlossningsarbetet göres vändning med nedtagning av fot och belastning. Härefter goda värkar och spontan förlossning efter en timme. Sammanlagd blödning 500 gm. Omedelbart efter partus frysning med starkt påverkat allmäntillstånd. Tar upp sig efter kraftig stimulans. Någon timme senare hastig försämring med mors under bilden av hjärtsvaghet.

Sektionen visade en smal aorta, i buken endast lillfingervid. Stor och mörjig mjälte.

N:r 160. *Placenta prævia total.* + *Embolia art. pulm.*

M. M. M. M., 30 år, 1-föd. Ink. 5/1. Död 4/2.

I dec. en mindre blödning i hemmet. Ink. 5/1, 3 veckor före fullg. tid. Hade då obetydlig blödning, som avstannade samma dag. Åter någon blödning 11/1—12/1 samt efter 18/1. Den 22/1 en något rikligare blödning. Inga värkar. Huvudet högt och rörligt. Tillståndet gott. På grund av sjunkande blodvärden (Hb. 70%—50%) och pågående blödning göres den 23/1 Sectio cæsarea abdominalis. Placenta i nedre bakre väggen av uterus, helt täckande m. m. Tillståndet efter operationen tillfredsställande. Blodvärdena ej sjunkit ytterligare. Temp. närmaste dagarna 38—39 grader. Rikligt avslag. Efter 29/1 sjunkande temp. Den 3/2 en liten emboliattack. Den 4/2 häftig emboliattack med mors efter 1 1/2 timme.

Sektionen visade båda pulmonalislignerna utfyllda av thromb-massa. — Dessutom en liten abscess mellan främre bukväggen och uterus-väggen.

N:r 225. *Nephritis chron. c. uræmia.*

S. C. Ö., 47 år, 9-föd. Ink. 1/2. Död 7/2.

Gravid i VIII:e mån. Legat hemma i 14 dagar för trötthet och ögonflimmer. Sista veckan ständiga kräkningar. Vid ink. tillståndet dåligt, slö, oredig, uttorkad. Puls arytmask. Alb. spår. Sed.: rikl. cyl. Bltr. 135. Rest-N. 120 mgm %. Lätt spontan förlossning 1½ timme efter inkomsten. Den 3/2 tillståndet ej bättre. Venesektion (300 cc.) samt insättande av vendropp. Blir alltmer slö, uræmisk. Mors den 7/2.

Sektionen visade stora, slappa njurar. Bark av ökad bredd, svagt svällande. Snittytan smutsgrå med punktformiga blödningar.

N:r 382. *Placenta prævia partial.*

H. C. O., 30 år, 2-föd, Ink. 9/2. Död 24/2.

Gravid i VII:de mån. Blödning sedan dagen före inkomsten. Den 9/2 småvärkar och blödning (300 cc.). Den 10/2—16/2 ingen blödning, inga värkar. Den 15/2 vattenavgång. Den 17/2 började värkar. Spontan förlossning efter 9 timmars förlossningsarbete, varunder sammanlagda blödningen var 700 cc. Efter partus dagligen frysningar och temp. toppar på 39—40 grader. Den 21/2 påverkat a. t. Serumterapi insattes. Den 22/2 blodtransfusion varefter tillfällig förbättring. Den 23/2 tillståndet allt sämre. Mors den 24/2.

Sektionen visade fritt var kring adnexen, varigt innehåll i tuborna och varigt infiltrat i bakre cervix-väggen. Dessutom septiska infarkter i båda lungorna.

N:r 652. *Primär värksvaghets + Febris sub. partu + Ruptura fornicis + Parametrit. et peritonit.*

A. I. K., 24 år, 1-föd. Ink. 18/3. Död 29/3.

Fullgången. Den 18/3 vattenavgång och börjande värkar. Sedan pågående dåligt förlossningsarbete. Den 23/3 tångförlossning på grund av feber, 39,6 grader, och hotande fosterasfyxi. Kiellands tång, huvud i tvärvidd, 2 tvf. ovan b. b. Närmaste dagarna efter partus upprepade frysningar och temp. på 39—40 grader. Allmäntillståndet gott. Den 28/3 smärtor i högra nedre delen av buken, ömhet och defens. Påverkat a. t. Hastig försämring. Mors den 29/3.

Sektionen visade tunt var överallt i buken. Högersidig parametran infektion, som fortsätter under serosan ända upp till levern och är utgången från en cm.-djup infekterad bristning i höger vaginal fornix.

N:r 855. *Embolia art. pulm.*

M. B. F., 40 år, 2-föd. Ink. 15/4. Död 18/4.

Normal partus 16/4. Den 18/4 på morgonen plötsligt kollapstillstånd med mors inom 10 min.

Sektionen visade pulmonalis utfylld av en sammanvikt thrombstam, som fortsatte ner i båda huvudgrenarna.

N:r 915. *Placenta prævia total. + Luftemboli.*

A. L. L., 25 år, 2-föd. Ink. 6/4. Död 23/4.

Intogs för blödning under graviditet 14 dagar före fullgången tid. Den 6/4—22/4 endast obetydlig blödning. Den 23/4 en stor blödning på 600 cc. Intet förlossningsarbete. Omedelbart Sectio cæsarea abdominalis. Op. utan komplikation med ringa blödning. Mot slutet av ingreppet blir pat. påverkad med ytlig andning och liten puls. Repar sig efter stimulans. Omedelbart efter operationen kollaps och mors inom 10 min.

Vid sektionen befanns höger hjärtkammare och pulmonalis innehålla luft.

N:r 917. *Sepsis post abort .c. peritonitis acuta diffus.*

A. L. B., 19 år, 1-föd. Ink. 18/4. Död 22/4.

Sista regl. 22/2. Den 15/4 skall av en annan person i provokations-syfte sond ha införts i uterus tvenne gånger. Sjuknade den 17/4 med buksmärtor och upprepade frysningar. Vid inkomsten den 18/4 opåverkat a. t. Ömhet och defens i nedre delen av buken. Ingen läsion synlig i vagina. Cervix slutet. Under närmaste dagarna alltmer påverkad. Buken som förut. Mors 22/4 septicomode.

Rättsmedicinsk sektion: Laceratio uteri + Peritonitis diffusa purulenta.

N:r 087. *Intoxicatio gravidar. gravis m. IV.*

A. E. E. J., 29 år, 1-föd. Ink. 27/5. Död 2/6.

Inkom från A. S. S. med. avdel., där hon 5 veckor vårdats för hyperemesis gravidar. + Psychoneurosis. Under denna tid haft ständiga kräkningar. Blivit alltmer slö och negativistisk. Vid inkomsten påverkat a. t., mager, uttorkad, slö. Uterus knytnävstor, gravid. Under närmaste 4—5 dagarna någon förbättring av tillståndet. Inga kräkningar. Temp. omkring 38 grader. Vätska och näring rektalt och subkutant. Den 31/5 någon försämring, på em. d. 1/6 frysning och 40,2 grader. Avled några tim. senare.

Sektionen visade macererat foster och nekrotisk placenta, som lätt gick att lossa. Uterusväggen å avlossningsområdet har mörjig konsistens och gråvit färg.

N:r 1196. *Eklampsia parturient.*

G. O. A., 24 år, 2-föd. Ink. 28/5. Död 29/5.

Fullgången. Några timmar efter inkomsten eklamptiskt anfall och sedan inom 4 timmar 10 eklamptiska anfall under stroganoffsbehandling. Vaknar ej mellan anfallen. Högggradig oro. Tångförlossning. Därpå ytterligare 2 anfall. Djupt komatös. Nästan fullständig anuri. Tillståndet allt sämre. Mors d. 29/5 kl. 20.

Sektionen visade i levern rikl. blödn. under serosan och i snittet. Snittytan torr, grågul, utan teckning. Njurar något stora, bark grågul, obetydligt svällande, mycket grumlig och utan teckning. Skallen ej öppnad.

N:r 1202. *Myocarditis chron. c. insufficientia cordis.*

E. S. G., 36 år, 5-föd. Ink. 28/5. Död 29/5.

Normal partus 28/5 kl. 21. Den 29/5 kl. 6,30 plötsligt dålig med dyspnoe och liten puls. Efter kraftig stimulans något bättre. 1/2 timme senare kollaps och mors.

Sektionen visade förstoring av hjärtat med hypertrofi av vänster kammar. Hjärtkött flammigt, torrt, rätt starkt bindvävsblandat. Som bifynd en strangulations-ileus med relativt tarmhinder.

N:r 1212. *Sepsis puerperalis.*

N. S. J., 28 år, 2-föd. Ink. 30/5. Död 14/6.

Spontan partus 30/5 (Duplex VIII:e mån.). Inre undersökning ej gjord. Hinnbristning omedelbart före förlossningen. Den 3/6 (4:e dagen efter partus) temp. stegring, varefter temp. håller sig på 39 grader. Inga frysningar, opåverkat allmäntillstånd. Rikligt, fult avslag. Buk mjuk och oöm. Den 9/6 a. t. något påverkat. Puls hastig, ej fullt jämn. Den 10/6: ömhet över nedre delen av buken. Status den 11/6: buk något meteoristisk. Bim.: knytnävstor, halvmjuk, palp. öm resistens till höger om uterus. Tillståndet försämras alltmer. Mors den 14/6.

Sektionen visade överallt i buken rikligt var. Högra tuban svullen, rodnad med varigt innehåll. Höger ovarium hönsäggstort, belagt med tjockt var. Under serosan spansknötstor abscess.

N:r 1354. *Ablatio placentæ præmatur.*

I. O. P., 27 år, 3-föd. Ink. 15/6 kl. 15. Död 15/6 kl. 16,30.

Inkom i ett dåligt tillstånd, ytterligt blek. Höggradig oro, puls knappt palpabel. Alb. ++. Uterus spänd, ömmande. Fosterljud höras ej. I. u.: m. m. öppen för 2 finger. Hinnor hela. Huvud rörligt ovan bäcken-ingången. Pågående rätt riklig blödning. Djupt, främre cervixklipp + vändning + utdragning. Placenta och en mängd blodkoagler följer omedelbart. Koksalt subkutant. Tillståndet höll sig oförändrat under ingreppet men strax efteråt hastig försämring och mors, innan blodtransfusion medhanns.

Sektionen visade bleka organ. Lever med blek, slät, otecknad snittyta.

N:r 1932. *Eklampsia parturient. + Glioma cerebri.*

D. A. A., 26 år, 1-föd. Ink. 26/8. Död 28/8.

Under 3 timmar före ink. haft 6 eklamptiska anfall. Fullgången. Vid inkomsten medvetlös, blek, pussig i ansiktet. Under närmaste timmen ytterligare 3 anfall utan att ha återfått medvetandet. Blir alltmer slö. Snarkande andning. Spontan partus d. 27/8 kl. 1,05. — Macererat barn. — Försämring. Hudfärg med stick i gult. Nästan fullständig anuri. 64 % alb. Rest.-N. 38 mgm. %. Pares vänster arm. Mors den 28/8 kl. 13,10 uræmicomodo utan att ha återfått medvetandet.

Sektionen visade en mandarinstor tumör av fast konsistens i höger temporal-lobs spetsdel. — Blödningar under leverkapseln. Snittytan torr och otecknad.

N:r 0154. *Eklampsia parturient. + Encephalitis acuta.*

I. L. C., 35 år, 1-föd. Ink. 3/9 kl. 0,30. Död 3/9 kl. 4,25.

Fullgången. Under sista mån. regelb. urinundersökn., senast 1/9. 0 alb. Vid ink. den 3/9 kl. 0,30 sp. alb. Blodtr. 120. Inga eklampsism-symtom. Värkar sedan 1½ timme. En stund efter ink. något orolig, kräks. Ingen huvudvärk. Kl. 4,25 ett anfall med kramper i armarna, blå i ansiktet. Mors inom en minut.

Sektionen visade härdformiga hyperæmier i hjärnvävnaden, särskilt hypothalamus-området. Mikr. sparsam rundcellsinfilt. kring kärnen.

N:r 2219. *Embolia a. pulm.*

H. M. L., 42 år, 4-föd. Ink. 2/10. Död 16/10.

Fullgången. Spontan partus den 2/10. Den 9/10 en liten emboli-attack. Föga påverkad. Den 13/10 thrombos höger ben. Den 15/10

svår emboliattack med kollapstillstånd under några min., kvarstående cyanos och dyspnoe. Under närmaste dygnet starkt påverkad med liten, stundtals ej palpabel puls. Tillståndet tar så småningom upp sig något, då den 16/10 ny emboliattack med mors inom ett par min.

Sektion ej gjord.

N:r 2389. *Ablatio placentaë præmatur. + Luftemboli.*

E. M. G., 35 år, 4-föd. Ink. 23/10. Död 24/10.

Gravid VIII:s mån. Undersökt senast 17/10, då allt väl. Sjuknade den 23/10 med illamående och smärtor i buken. Vid inkomsten samma dag a. t. opåverkat, sv. sp. alb. Svaga värkar, uterus spänd, st. ömmande i högra delen. Fosterljud höras. Hysterotomia vaginalis ant. med vändning och extraktion. En massa blod följde med fostret. Placenta löst i sin nedre del. Efter op. tillståndet gott. Färg och puls u. anm. 2 timmar senare kallsvett och något orolig. Tar upp sig efter stimulans. Efter 1/4 timme åter blek och orolig. Puls dålig, snabb försämring. Mors inom 15 minuter.

Vid sektionen befanns höger hjärtkammare innehålla luft.

N:r 2771. *Placenta prævia total. + puerperal infektion + Metritis purulenta c. thrombophlebitis pelvis + endocarditis ulcerosa.*

F. M. V., 44 år, 7-föd. Ink. 8/12. Död 26/12.

Fullgången. Sista 10 dagarne före inkomsten haft upprepade blödnigar. Sista 4 dagarna varit sängliggande med ständig småblödning. Vid inkomsten mycket blek med Hb. 45 % och r. blkr. 2,3 milj. Inga fosterljud hörbara. I. u.: m. m. öppen för 2 finger. Total prævia. Hinnor nås ej. Placenta genomborras. En fot påträffas, nedtages och belastas. Spontan partus 2 timmar senare. Pat:s tillstånd efter partus gott men mycket blek. — Blodtransfusion. Den 9/12 stiger temp. till 39,8 grader och ligger sedan omkring 40 grader. A. t. hela tiden tämligen opåverkat. Rikligt, fult avslag. Buk mjuk och oöm. Tar ej upp sig i blodvärdena. Den 17/12 ånyo blodtransfusion. Den 22/12 mera påverkad. Akut isättande svåra smärtor höger öga. Septisk metastas. Mors den 26/12 septicomodo.

Sektionen visade en grågrönt belagd uterusslemhinna med varproppar i muskellagret. Till höger om cervix en liten varhåla och i anslutning till denna en missfärgad thromb i ett större kärl. Å vänster aorta-klaff eu stor granulationsklump, i centrum djupt ulcererad.

Uppgift från Barnbördshusets gynekologiska avdelning för år 1932
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna	Döda
		kv.	kv.
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>			
8	Abortus	27	—
10	Graviditas extrauterina.....	12	1
	Ret. part. plac. p. part.	1	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>			
21	Septichæmia	4	3
22	Erysipelas	1	1
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	7	1
	» pulmonum	3	—
	» urogenitalis.....	4	1
44	Syphilis acquisita	1	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	10	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	2	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	1	—
	Endometritis, Salpingitis gonorrhœica	7	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>			
58	Anæmia	29	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>			
68	Diabetes mellitus	2	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>			
98	Epilepsia.....	1	—
100	Neurasthenia	4	—
101	Psychoneurosis	4	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>			
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	2	—
119	Thrombosis. Embolia	13	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>			
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.....	3	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	2	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>			
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	6	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta.....	1	—
159	Appendicitis	5	—
160	Ileus. Volvulos. Invaginatio	1	—

Sjukdom		Intagna	Döda
		kv.	kv.
161	Hernia	5	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	2	—
167	Cholelithiasis	1	—
171	Peritonitis acuta	2	1
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>			
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	1	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	6	—
180	Cystitis	5	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>			
B. Kvinnliga könsorganen.			
190	Prolapsus vaginæ et uteri	32	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	84	—
195	Parametritis	4	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	153	—
199	Mastitis	21	—
	Sterilitas	13	—
201	Bartholinitis	7	—
	Rupt. invet. perinei	1	—
<i>XIX. Svulster.</i>			
307	Myoma	39	2
314	Adenoma. Kystadenoma	25	1
315	Sarcoma	2	1
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	21	3
	» uteri	16	2
	» ovarii	3	—
	» vulvæ	1	—
	» orig. incert.	1	1
318	Blastoma teratoides	2	—

Uppgift från Barnbördshusets gynekologiska avdelning för år 1932
angående operativt behandlade sjukdomsfall och
utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
IX.						
Mastitis supp.	11	Incision (+ Dränage).....	11	—	—	
XVI.						
Appendicitis ac.	1	Appendectomi	1	—	—	
» » gangr.	2	» (+ Dränage) ...	2	—	—	
I samband med annan op. ...	24	»	24	—	—	
XVII.						
Hernia abdom. in cicatric. ...	2	Radikaloperation	2	—	—	
» umbilical.	2	»	2	—	—	
» inguin.	1	»	1	—	—	
XVIII.						
Contractura ani	1	Dilatatio violenta	1	—	—	
Hæmorrhoides	1	» + Excisio	1	—	—	
XIX.						
Pelveoperitonitis c. abscess. pelvis	2	Kolpotomi	2	—	—	
Peritonitis ac. ex. abscess. chr. ovarii		Laparotomi + Dränage.....	—	—	1	247
Volvulus intestini	1	» + Lysis	1	—	—	
XXIII.						
Polyp. muc. urethræ	1	Exstirpatio	1	—	—	
Prolaps. » »	1	»	1	—	—	
XXV.						
Ulcus necrot. vulvæ	1	Excisio	1	—	—	
Prolaps vaginæ c. proctocelæ	1	Kolpoperineoraphia.....	1	—	—	
» uteri et vaginæ.....	1	Kolporaphia ant. + Kolpoperineoraphia	1	—	—	
» » » »	23	Kolporaphia ant. + Amp. cervic. uteri + Kolpoperineoraphia	23	—	—	
» » » »	1	Occlusio vaginæ	1	—	—	
Rupt. perinei compl. invet. ...	1	Plastik	1	—	—	
Polyp. cerv. uteri	11	Exstirpatio (Torsio).....	11	—	—	
» corp. uteri	3	Abrasio	3	—	—	
Meno-metrorrhagia.....	96	»	96	—	—	
Dysmenorrhæa	9	Dilatatio (+ Abrasio)	9	—	—	
Ret. part. ovi abortivi	23	Exæresis instr.....	23	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Sterilitas	4	Dilatatio + Abrasio (+ Cervixklipp.)	4	—	—	
Do (tubarocclusion)	1	Salpingostomia bilat.	1	—	—	
Do (Salp-oophor. chron.)	1	Salp. oophorect. d x. + Salp. stomia sin.	1	—	—	
Myoma uteri submucos.	5	Myomectomia vaginal.	5	—	—	
» » »	1	Exstirpatio total. uteri, medtagande båda adnexa	1	—	—	
Myoma uteri	13	Amp. uteri supravag.	12	—	1	39
» » »	3	Enucleatio.	3	—	—	
» » + Salp. oophorit. bilat.	1	Amp. ut. supravag. + Salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Cancer colli uteri	1	Abrasio	—	1	—	
» » »	1	Provecision	—	1	—	
» » »	1	Hysterectomia vag. tot.	1	—	—	
Cancer corp. uteri	1	Abrasio	—	1	—	
» » »	1	Amp. supravag. uteri	—	—	1	398
» » »	4	Exstirp. total. uteri.	3	—	1	233
Cancer (orig. incert.) c. metastat. peritonei	1	Lap. explor.	—	—	1	263
Graviditas tubaria	12	Salpingectomy.	11	—	1	250
Salp. oophorit. gon. bilat. + Psykos	1	Exstirpatio total. uteri medtag. båda adnexa	1	—	—	
Salpingo-oophorit. ac. c. abscessus pelvis	1	Kolpotomi	1	—	—	
Salpingo-oophorit. chron.	11	Salp. ooph. ect., Salp. ect. unilat.	11	—	—	
» » tbc.	3	Do	3	—	—	
» » »	1	Lap. explor.	—	—	1	224
Cancer ovarii	1	Amp. uteri supravag. medtag. båda adnexa	1	—	—	
» » c. metastat. peritonei	1	Lap. explor.	—	1	—	
Sarcoma ovarii	1	Salp. oophorect. bilat.	—	—	1	92
Cysta parovarial torta	1	Salp. oophorect.	1	—	—	
Kystadenoma ovarii	8	Ooph. ect., Salp. oophorect.	7	—	1	36
Cysta ovarii infect.	1	Salp. oophorect. + Dr.	1	—	—	
Kystadenoma ov. + myoma uteri	1	Salp. oophorect. + Enucleatio myomatis	1	—	—	
Kystadenoma ov. + Salp. chr.	1	Salp. oophorect. + Resect. ov.	1	—	—	
Cysta ov. + Grav. m. II	1	Resectio ovarii.	1	—	—	
» » bilat.	1	» » bilat	1	—	—	
» » dermoid. ov.	2	Salp. oophorect.	2	—	—	
Imbecillitas	2	Sterilisationsop. (Resectio tubar. per vag.)	2	—	—	
Cysta vagin. infect.	1	Uppklippning	1	—	—	
Dyspareunia	1	Dilatatio	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Endometrit. tbc. + Salp. oophorit, tbc. bil.	1	Exstirp. ut. total medtag. båda adnexa	1	—	—	
Bartholinit. chr.	4	Excisio	4	—	—	
» ac.	3	Incisio	3	—	—	
Condylomata ac.	3	Abrasio + Paquelin	3	—	—	
Rupt. hym. sub. coitu	1	Omstickning	1	—	—	
Vuln. contus. vulvæ	1	»	1	—	—	
Hämatoma infect. lab. maj.	1	Incisio	1	—	—	
Anämia (ac.; chr.) gravis	5	Blodtransfusion	5	—	—	

Sjuk- och obduktionsberättelser till dödsfallen vid Barnbördshusets gynekologiska avdelning under år 1932.

N:r 1G/32. I. K., 35 år. Ink. 1/1, död 2/1.

Myoma uteri submucosum + Anämia acuta gravis.

O-para. Menstr. regelbundna, de sista åren upp mot 14 dagars duration. S. r. började för en vecka sedan, riklig blödning. Sista dygnet dålig, kräkts (uppgifter genom anhörig).

Ink. moribund: Utblödd, puls ej palpabel, perifer kyla, blekcyantisk, oro och lufthunger. Blodtransfusion, 500 cc. Härefter någon förbättring, men pat. försämrades igen och avled 12 tim. efter ink.

Sektionen visade ett knytävstort, submuköst myom på lillfinger-tjockt skaft på väg att framföras genom cervix och en höggradig anämi av alla organ.

N:r 33G/32. O. J., 35 år. Ink. 3/2, död 4/2.

Septico-pyæmia post. ret. partial placenta.

II-para. Sista förlossningen på privat förlossningshem i aug. 1931. Blödning i oktober. Ny blödning några dagar före ink. Insjuknade samtidigt i feber och frysningar.

Vid ink. starkt medtaget a. t., ej fullt redig, septisk, dyspnoisk och cyanotisk. Starkt uttorkad. Temp. 40,4, puls 136. Buk: Osäkert. Bim: Stinkande svartröd flytning, cervix öppen för 2 finger, uterus något förstorad, inga resistenser eller ömhet vid sidorna. Avled inom ett dygn efter ink.

Sektionen: I uterus en varig halvsmält placentalbit. Kolossal infektionsmjälte, med sept. infarkter, sept. metastaser i njurarna, i den ena varig pyelonephrit.

N:r 36G/32. K. S., 49 år. Ink. 27/1, död 5/2.

Kystoma permagnum ovarii dx.

I-para. op. 1921 å annat sjukhus för en tumör i buken, varvid tumören, uterus och appendix avlägsnades. Sedan dess av och till smärtor i buken. Märkte för ett par år sedan att buken började växa. Fick då Rtg.-behandling i 6 seancer, den sista i mars 1931. Sedan dess har buken ytterligare tilltagit i omfång, så att pat. sista tiden ej kunnat sitta och äta utan måst stå.

Vid ink.: gulblek, djup anämi. Buken starkt uppdriven, större än vid fullgången graviditet, av en fast tumör som når ända upp i epigastriet. Bim.: i Douglas ett par valnötstora, ömmande, fasta resistenser. 3/2 (Sedan anämien betydligt bättrats). *Op. Oophorectomia dx.* Tumören ett mångrummigt ovarial-kystom, som efter punktioner (6 lit.) och adhärenslösningar med stora svårigheter kunde utlösas. Tumören vägde inalles mellan 11 och 12 kg.

Pat. överstod ingreppet väl, men redan 2-dra dagen temp. stegring och försämrat a. t. och på 3-dje dagen mors i sviktande hjärtverksamhet.

Sektionen visade op. fältet u. a. slappt, dilaterat hjärta med blekt, flammigt hjärtkött, börjande bronchopneumonier, en knytnävstor vänstersidig hydronephros (konstaterad även vid op.) och som bifynd ett blåspapillom.

N:r 39G/32. A. L., 37 år. Ink. 7/1, död 12/2.

Myoma uteri + Angina tonsillaris + Embolia art. pulm. + Infarct. infect. pulm.

O-para. Sedan flera år diffusa bukbesvär, sista 1/2 året har buken ökat i omfång. Sista tiden allt mer uttalade urineringsbesvär.

Status: gott a. t., ej anämisk. *Bim.:* *portio* pressad mot symfyssen, övergår i en grovknölig tumörmassa som fyller bäckenet och nedre delen av buken upp till navelplanet.

11/1 op. *Amputatio supravaginalis uteri* (enär totalexstirp. omöjlig) kvarlämnande båda adnexerna.

Okomplicerat efterförlopp till 23/1, då pat. fick en angina med fula proppar i tonsillerna.

31/1 utan förebud en emboliattack med måttlig pulspåverkan. Detta följdes inom ett dygn av flera nya attacker; pat. blev nu starkt påverkad. Under de följande dagarna upprepade småembolier, cyanos, dyspnoe, stigande temp., oredig. Mors den 12/2.

Sektionen visade op. fältet u. a. i h. vena fem. en trombos. I h. pulmonalisgrenen en brungrå trombmassa, något adhärent till väggen. I högra lungan ett flertal infarkter, av vilka en är varigt smältande.

N:r 92G/32. A. A., 60 år. Ink. 12/2, död 10/3.

Sarcoma ovarii sin. + Embolia art. pulm.

VIII-para. Sedan flera år magsmärtor av diffus typ. Sedan några månader dagligen lite småblödning från underlivet.

Status: T. v. om uterus en apelsinstor spänt elastisk cysta. 29/2. Op. *Salpingo-oophorectomia bilat.* Tumören utgöres av en plommonstor, fast ovarialtumör och å dennas mediala sida en hönsäggstor cysta, som brustit och tömt lite blod i buken.

Okomplicerat, afebrilt efterförlopp. Dagen efter uppstigningen föll hon ned på golvet och under den vanliga bilden av en emboliattack dog pat. inom ett par minuter.

Sektionen: I art. pulmonalis en 25 cm. lång, hopknycklad, ogrenad, blyertspenntjock trombstam, som även utfyllde båda huvudgrenarna och delvis var inkilad även i dessas förgreningar.

N:r 224G/32. M. R., 38 år. Ink. 4/3, död 13/6.

Salpingo-oophoritis tbc. bilat. + Tbc. peritonei.

O-para. Hade i jan. influensa med småfeber och trötthet. I samband härmed även värk i ryggen och u. l. och några dagar hög temp. Därefter uppe tills hon 28/2 sjuknade med svåra magplågor, men utan temp. stegring. Intogs för observation.

Vid ink. matt och trött och starkt anämisk.

Obj. i bäckenet ingenting riktigt påtagligt. Feberfri.

Under en vecka temp. stegring och värk. Denna försämring motsvarades icke av palp. fyndet som fortfarande var så gott som normalt. Efter flera veckors subfebril temp. fick pat. 31/3 en frysning. Fortfarande endast ömt vid sidorna om uterus utan påtagliga resistenser. Under de följande veckorna hög temp. (39°—40°), svåra smärtor i buken, trängningar till avföring och häftiga smärtor vid lavemang. Fortfarande så gott som ingen obj. motsvarighet i bäckenet härtill.

Då pat. emellertid starkt försämrades till a. t., blev ytterligare anämisk, började tackla av och då dessutom av och till började uppträda tecken till partiella tarmhinder med svåra ileussmärtor beslöts provlaparotomi. 18/4 Op. *Laparotomia explorativa*. Hela tunntarmspaketet hoplött av luckra, glasigt-gelatinösa adhärensenser, inbördes och till peritoneum parietale. Särskilt utbredda och fasta adhärensenser ner mot lilla bäckenet, där organen vid palp. ej kan skiljas från ett fast infiltrat. Buken slöts utan åtgärd. Röntgenbehandling.

Efter op. ständig och jämn försämring, tidvis oklar och desorienterad. Blev allt djupare anämisk, en *blodtransfusion* 2/6 av snabbt övergående effekt. Magrade starkt och dog kachectico modo den 13/6.

Sektionen visade i buken överallt fasta adhärensenser, vari talrika, delvis ostiga knotttror. I lilla bäckenet en abscess med tjockt var. Delvis ostiga salpingiter. — Njuror och lungor fria.

N:r 225G/32. E. J., 26 år. Ink. 15/6, död 16/6.

Sepsis puerperalis.

II-para. Förlöst sista gången den 9/6 å Ruth Lindbergs förlossningshem.

Status vid ink. hit: moribund, cyanos, dyspnoe, tunn och hastig puls och septiskt utseende. Stinkande diaréer. Serumterapi, intravenöst permanent dropp, stimulans. — Under tilltagande försämring mors septico modo 14 timmar efter inkomsten.

Sektionen: sparsamma bronchopneumonier. Akut peritonit med tunt var i hela buken. Uterus barnhuvudstor, i centrum av placentarfästet varig smältning, dubbelsidig akut salpingit.

N:r 233G/32. S. G., 43 år. Ink. 13/6, död 23/6.

Cancer corporis uteri + Obesitas + Degeneratio myocardi.

I-para. Sökte för blödningar.

Status: mycket fet. Blodblandad flytning. Skrapning. P. a. d. adenokarcinom av corpustyp. Som vaginal exstirp. av uterus var tekniskt omöjlig, gjordes *extirpatio uteri totalis* per laparotomiam. Tekniskt svår på grund av fetman och trånga förhållanden i bäckenet.

Betydlig påverkan i anslutning till op., tunn och snabb puls, kräk-

ningar, sonden tömmer rikliga mängder ur ventrikeln. Försämringen fortskred snabbt och pat. dog 23/6 tredje dagen efter op.

Sektionen visade en utpräglad myocardit i ett fettdegenerat hjärta, måttligt lungödem. Op. fältet u. a.

N:r 247G/32. M. A., 35 år. Ink. 9/6, död 25/6.

Polyp. corp. uteri + Abscess ovarii chron. exacerb. + Peritonitis diffusa + Hydronephrosis chron. dx.

O-para. Intagen för blödningar.

Status: uterus svår att palp. förefaller förstorad, myomatös. Dilatation av cervix i 2 seancer. En polyp i uterus torkveras. Skrapning utan utbyte.

Dagen därpå, 17/6, buksmärter och temp. 39,4°, som gick ned inom 2 dagar. Sedan ånyo stigande temp. och tecken på bäckenperitonit. 24/6 då peritoniten sprider sig göres *laparotomi*. Tjockt, grönligt, illaluktande var i buken. Utspolning, dränage. — Mors septicæ modo några timmar efter op.

Sektionen visade en diffus peritonit, utgången från en mandarinstor varhåla i högra ovariet. Inflammatoriska förändringar även i högra tuban.

N:r 250G/32. H. M., 38 år. Ink. 22/6, död 23/6.

Graviditas extrauterina (tubaria rupta).

III-para. S. n. r. enl. uppgift i mitten av maj.

Ink. dagen på e. m. akut insjuknande med svåra smärter i buken.

Vid ink. synnerligen dåligt a. t., blek, kall, dyspnoisk. Liten tunn och oregelbunden puls. Buken uppdriven, dämpning i nedre delen.

Omedelbar op. *Salpingectomy sin.* Massor av blod, flytande och koagulerat, i buken. Rupturerad X.-grav. i vänstra tuban, som exstirperas. Pat. så gott som döende då buken slöts.

Blodtransfusion 1,000 cc. + Na Cl intravenöst varpå pat. förbättrades avsevärt och pulsen blev väl fylld och regelbunden.

Efter några tim. ånyo försämring och mors 7 tim. efter op.

Ingen sektion.

N:r 263G/32. A. Z., 47 år. Ink. 10/6, död 4/7.

Cancer (ventriculi? pancreatis?) c. metastatibus peritonei + Embolia art. pulm.

IV-para. Sedan 3 mån. lagt märke till att magen "skvalpade", trots sig känna en tumör och tycker att buken tilltagit i omfång.

Status vid ink.: Fet. Ascites. Tumörer i buken vid stötpalpation. Uterus normalstor, anteflekterad, bakom den en tumördel.

15/6 op. *Laparotomia explorativa*. Ascites.

Allmän carcinos av peritoneum, som är fullsatt med knottor (p. a. d. scirrös cancer). Omentet utgöres av en stor, hård tumörkaka. Adnexen-

fria. Så vitt man från buksnittet kan palpera finnas inga cancervervegetationer i lever el. ventrikel.

Låg hela tiden efter op. med temp. > 38 . 7:de dagen håll. Upprepade attacker av håll med cyanos och dyspnoe. 4/7 en större tydlig emboliattack och mors.

Ingen sektion.

N:r 398G/32. H. O., 54 år. Ink. 2/9, död 26/9.

Cancer corporis uteri + Bronchitis chron. + Myocarditis + Insufficiencia cordis.

III-para. Sedan några månader flytning, ibland blodblandad.

Status: Fet. Halvhårda rsl på båda lungorna.

Bim. palp. omöjlig. Skrapning. P. a. d. Adenocarcinom av corpus-typ. Sändes till A. S. S. med. pol. för undersökning. Enl. utlåt. därifrån: Cor:o; Pulm: kron. bronchit, ej kontraindicerande operation.

23/9 Op. *Amputatio uteri supravaginalis*, medtagande båda adnexa. På grund av tekniska svårigheter och pat:s mindre tillfredsställande a. t. avstods från totalexstirpation.

Stark allmänpåverkan efter op., pulsförsämring. Fortskridande försämring och mors 3:dje dagen efter op. i hjärtsvaghhet.

Sektionen visade ett förstorat, slappt hjärta med torrt, gråflammigt hjärtkött och rikl. blödningar under endocardiet. Op. fältet utan anmärkning.

N:r 408G/32. E. E. J., 16 år. Ink. 22/9, död 1/10.

Septichæmia (ex vuln. traumat. vaginæ) + Tbc. pulm.

0-para. Oregelbunden reglering sedan 3 år. S. n. r. slutet av juli. Skulle den 18/9 på kvällen stött underlivet mot en stolsrygg. Sjuknade dagen efter med blödning från underlivet, feber, illamående och kräkningar.

Status vid ink.: Septisk. Temp. 39. Buk: mjuk och oöm. Färsk blödning från vagina visar sig komma från en c:a 4 cm. lång, tvärgående ruptur i vänstra vaginalväggen någon cm. innanför introitus. Liggering av blödningen.

26/9 frysningar och stig. temp. under djupa remissioner. Från vaginalsåret går en infiltration paravaginalt på bäckenväggen uppåt och något bakåt. Vid debridation av såret framkommer tjockt var.

Under de följande dagarna hölls såret öppet med dränage. Det septiska tillståndet blev allt mera allvarligt. Serumterapi utan effekt. 28/9 uppklyvning av vaginalväggen i hela infiltrationens längd, tjockt var pyr överallt, men ingen abscedering. Mors septico modo den 1/10.

Sektionen visade alla tecken till en septichæmi. Uterus normal. Parametrierna, ssk. det vänstra, säte för en styv och hård infiltration, som för tanken till ödema malignum, vilket dock ej kunde bakteriologiskt styrkas. Som bifynd upptäcktes en utbredd aktiv lungtuberkulos.

N:r 431G/32. A. G., 36 år. Ink. 11/10, död 16/11.

Trombosis crur. sin. post partum + Anämia sec. + Angina + Lymfangitis mammæ bilat. c. erysipelas.

V-para. Sista förlossningen i hemmet den 28/9. Steg upp 7/10 men måste lägga sig igen för värk i vänster ben.

Status vid ink.: Typisk trombos i vänster ben. Låg med temp. 38—39 i några dagar sedan afebril och vikande trombossymptom.

Den 10/11 en frysning, temp. 40,6, lymfangit i vänster bröst; dagen därpå även i höger bröst.

13/11 angina. 14/11 påverkat a. t. Från mammæ sprider sig över bröst och hals en häftig erysipelas. Serumterapi m. m. insättes, men pat. går till mors septicæ modo den 16/11.

Sektionen visade i området för erysipelasutslaget ett grumligt ödem i mjukdelarna, som sträcker sig in i bakre mediastinum inom bröstorgans övre hälft. I övrigt intet anmärkningsvärt, utom trombosen.

Holtermanska sjukhuset.
År 1932 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. <i>Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
	Monorchismus	1	—	—	—
	Hypospadiä	2	—	—	—
IV. <i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	5	16	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	2	—	—	—
	» ossium et articularum	1	—	—	—
	» cutis.....	1	11	—	—
	Lupus vulgaris	1	5	—	—
44	Syphilis acquisita	60	18	—	—
	däraf primaria	14	3	—	—
45	Ulcus molle	24	—	—	—
	däraf med bubon	11	—	—	—
46	Gonorrhöa (<i>samtliga fall</i>)	150	—	—	—
	Urethritis gonorrhöica acuta	136	58	—	—
	» » chronica	14	22	—	—
	Paraurethralgång	4	—	—	—
	Cystitis gonorrhöica.....	1	—	—	—
	Epididymitis »	67	—	—	—
	Prostatitis »	26	—	—	—
	Periurethrit. follic	3	1	—	—
	Strictura urethræ gonorrhöica.....	1	—	—	—
	Bartholinit.....	—	10	—	—
	Kolpitis, Vulvitis	—	3	—	—
	Proctit	—	30	—	—
	Cervicit.	—	50	—	—
	Endometritis, Salpingitis gonorrhöica	—	10	—	—
	Lymphadenitis gonorrhöica.....	7	—	—	—
	Rheumatismus »	12	4	—	—
51	Malaria (terapi).....	9	4	—	—
	Oxyuris	1	—	—	—
	Phthirii	3	2	—	—
	Pediculosis capitis	1	2	—	—
	Lymphogranuloma ing.	8	—	—	—
VI. <i>Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	—	1	—	—
69	Adipositas universalis	1	—	—	—
VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>					
89	Tabes dorsalis. Lues cerebrospinalis	12	7	—	—
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					
102) 110f	Dementia præcox	1	—	—	—
	» paralytica.....	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	4	4	—	—
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	2	—	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteritis	1	1	—	—
118	Varix	20	9	—	—
119	Thrombosis. Embolia	3	—	—	—
120	Angina pectoris.....	1	—	—	—
	Hypertonia	2	—	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
	Pansinuitis	1	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	2	1	—	—
131	Asthma bronchiale	1	—	—	—
134	Bronchopneumonia acuta.....	2	2	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	—	1	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	8	2	—	—
159	Appendicitis	1	—	—	—
161	Hernia.....	2	—	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis.....	1	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	1	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
187	Orchitis. Epididymitis	4	—	—	—
188	Phimosi. Paraphimosi	11	—	—	—
189	Balanitis Urethrit. non gon.	2	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
199	Mastitis	—	1	—	—
	Kraurosis vulvæ	—	1	—	—
<i>XV. Muskulernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
205	Synovitis. Arthritis	3	—	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	2	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme	3	2	—	—
218	Urticaria. Strophulus	3	3	—	—
220	Pemphigus.....	—	1	—	1
221	Zoster	2	—	—	—
	Dermatitis herpetiform.	2	1	—	—
222	Eczeema	72	73	—	1
	Dermatit. ac.	27	11	1	—
	» solare	2	3	—	—
	» ex usu Brews salva	—	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	Dermatit. ex usu rödsprit	—	1	—	—
	» » » jukonsalva	—	1	—	—
	» » » terpentin	—	1	—	—
	» » » sensalva	1	2	—	—
	» primula	—	1	—	—
	» ung. sulf. comp.	2	—	—	—
	» vismut	2	2	—	—
	» neosalvarsan	3	1	—	—
	» exfoliativa universal	1	—	—	—
	» ex usu luminal	—	1	—	—
	» » björnolja	1	—	—	—
	» » » kreölin	—	1	—	—
	Pruritus senilis	3	1	—	—
	Lichen simpl. chron.	3	4	—	—
	Prurigo Hebræ	1	—	—	—
	Lichen ruber ac.	—	1	—	—
	» » plan.	3	1	—	—
223	Psoriasis	8	6	—	—
225	Lupus erythematodes.	—	1	—	—
227	Ulcus et eczema varicos. cruris.	15	16	—	—
228	Impetigo	23	7	—	—
229	Acne	3	—	—	—
	» brom	2	—	—	—
230	Folliculitis, sycosis barbæ	3	—	—	—
231	Furunculosis	12	2	—	—
	Trichophytia	7	2	—	—
	Sporotrichosis	1	—	1	—
235	Pityriasis rosea	3	2	—	—
	Moluscum contag.	2	—	—	—
	Pityriasis vers.	1	—	—	—
	Erythrasma	2	—	—	—
236	Scabies	120	72	—	—
	Alopecia areata	—	2	—	—
	Condylomata ac.	6	2	—	—
	Acrodermatit.	—	2	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	1	2	—	—
	» phlyctænulosa	—	1	—	—
277\	Glaucoma	1	—	—	—
278}					
<i>XIX. Svulster.</i>					
316	Carcinoma (samtliga fall)	1	—	—	—
	» cutis	1	—	—	—

Årsrapport från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.
Uppgift på poliklin. behandlade sjukdomsfall år 1932.

D i a g n o s	m.	kv.	S:a
<i>Tuberculos.</i>			
Lupus vulgaris	11	19	30
Tbc. cutis	4	12	16
» pulmon. et laryngis.....	4	2	6
» ossium et articularum.....	1	1	2
» lymphoglandularum	—	6	6
<i>Hudsjukdomar.</i>			
Eczema	18	5	23
Dermatitis æstivalis	1	—	1
Lichen simplex chron.....	3	4	7
Lichen ruber planus.....	5	4	9
Psoriasis	15	10	25
Erythema multiforme	—	1	1
» nodosum	—	1	1
Dermatitis herpetiform.	1	—	1
Pityriasis lichenoides chron.	1	—	1
Granuloma annulare	—	1	1
Lupus erythematodes	8	16	24
Furunculosis	6	2	8
Acne vulgaris.....	12	11	23
» rosacea	—	2	2
Folliculitis barbæ	4	—	4
Verruca, clavus.....	4	14	18
Alopecia areata	5	10	15
Perniones	—	2	2
Nævus	1	6	7
Keloid	1	—	1
<i>Diverse sjukdomar.</i>			
Rheumatismus musculorum et articularum	2	24	26
Bronchit	2	1	3

Av lupus vulgaris-fallen hava 26 vårdats på Statens bekostnad; därav 5 nytillkomna under året. 8 patienter hava anmälts avslutade. Hos 2 patienter har i lupusårr påvisats cancer; de hava sänts till Sahlgrenska sjukhusets radiolog. avdelning för behandling.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 3,891 seancer. Av dessa hava 2,505 betalats av staten (2,217 lok.-beh. och 288 allm.-beh.), 357 ha givits åt sjukhuspatienter — 121 till patienter med medellöshetsintyg och för 908 ha avgift erlagts.

Kvartsljusbehandling har givits i ett antal av 4,977 seancer; därav till sjukhuspatienter 1491; till medellösa pat. 370 och till betalande pat. 3,116.

Röntgenbehandling har givits i sammanlagt 148 enkeldoser. Diathermi-behandling har givits i ett antal av 458 seancer.

Årsberättelse från Renströmska sjukhuset å Källtorp
för år 1932.

Omsättning, underhållsdagar.

Antal patienter														Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta		
Samtliga under året intagna				Härv för första gången vårdade				Utskrivna (frånsett avlidna)				Avlidna				antalet någon dag under året vårdade			
Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna					Barn un- der 15 år		
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.				G.	Fl.	
238	288	1	1	158	184	1	1	199	233	—	1	35	53	—	—	91049	248,7	258	237

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter
med tuberkulos.

	M.	Kv.	Summa
10—15 år.....	—	1	1
15—20 ».....	36	46	82
20—25 ».....	45	82	127
25—30 ».....	44	57	101
30—35 ».....	35	42	77
35—40 ».....	23	24	47
40—45 ».....	19	16	35
45—50 ».....	14	6	20
50—60 ».....	10	9	19
60—70 ».....	2	1	3
Summa	228	284	512

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.				II. Tuberkulos med annan lokalisation				III. Utan tydliga symtom av tuberkulos			
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
Furunculosis.....	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scrofuloderma	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erythema nodos.....	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Hæmangioma	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saturnismus chron.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.
Tuberculosis pulmonum	35	52	—	—
Diabetes mellitus	—	1	—	—

Behandlingens resultat för under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)		Behandlingens resultat																	
			Förbättrade				Oförändrade				Försämrade				Avlidna					
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år					
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.				
a) Lungtuberkulos med eller utan komplikationer	217	275	—	1	142	177	—	1	36	37	—	—	4	8	—	—	35	52	—	—
b) Tuberkulos med annan lokalisation	44	54	—	—	18	19	—	—	6	5	—	—	3	2	—	—	17	28	—	—

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal
Tbc. pulm. præcip. unilat.	109	Anläggning av pneum. art. unilat.	109
» » amb.	12	» » » » bilat.	12
» » præcip. unilat.	46	Försök till anläggn. av pneumothorax art.	46
» » amb. + Pneumoth. art. unilat.	4	» » » » » bilat.	4
» » præcip. unilat + Pneumoth. art. unilat.	181	Pneumothoraxbehandlingar	2349
» » amb. + pneumoth. art. bilat.	24	» » » » » 573	
Abscessus pulm.	1	Anläggn. av pneum. art. unilat.	1
» » » 1	1	Pneumothoraxbehandlingar	6
Tbc. pulm. amb. + pneumoth. art. bilat. + pneumoth. spontana in pneumoth. art.	4	Exsufflation	9
Tbc. pulm. + Pneumoth. art. + Exsudat.	26	Thoracocentes	29
» » + » » c. empyema pleuræ	2	Thoracotomi	2
Abscess pulm. c. empyema pleuræ + Pneumoth. art.	1	» 1	
Tbc. pulm. + Pneumoth. art.	6	Thoracoskopi	6
» » + » » 1	1	» + extraktion av Corp. alien 1	
» » + » » 53	53	» + adherensavbränning ... 53	
» » præcip unilat.	24	Thoracoplastik i 1 séance	24
» » » » 1	1	Apicolys 1	
» » » » 7	7	Thoracoplastik i 2 séanser (7 + 5) 12	
» » » » 41	41	Phrenicoexhairese 41	
» » » » + pneumoth. art. + exsudat 4	4	Oleothorax 4	
Meningit tbc.	3	Lumbalpunktion 3	
Lues cerebri	1	» 1	
Cephalgia	1	» 1	
Tbc. laryngis	12	Galvanocaustik 13	
» » 5	5	Alkoholinjektion 5	
Rhinit. chron. hypertrophic.	1	Galvanocaustik conch inf. 1	
Otit. med. acuta	1	Paracentes 1	
Peritonsillitis acuta	1	Incision 1	
Paronychia ped. sin.	1	Evulsio unguis 1	

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

År 1932 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
II. Ålderdomssjukdomar.					
7	Gangræna senilis	4	—	1	—
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.					
8	Abortus	—	6	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	3	—	—
11	Hyperemesis gravidarum	—	2	—	—
	Graviditas	—	5	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ...	15	6	—	—
22	Erysipelas	2	4	—	1
24	Diphtheria	—	1	—	—
29	Influenza epidemica	6	4	—	—
34	Paratyphus	1	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	17	17	—	1
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	1	6	—	1
	» ossium et articularum	2	—	—	—
	» lymphoglandularum	5	3	—	—
	» renum	—	2	—	—
	» urogenitalis.....	6	2	—	—
	» organorum aliorum	3	4	—	—
44	Syphilis acquisita	2	2	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	1	1	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	1	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus	1	3	—	—
	Encephalitis	2	2	—	—
	Lymphogranuloma ing.	1	—	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	1	10	—	—
59	» perniciosa progressiva	—	2	—	1
66	Lymphadenitis acuta	10	1	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.					
68	Diabetes mellitus	2	3	1	—
69	Adipositas universalis	—	2	—	—
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.					
71	Alcoholismus chronicus	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
82	Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	5	4	1	1
84	Hemiplegia.....	2	—	—	—
89	Tabes dorsalis	1	—	—	—
94	Neuritis	1	—	—	—
	Neuralgia brachialis	1	—	—	—
	» ischiadica	4	4	—	—
95	Paralysis brachii	1	—	—	—
98	Epilepsia.....	1	3	—	—
99	Hysteria	1	1	—	—
100	Neurasthenia	9	9	—	—
101	Insomnia.....	5	4	—	—
	Chock	—	1	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102- 110}	Insania et Idiotia	1	2	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis.....	—	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	10	—	—
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	10	5	—	1
114	Neurosis cordis	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	9	2	—	—
116	Phlebitis	1	8	—	—
117	Aneurysma.....	2	1	—	1
118	Varix	27	16	—	—
119	Thrombosis. Embolia.....	4	3	3	1
120	Hypertonia	1	3	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121- 124}	(Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.) Epistaxis	1	2	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	3	1	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	2	2	—	—
130	Bronchiectasia	1	—	—	—
131	Asthma bronchiale	3	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	5	1	2	—
»	Bronchopneumonia acuta.....	4	10	—	—
138	Emphysema pulmonum	2	1	1	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	4	9	2	—
139- 142}	Ductus et cysta bronchiogenes	1	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Sialolithiasis + Sialoadenit. supp.	1	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	1	3	—	—
145	Peritonsillitis acuta	3	2	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	1	8	—	—
147	Pharyngitis chronica	1	—	—	—
149	Angina Ludowici	1	—	—	—
153	Gastritis acuta	4	3	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta.....	8	6	1	—
154	Gastritis chronica.....	1	—	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni.....	24	4	—	—
157	Neurosis ventriculi.....	6	10	—	—
158	Entero-colitis chronica.....	1	2	—	—
»	Typhlitis, perityphlit.....	5	12	—	—
159	Appendicitis.....	43	42	2	1
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio.....	1	2	—	—
161	Hernia.....	36	10	—	—
	Fistula ani, contr. ani.....	9	2	—	—
	Abscessus ad anum.....	4	5	—	—
	Diverticulum Meckeli.....	1	—	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis.....	—	1	—	1
166	Cholecystitis. Cholangitis.....	3	11	1	—
167	Cholelithiasis.....	2	13	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis.....	1	3	—	—
170	Abscessus intraperitoneal. p. appendicit.....	—	2	—	—
171	Peritonitis acuta.....	11	4	—	—
»	» chronica.....	2	3	—	—
172	Coecum magn. et mobil.....	3	10	—	—
	Obstipatio.....	2	2	—	—
	Melæna.....	2	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta.....	2	—	—	—
174	» » » » chronica. Morbus Brightii.....	2	4	2	3
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	3	8	—	—
176	Pyonephrosis.....	—	1	—	—
177	Nephrolithiasis.....	5	3	—	—
179	Ren mobilis.....	—	1	—	—
180	Cystitis.....	3	4	—	—
181	Lithiasis vesicæ.....	3	—	—	—
184	Hæmaturia.....	2	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostata.....	10	—	—	—
189	Kryptorchismus.....	2	—	—	—
	Hydrocele testis.....	2	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
190	Prolapsus vaginæ et uteri.....	—	3	—	—
193	Endometritis.....	—	6	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis.....	—	20	—	—
198	Fistula rectogenitalis.....	—	2	—	—
199	Mastitis.....	—	1	—	—
201	Cysta ovarii.....	—	1	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XV. <i>Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	3	1	—	—
203	Contractura fasciæ palmaris	2	—	—	—
204	Bursitis. Hygroma	2	3	—	—
205	Synovitis. Arthritis	3	3	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	5	6	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	2	2	—	—
208	Arthritis deformans	1	4	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	2	1	—	—
214	Periostit. alveolaris	—	3	—	—
216	Ganglion	1	1	—	—
	Scolias + Lordos	1	—	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	—	4	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
221	Zoster	2	—	—	—
222	Eczema	5	4	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	3	12	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	8	2	—	1
232	Carbunculus	1	1	—	—
236	Scabies	1	1	—	—
	Dermatitis acuta	1	1	—	—
	Onychogryphosis	1	—	—	—
	Unguis incarnatus	2	1	—	—
XVII. <i>Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media purulenta	1	5	—	—
244	Otosclerosis	—	1	—	—
XVIII. <i>Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis phlyctænulosa	—	2	—	—
261	Dacryocystitis suppurativa	—	1	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
302	Lipoma	3	1	—	—
306	Angioma (linguæ)	—	1	—	—
307	Myoma (uteri)	—	2	—	—
312	Condylomata accuminata	1	—	—	—
313	Papilloma (menti)	—	1	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	3	—	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	5	10	—	—
	> ventriculi	3	1	—	1
	> genitalium	—	1	—	1
	> mammae	—	5	—	1
	> coli	2	1	—	1
	> peritonei	—	1	—	—
	Carcinoid appendicis	—	1	—	—
318	Blandsvulst (parotis)	1	—	—	—
319	Sacral dermoid	3	3	—	—
	Ranula	1	—	—	—

	S i u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	Cysta parovarial.	—	1	—	1
	Ateroma	2	1	—	—
	Struma colloides	—	2	—	—
	Tumor cerebri	—	1	—	—
	Polypus recti	1	—	—	—
	<i>XX. Andra sjukdomar.</i>				
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis.....	—	1	—	—

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
1. Inus contus. capillitii.....	1	Sutur	1	—	—	
2. Inositis ductus lacrymalis ...	1	Bowmans operation	1	—	—	
3. Otitis media ac. purulenta ...	3	Paracentes	2	—	—	Ett fall dubbelsidigt.
5. Osteomyelom frontis	1	Incision + Dränage	1	—	—	
Osteomyelitis alveolar. supp. maxill.	2	D:o + D:o	2	—	—	
Gingivitis Ludowici.....	1	D:o + D:o	1	—	—	
Calculus + Sialoadenitis	1	Exstirp. av körteln + Suturer	1	—	—	
Gingivitis phlegmonosa	5	Incision + Debridering.....	5	—	—	
Furunculi labii super.	1	D:o + Dränage	1	—	—	
Tonsillit. chron.	9	Dubbelsidig tonsillektomi.....	9	—	—	
Tumör sublingualis	1	Exstirpation	1	—	—	
Karunkeloma linguae	1	Kilexcision + Suturer	1	—	—	
Neuroma cutis menti	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumör parotideus (blandsvulst)	1	D:o	1	—	—	
6. Tuberkul. et Cyst. bronchiogen.						
Neuroma colli c. fist.	1	D:o + Suturer	1	—	—	
Lymphomata colli c. fistul. ...	3	D:o + D:o	3	—	—	
Neuroma colli c. fistul. part. suppur. ...	1	D:o + D:o	1	—	—	
Neuroma colli.....	1	D:o	1	—	—	
Neuroma colli	2	D:o	2	—	—	
7. Tumör colloides bilat.	2	Subtotal exstirpation	2	—	—	
8. Osteomyelitis costæ tbc. c. abscess.	1	Excision + Utskrapn. + Sut.	1	—	—	
Osteomyelitis exudativa	6	Thoracocentes	6	—	—	
Empyema pleuræ	2	1) Thoracocentes. 2) Revbensresektion	1	—	1	
D:o post. angin.	1	Thoracotomi gm revbensresektion	—	—	1	Sjuknat i angina 15/2. Stark andfäddhet 19/2. Operation vid ink. 20/2. Död 21/2, sepsis.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Lipoma thoracis	1	Exstirpation	1	—	—	
Lymphadenit. canceros. axill.	1	Utrymning av axillen.....	1	—	—	Samma op. på andra sid för 3 år sedan. Mamma fri
9.						
Adenofibroma mammae	1	Excision	1	—	—	
Adenoma cystica mammae.....	1	D:o	1	—	—	
Cancer mammae	2	Halsted's radikaloperation	2	—	—	Det ena fallet föregånget provexcision o. röntgen handl. av mam.
11.						
Cholelithiasis	1	Lap. i rektusskidan + Uttagn. av sten + Kolecystendys...	1	—	—	
D:o + Cholecystit. gangränosa	1	Lap. i rektusskidan + Kolecystostomi + Rör + Vekdrän.	—	—	1	Obduktion: Status thymi + Struma + Hypertrofi gland. supra ventalis.
Cholelithiasis + Cholecystit. gangränosa	1	Lap. i rektusskidan + Kolecystektomi + Rör + Vekdrän.	1	—	—	
Cholelithiasis + Hydrops ves. fell.	2	Lap. i rektusskidan + Kolecystektomi + Rör + Vekdrän.	2	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystit. gangränos. + Empyema ves. fell.	1	Lap. i rektusskidan + Kolecystektomi + Rör + Vekdrän.	1	—	—	
Cholecystit. chron. papillomatosa + Pericholecystitis	1	Lap. medial. + Kolecystektomi + Koledokotomi + Adhärenslösning + Rör + Vekdrän.	1	—	—	
Cholecystitis chron. + Cholangit. luet. ?	1	Lap. i rekt. skid. + Adhärenslösning + Vekdrän.	1	—	—	
14.						
Ulcus duodeni	2	Lap. i v. rekt. skid. + Gastroent. st. retr. coli c. post. (Mayo)	2	—	—	
D:o D:o + Stenosis pylori	2	Lap. i v. rekt. skid. + Gastroent. st. retr. coli c. post. (Mayo)	2	—	—	
Ulcus perfor. ventric. + Peritonit ac. lib.	2	Lap. i v. rekt. skid. + Gastroraphi + Buksutur + Subfrenisk drän. gm snitt i flankerna	2	—	—	
Cancer cardiæ c. stenosis.	1	Gastrostomi gm Witzelfistel...	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
15. Typhlitis et Perityphlitis chron. + Coecum magnum et mobil.	10	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sutur.....	10	—	—	
Typhlitis et Perityphlitis chron. + Coecum magn. et mob. + Diverticul. Meckeli	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut. + Exst. av divert.	1	—	—	
Enterocolitis ac. (Influenza epidem.?)	2	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	2	—	—	
Enterocolitis ac. + Peritonit. ac.	1	Provlap i h. rektusskidan	—	—	1	Dödsorsaken ansågs vara enterocoliten.
Typhlitis et Perityphlitis ac. + Abscessus foss. il dxt.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Rödrånage, eljest sut.	1	—	—	
Typhlitis et Perityphlitis chron.	2	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	2	—	—	
Cholitis chron.....	1	Lap. i rekt. skid. + Appendektomi + Sut.....	1	—	—	
Coecum magnum et mobilat + Lymphadenit. tbc. mesenterii	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	1	—	—	
Jejus. e corp. alien. intest. ten.	1	Lap. i rekt. skidan + Enterotomi + Suturer	1	—	—	Äpplebit! Appendix togs även.
Jejus p. resect. canc. flex. sigmoid.	1	Anl. av anus å flex. sigmoid. gm vänster växelsnitt.	—	—	(1)	Avförd död i förra årets rapport.
16. Appendicitis ac. vel. subac. ...	28	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Suturer.....	28	—	—	
Appendicit. ac. + Typhlitis ac.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Rödrånage elj. sut.	—	—	1	
D:o + Graviditas	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Suturer	1	—	—	
D:o gangr.....	25	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Suturer	25	—	—	I ett fall samtidigt exstirp. av en ovarialcysta.
D:o d:o c. perforatione	6	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Obet. drän.	6	—	—	
Appendicit. ac. gangr. c. perforatione + Abscessus periaepicularis	5	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Rör- och Vekdrän. elj. suturer	5	—	—	
Fistula p. appendectomiam ...	1	Incision + Utskrapning + Suturer	1	—	—	Ett av föreg. fall.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Appendicit ac. gangr. c. perfor. + Peritonit. diffus purul. lib.	2	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Rör- och Vekdrän. elj. suturer	2	—	—	
Appendicit. ac. gangr. c. perfor. + Abscess. periappendic. + Peritonit. diff. purul. lib.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Rör- och Vekdrän. elj. sut.	—	—	1	
Appendicit. ac. gangr. c. perfor. + Peritonit. diff. purul. lib.	2	Lap. i h. rekt. skid. + Appendektomi + Rör- och Vekdrän. elj. suturer	1	—	1	
Ileus paralyticus p. appendectom.	2	Anläggning av Witzelfistlar ...	—	—	—	Föreg. fall med dödl. utgång
Appendicitis chron.	1	Lap. i lin. alb. + Appendektomi + Sut.	1	—	—	
Abscess. intra periton. p. appendicit.	2	Relap. + Öppnande av abscess + Drän.	1	—	—	Samma fall i 2 olika seancer
17.						
Hernia inguin. ext. mob. aquisit.	11	Rad. op. närm. enl. <i>Kleinschmidt</i>	11	—	—	Ett fall recidiv.
D:o	7	Rad. op. närm. enl. <i>Bassini</i> ...	7	—	—	
D:o	8	D:o » <i>Schultén</i>	8	—	—	Därav 4 kvinnor och 3 barn.
Hernia inguin. int. mob.	6	D:o » <i>Kleinschmidt</i>	6	—	—	Därav ett recidiv.
D:o	2	Rad. op. närm. enl. <i>Bassini</i> ...	2	—	—	
D:o	1	D:o » <i>Schultén</i>	1	—	—	
Stor bräckport.	1	Revision av bräckoperation ...	1	—	—	
Hernia crural. mob.	2	Rad. op. närm. enl. <i>Fabricius</i>	2	—	—	
Hernia umbilical. incarcerated.	1	Radikalop.	—	—	1	72 års man; död, läkt, av embolia art. pulmonal.
Hernia ventral. p. operation...	3	Plastisk operation i etager ...	3	—	—	
18.						
Fissura et Contractura ani ...	2	Dilatation forcée	2	—	—	
Abscessus ad anum	9	Incision	9	—	—	
D:o pararectal. bilateral.	2	Bilateral incision + Drän. ...	2	—	—	
Fistula ani	7	Dilat. + Klyvning av fistel och delvis av sphincter.....	7	—	—	
Contractura ani	2	Dilatation forcée	2	—	—	
D:o + Tumor	4	D:o + <i>Paquelin</i>	4	—	—	
Tumor hæmorrhoidales	18	D:o + D:o	18	—	—	
Condylomata accuminata ani	1	<i>Paquelin</i>	1	—	—	
Polypus recti	1	Dilat. forcée + Exstirpat.	1	—	—	
Adenocarcinoma inoperab. recti	1	Elektrokoagulation	1	—	—	Död senare i hemmet.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
19.						
abscessus umbilici	2	Incision + Utskräpn. + Drän.	2	—	—	
contusio abdominis + Hämaturia	1	Provlaparotomi	1	—	—	
lymphadenitis mesenterii	2	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	2	—	—	
peritonit. chron. adhæsiv. + Lymphadenitis mesenterii	1	Lap. i rekt. skid. + Lossande av adhärenser + Sut.	1	—	—	Appendix togs även.
peritonitis tuberculosa	2	Lap. i rekt. skid. + Suturer	2	—	—	
D:o	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	1	—	—	
stula p. perit. tuberc. op.	1	Exst. av fistel + Plastik enl. Mayo	1	—	—	Ett av föreg. fall.
carcinosis peritonei c. ascitide	2	Laparotomi + Suturer	—	2	—	
20.						
bc. renis et ureteridis	1	Nefrektomi gm lumbalsnitt ...	1	—	—	
21.						
thiasis vesicalis	1	Lithotripsi	1	—	—	
D:o	2	Uttagning av sten gm sektio alta	2	—	—	
22.						
hypertrophia prost.	1	Vasektomi	1	—	—	
23.						
abscessus periuretralis perinei	1	Incision + Dränage	1	—	—	
24.						
cryptorchismus	2	Intraperitoneal reposition + Bassini-sut.	2	—	—	Samma pat. i 2 olika séancer.
abscess. permagna supra pubica et scroti	1	Incisioner + Dränage	1	—	—	
tuberculosis epididymidis	4	Epididymidektomi	4	—	—	
stula post tbc. epididymid. op.	1	Revision + Sekundärsuturer	1	—	—	
hydrocele testis	1	Radikalop. enl. <i>Winckelmann</i>	1	—	—	
25.						
prolapsus uteri	1	Främre och bakre kolporaphi + Perineorafii	1	—	—	
salpingoophorit. bilat. ac.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	1	—	—	
salpingoophorit. + Abscess. pelvis minosis	1	Kolpotomi + Dränage	1	—	—	
salpingoophorit. chron. + Peritonitis chron. adhæsiv.	1	Mc. B:s snitt + Exstirp. av salpinx + Appendektomi + Sut.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Salpingoophorit. chron. bilat.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Dubbelsidig salpingektomi + Sutures	1	—	—	
D:o + Pyosalpinx tbc. sin.	1	Lap. i rekt. skid. + Exstirp. av adnexer o. ena tuban + Appendektomi + Rör- o. Vekdrän. elj. Sut.	1	—	—	
Salpingitis tbc. bilat.	1	Lap. i rekt. skid. + Dubbels. salpingektomi + Sut.	1	—	—	Appendix togs även.
Endometritis + Metrorrhagia	4	Abrasio mucosæ uteri	4	—	—	
Fistula rect. vagin. p. abscess. ad anum	1	Dilat. forcée + Excision + Delvis klyvn. av sphinctern	1	—	—	
Fistula rect. p. partum	1	Anläggning av fistel å cœcum gm växelsnitt	—	—	—	
D:o	1	Excision + Slutning i etager	1	—	—	Samma fall, läkt efter flera revisioner.
Abortus	7	Exæresis + Abrasio mucosæ uteri	7	—	—	
Graviditas mens. I + Lues	1	Dilat. av cervix + Exæresis...	1	—	—	
Graviditas tubaria c. ruptura	2	Lap. i rekt. skid. + Exstirp. av fruktsäck och tuba	2	—	—	
D:o + Salpingoophorit. bilat.	1	Lap. i rekt. skid. + Exstirp. av adnexer m. kvarl. av del av ovariet + Appendektomi + Vekdrän. elj. sut.	1	—	—	
Salpingoophoritis chron. + Kystoma ovarii	1	Lap. i rekt. skid. + Exstirp. av ena sidans adnexer	1	—	—	
Cystis parovarial. + Peritonitis chron. adhæsiv.	1	Lap. i rekt. skid. + Utskalning av cysta + Lossande av adhärenser + Sut.	—	—	1	Död 5 veckor efter op., lä av bronchopneumon.
Polypus corpor. uteri + Metrorrhagia	1	Dilat. av cervix + Abrasio ...	1	—	—	
26.						
Cysta dermoides supp. sacral. Fractura et dislocutio ossis coxygos	6	Excision + Delvis suturer ...	6	—	—	
27.						
Paresis musculorum suræ	1	Plast. op. m. förkortning av tendo Achilles	1	—	—	
Osteomyelit. chron. tib. c. fict.	1	Incision + Utskrapning	1	—	—	
Osteit. supp. chron. mandibulæ	1	Uppmejsling + Utskrapning	1	—	—	
Synovitis genus	3	Ledpunktion	3	—	—	
D:o scropurul.	2	D:o	2	—	—	
D:o purulenta	1	D:o + Rivanolspoln.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
contractura fascia palmaris ...	2	Resektion av palm. longus-senan + Exstirpation	2	—	—	
lygroma præpatellar. genus...	3	Exstirpation av hygromet.....	3	—	—	
ursit. chron. præpatell. gen. c. fict.	1	D:o + Suturer	1	—	—	
endovaginit. supp. extens. dig. man.	1	Incision + Dränage	1	—	—	
endovaginit. flex. dig. man. et vagina tendin. antibrachii	1	Incisioner å tummen och underarmen + Exstirpation av tumsenan	1	—	—	
endovaginit. supp. flex. dig. man. et antibrachii.....	1	Rad. op. enl. <i>Forsell</i>	1	—	—	
hlegmone manus	1	Incision + Dränage	1	—	—	
bscess. anticruris	1	D:o + D:o	1	—	—	
ymphaden. supp. axill.	2	D:o + D:o	2	—	—	
D:o inguinis	3	Utrymning av körtlar i inguen	3	—	—	
D:o genus	1	Incision + Dränage	1	—	—	
nguis incarnatus	3	Rad. op. enl. <i>König</i>	3	—	—	
D:o suppur.....	1	Amputation å innerleden	1	—	—	
nychogryphosis.....	1	Ablatio unguis.....	1	—	—	
lcus anticruris	1	Excision + Suturer	1	—	—	
ymphadenit. tbc. supp. inguin.	2	Incision + Utrymning av körtlar	2	—	—	
chias	6	Endosacral koksaltinjektion ...	6	—	—	
arices anticruris	2	Exstirp. av varicer + Underb. av v. saph. p.	2	—	—	
D:o	2	Exstirpation av varicer	2	—	—	
D:o	2	Varisoninjektioner	2	—	—	
arices cruris et anticruris ...	2	Underbindn.enl. <i>Trendelenburg</i>	2	—	—	
D:o d:o ...	2	D:o + Exstirp. av varicer	2	—	—	
D:o d:o ...	3	Underbindn. + Exstirp. + underb. av v. saph. parva...	3	—	—	
D:o d:o ...	13	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> + Exstirpation av ven och varicer ned på underbenet	13	—	—	
D:o d:o ...	2	Underb. enl. <i>Trendelenburg</i> + Exstirpation av ven och varicer ned på underbenet + Underb. av v. saph. parva	2	—	—	
rombosis art. popliteæ	1	Arteriotomi + Uttagn. av tromb.	—	—	1	Död av symptomlöst förlöpande cancer. coli.
angræna senilis pedis.....	4	Lårbensamputation	3	—	1	
mputatio traumat. dig ped.	1	Fullbordande av amputation	1	—	—	
actura comminata olecrani...	1	Frilägn. + Osteosyntes m. bronsalumintråd	1	—	—	
actura femoris	1	Blodig reposition + bronsalum. tr. + Gips	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fractura femoris	1	Blodig repos. + Elfenbenstapp + Gips	1	—	—	
Fractura condyl. lat. tibiae.....	1	Osteosyntes med spik	1	—	—	
Luxatio humeri	1	Reposition i narkos	1	—	—	
Hæmarthrosis genus	3	Ledpunktioner	3	—	—	
Vulnus lacerat. ped. mali sanat	1	Revisjon + Sekundärsuturer	1	—	—	
Ganglion cruris	2	Exstirpation	2	—	—	
Atheroma reg. II inguinalis ...	1	D:o	1	—	—	
Atheroma reg. II gluteal.	1	D:o	1	—	—	
Lipoma cruris	1	D:o	1	—	—	
D:o poplit.	1	D:o	1	—	—	
28.						
Abscessus	1	Incision + Dränage	1	—	—	
Carbunculus	1	D:o + D:o	1	—	—	

Dessutom ha under året å intagna patienter utförts en hel del smärre ingrepp såsom incisioner, gipsningar och dylikt, vilka ej här upptagits, även om vid desamma en kortare narkos använts.

Ävenså äro ej särskilt antecknade cystoskoperingar eller röntgenfotograferingar, som utförts å intagna patienter.

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkingar
1.			
Vulnus capillitii	12	Suturer	
Atheroma »	9	Exstirpation	
Lipoma »	1	»	
2.			
Corpus alien. conjunctivæ s. coreæ	15	Exæresis	
Trichiasis	1	Epilering	
Hordeolum	2	Incision	
Chalazion	1	» + Utskrapning	
Xanthelasma palpebræ	1	Excision	
Stenosis duct. lacrymal.	1	Bowmans op.	
Corpus alien. orbitæ	1	Exæresis	
3.			
Trombos ceruminosus	3	Utspolning	
Corpus alien. meat. auditiv. ...	2	Exæresis	
Otit externa	1	Incision	
Otit media acuta suppur.	3	Paracentes	
Atheroma auricula	1	Exstirpation	
4.			
Corpus alien. nasi	1	Exæresis	
Sinusit. maxillaris	6	Punktion + Spolning	
Polyposis nasi	2	Exstirpation m. slynga	
Hypertrophia conchæ infer. ..	1	Conchotomia	
Vegetationes adenoides	2	Abrasio	
5.			
Corpus alien. faciei	1	Exæresis	
Furunculus s. abscess. faciei ..	14	Incision	
Periostit. alveolar. suppur.	9	»	
Caries dentium	13	Tandextraktion	
Abscess. palat. dur.	1	Incision	
Angina phlegmonosa	9	»	
Tonsillit. chron.	2	Tonsillektomi	
Hæmorrhagia post. extr. dentis	2	Sutur + Tamponad	
Vulnera faciei	34	Suturer	
Hæmatoma frontis	1	Incision	
Atheroma faciei	6	Exstirpation	
Cysta retention. labii	1	Incision.	
Cysta dermoid. suppur. buccæ	1	»	
Tumor buccæ	2	Exstirpation	
» linguæ	1	»	
» labii	1	»	
Lipoma frontis	3	»	
6.			
Lymphadenit. suppur. colli ..	2	Incision	
Furunculus nuchæ	5	»	
Carbunculus »	1	Korssnitt	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
Abscess. colli tbc.	5	Incision	
Atheroma nuchæ.....	1	Exstirpation	
Mastit. suppurativa.....	1	Incision	
Tumor mammæ.....	1	Exstirpation	
18.			
Fistula ad anum.....	1	Excision	
Tumor hæmorrhoidal.....	1	Incision	
23.			
Phimosis congenita.....	3	Dorsalsnitt	
» aquisita.....	1	»	
Strictura uretræ.....	2	Sondering	
24.			
Hydrocele testis.....	1	Punktion	
25.			
Bartholinit.	2	Incision	
27.			
Bursit. præpatellar.....	2	Punktion + Varison	
» olecrani.....	1	» »	
Panaritium s. Phlegmonosa s. abscess. s. vulnus infect. ..	64	Incision	
Paronychia.....	11	Evulsio ungius s. Incision	
Onychogryphosis.....	1	» »	
Hidradenit. axillæ.....	3	Incision	
Pernio infecta.....	4	»	
Unguis incarnatus infect.	1	Evulsio unguis	
Contusio unguis s. Hæmatoma subung.....	13	» »	
Amputatio traumat. digit.	5	Fullbordande av amputation	
Fractura.....	35	Reposition + Fbd.	
Luxatio.....	14	» »	
Hæmartrosis gen.	2	Punktion	
Synovitis gen. traumat.....	2	»	
Abscis. tendenis.....	6	Sensatur	
Corpus alien.	24	Exæresis	
Vulnera.....	106	Suturer	
Varices.....	8	Varisoninjection	
Tumor digit. man.	2	Exstirpation	
» » ped.	1	»	
Ganglion.....	2	»	
28.			
Furunculus.....	26	Incision	
Atheroma.....	8	Exstirpation	
Fibroma.....	3	»	
Lipoma.....	1	»	
Nævus pigmentorus.....	2	»	
Papilloma.....	1	Etsning	
Verruca.....	6	Excision eller Etsning	

Polikliniken har under året besökts av 1,719 nya patienter, vilka gjort 7,982 om-besök. Summa 9,701 besök.

Uppgift angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	16	4	20	—	—	20
Kontusion (<i>Contusio</i>)	7	3	10	—	—	10
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	6	4	10	—	4	6
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>).....	3	—	3	—	1	2
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>).....	4	2	6	—	—	6
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>).....	17	15	32	—	11	21
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	1	—	1	—	1	—
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>) Tår eller fot.....	1	—	1	—	1	—
Förbränning (<i>Combustio</i>) Ansikte	1	—	1	—	—	1
» » Andra kroppsdelar	—	2	2	—	—	2
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	10	5	15	—	1	14
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	3	1	4	—	—	4
Förgiftning med metylalkohol	1	—	1	—	1	—
» » veronal	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp I	70	37	107	—	20	87
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	—	10	10	—	3	7
Vid metall- och maskinindustri: andra maskinella anordningar	1	—	1	—	—	1
Genom slag, stöt eller bett av djur	2	—	2	—	—	2
» beröring med hett vatten, ånga	1	—	1	—	—	1
» » » eld.....	1	—	1	—	—	1
» fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras: vid jordbruksarbete	1	1	2	—	—	2
» byggnadsarbete	1	—	1	—	—	1
inom trävaruindustri	2	—	2	—	—	2
» andra industrier	2	2	4	—	—	4
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	3	2	5	—	3	2
På- eller överkörning, under arbete av motorfordon	2	—	2	—	—	2
Vid körning av annat fordon	2	—	2	—	—	2
» lossning och lastning av gods o. d.	2	—	2	—	—	2
» sjöfart	8	—	8	—	—	8
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med spårvagn.....	1	—	1	—	—	1
Genom på- eller överkörning av spårvagn	1	—	1	—	—	1
» » » » motorfordon.....	7	5	12	—	1	11
Vid sport och gymnastik: gymnastik.....	2	—	2	—	—	2
Transport	39	10	59	—	7	52

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	39	20	59	—	7	52
Vid sport och gymnastik: åkning med motorfordon, velociped.....	7	1	8	—	2	6
lek	8	—	8	—	—	8
Vid slagsmål och överfall.....	2	—	2	—	—	2
Under rusets inflytande.....	2	—	2	—	1	1
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.) ...	—	1	1	—	1	—
Fall, halkning	8	13	21	—	9	12
Nedstörtande föremål, ras.....	—	1	1	—	—	1
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	1	—	1	—	—	1
Vid fotboll	2	—	2	—	—	2
» bad	1	—	1	—	—	1
<i>C. Självmordsförsök.</i>						
Med förgiftning med veronal	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	70	37	107	—	20	87

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1932 angående samtliga såväl i sluten som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	8	3	11	—	—	11
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	13	3	16	—	—	16
Benbrott, Armens och skuldergördels ben (<i>Fractura simplex</i>)	3	2	5	—	—	5
Benets o. bäckengördels ben (<i>Fractura simplex</i>)	4	2	6	—	1	5
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	5	1	6	—	—	6
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	—	1	1	—	—	1
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	1	—	1	—	1	—
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthålans organ	3	—	3	—	—	3
Summa för grupp I	37	12	49	—	2	47

II. Skadans tillkomstsätt.

(*Subjekt*) vid skadan	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (*Objekt*).										Skadans påföljd		
	Auto-mobil		Motor-cykel		Velo-ciped		Andra färd-medel		Fot-gångare				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	döden	kvarstående men	övergående men
a) Kollisioner													
Automobil	1	—	—	—	7	—	—	1	12	4	—	1	24
Motorcykel	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Velociped	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Andra färdmedel	—	—	—	—	1	1	—	—	2	—	—	—	4
b) Andra orsaker													
Kullkörning	1	1	5	—	7	2	1	—	—	—	—	1	16
Summa trafikolycksfall	2	1	5	—	15	5	1	1	14	5	—	2	47

Årsberättelse för år 1932 från Göteborgs kommunala vård av psykiskt sjuka.

I. Sinnessjukavdelningen å vårdhemmet Gibraltar.

1. *Byggnader*: Inga mer omfattande reparationer eller omändringar hava ägt rum.

2. *Sjukvården*: Några mer anmärkningsvärda förhållanden i fråga om sinnessjukvården har jag icke att anföra.

Allmänna hälsotillståndet vid sjukhuset har varit synnerligen gott. I november—december överflyttades till stadens nya sinnessjukhus — Lillhagens sjukhus — 265 manliga patienter. Å de sålunda lediga platserna intogos under samma tid från statens sinnessjukhus 145 kvinnor, som enligt avtalet med staten skall vårdas å Göteborgs stads sinnessjukhus. Samtidigt intogos å Lillhagens sjukhus alla å statens sinnessjukhus vårdade män tillhörande denna kategori. Den 31/12 hade sålunda Göteborgs stad omhändertagit alla sjuka, vilkas vård enligt avtalet tillkommer staden.

3. *Driftskostnader*: Underhållskostnaden per dag och patient har gått till 3:87 kr.

II. Den öppna vården (polikliniken, vilohemmet Thamstorp, familjevården och kurators verksamhet).

1. *Polikliniken*: Mottagning har ägt rum 3 dagar i veckan med undertecknad som chef och med d:r S. Hedenberg som bitr. läkare till den 1/8, då han på egen begäran erhöll entledigande. Till hans efterträdare utsågs d:r Bertil von Friesen, som under nära 3 år uppehållit bitr. läkarebefattning vid sinnessjukavdelningen å Gibraltar.

Urvalet av patienter till vilohemmet Thamstorp och familjevården har i likhet med föregående år verkställts av mig.

Medeltalet konsulterande per mottagning har varit 15 (10,7 under 1931); nytillkomna under året: 191 män och 314 kvinnor (1931 var antalet 139 män och 232 kvinnor); från föregående år hava 93 män och 217 kvinnor återkommit; sammanlagda antalet konsultationer har uppgått till 2,255.

Ett anmärkningsvärt stort antal sjuka hava lidit av förstämningstillstånd uppkomna i anslutning till den rådande arbetslösheten och därmed sammanhängande förhållanden.

2. *Central- och vilohemmet Thamstorp*: Verksamheten å vilohemmet har försiggått under samma form som föregående år. 109 patienter hava intagits; 105 utskrivits; den 31/12 befunno sig å hemmet 18 patienter (ett flertal voro på tillfälligt besök i sina hem under julen).

Medeltalet vårdade per dag har varit 30,7 och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till 3:73 kr.

Resultatet av sjukvårdsverksamheten framgår av bifogade tabeller, som dessutom lämna uppgifter om de sjukdomsformer, som varit före-

mål för behandling och den tid, som de olika sjukdomsformerna krävt för ernående av ett resultat. Cirka 75 % av de utskrivna hava varit återställda eller förbättrade. Som förbättrade har jag i likhet med praxis från föregående år betecknat endast sådana sjuka, som kunnat återgå till den sysselsättning, de haft före sjukdomsutbrottet. Den höga procentsiffran av återställda eller förbättrade ger sålunda ånyo ett be-lägg för den goda prognosen vid lindriga psykiska sjukdomstillstånd, som i tidigt stadium erhålla lämplig vård.

3. *Familjevården*: Under året hava intagits 105 män och 70 kvinnor; kvarvarande från föregående år voro 46 män och 7 kvinnor; under året hava utskrivits 83 män och 50 kvinnor; närvarande den 31/12 1932 voro sålunda 68 män och 27 kvinnor (föregående år 48 män och 11 kvinnor).

Medeltal vårdade per dag har varit 87,66 och medelkostnaden per dag och patient 2,30 kr.

En anseelig utökning av familjevården har sålunda ägt rum. För-hållandet mellan de sjuka och deras vårdare har varit det bästa, och det möter inga som helst svårigheter, att ytterligare öka patientantalet, då ett fleral nya hem förklarar sig villiga att mottaga patienter.

För närvarande — slutet av mars 1933 — äro cirka 120 patienter ut-ackorderade i olika hem.

Beträffande de sjukdomsformer, som varit föremål för vård, och de utskrivnas tillstånd hänvisar jag till bifogade tabeller.

4. *Kurators verksamhet*. Se bifogade redogörelse.

Nils Anton Nilsson.

**Tabell över å vilohemmet Thamstorp
under 1932 vårdade och utskrivna patienter, uppdelade efter sjukdoms-
form och tillstånd vid utskrivningen.**

Diagnos	Återställda	Förbättr.	Oförbättr.
Psykogen förstämning	36	4	2
Hysteria	7	21	7
Neurasthenia	1	3	1
Psychos. man. dep.	3	1	2
Schizophrenia	—	3	8
Ins. et dem. præsenil	—	—	3
Psychopathia	—	—	4
Summa	47	32	27
	79		
	106		

**Tabell över å vilohemmet Thamstorp
under 1932 vårdade, tillfrisknade eller förbättrade, utskrivna patienter
uppdelade efter sjukdomsform och vistelsetid vid hemmet.**

Diagnos	< 1 mån.	1—2 mån.	2—4 mån.	4—6 mån.	> 6 mån.
Psykogen förstämning	7	8	22	2	1
Hysteria	5	8	12	3	—
Neurasthenia	—	1	3	—	—
Psychos man. dep.	1	—	1	1	1
Schizophrenia	1	—	—	—	2
Summa	14	17	38	6	4
	79				

**Tabell över i familjevården
under 1932 intagna patienter, uppdelade efter kön och
de olika sjukdomsformerna.**

Diagnos	Män	Kvinnor
Ps. man. dep.	8	2
Schizophrenia	24	20
Ps. ex. intox. alcohol.....	4	—
Ins. et dem. e læsione cerebr.	4	—
Ins. et dem. præsenil.....	2	5
Ins. per traum. ment.	12	9
Hysteria	38	27
Psychopathia	9	4
Ins. epilept.	1	1
Imbecillitas	3	2
Summa	105	70

175

**Tabell över från familjevården
under 1932 utskrivna kvinnor, uppdelade med hänsyn till sjukdomsform
och tillstånd vid utskrivningen.**

Diagnos	Återställda	Förbättrade	Oförbättrade
Psychos man. dep.	—	—	1
Schizophrenia	—	1	11
Ins. et dem. præsenil	—	—	2
Ins. per traum. ment.	7	1	—
Hysteria	3	11	7
Psychopathia	—	—	5
Ins. epilept.	—	—	1
Summa	10	13	27

23

50

**Tabell över från familjevården
under 1932 utskrivna män, uppdelade med hänsyn till sjukdomsform
och tillstånd vid utskrivningen.**

Diagnos	Återställda	Förbättrade	Oförbättrade
Ps. man. dep.	3	2	1
Schizophrenia.....	—	7	13
Ins. et dem. præsenil	—	—	1
Ps. ex. intox. alcohol.....	4	—	—
Ins. et dem. e læsione cerebr.	1	—	—
Ins. per traum. ment.	6	4	—
Hysteria	4	24	3
Psychopathia	—	—	8
Imbecillitas.....	—	—	1
Ins. epilept.....	—	—	1
Summa	18	37	28

55

83

Årsberättelse över kurators för psykiskt sjuka verksamhet under år 1932.

Ombestyrt inackordering å Thamstorps vilohem	för	110	pers.
» » å privata vilohem	»	3	»
» » i familjevården i Thamstorp ..	»	112	»
» intagning å sinnessjukhus	»	26	»
» » å kroppssjukhus	»	8	»
» ansökningar till pensionsanstalter och fonder m. m.	»	20	»
Utlöst och omsatt pantbelånade tillhörigheter	»	6	»
Betalat hyra samt haft tillsyn över bostaden	»	5	»
Förmedlat hjälp i form av ved, kläder o. d.	»	32	»
Anskaffat bostad	åt	6	»
» arbete	»	2	»
Inpackning och transport samt förvaring av tillhörigheter	för	43	»
Förmyndare	»	36	»
Barnavårdsman	»	3	»
Förvarat kontanta medel	»	25	»

Dessutom har hjälp, liksom under föregående år, lämnats åt sjuka på många olika sätt: ansökningshandlingar till sinnessjukhus, ordnande av deras ekonomiska förhållanden m. m.

Mottagning för rådfrågningar har hållits varje söckendag.

Hembesök ha gjorts hos 159 personer en eller flera gånger.

Nyttillkomna under 1932	349	pers.
Kvarstående sedan föregående år.....	160	»

Kurator har tjänstgjort å mottagningarna vid stadens poliklinik för psykiskt sjuka.

Berättelse från Barnsanatoriet, Rävlanda, för år 1932.

Omsättning, underhållsdagar.

Antal patienter												Underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta				
Samtliga under året intagna				Häraf första gången vårdade				Utskrivna fränsett avlidna						Avlidna				antalet någon dag under året vårdade	
Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år				Vuxna		Barn under 15 år			
m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.				
1	3	17	26	—	—	10	21	1	1	38	43	—	—	1	4	45,070	124	137	90

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Män	Kvinnor	Samtliga
1—5 år	8	11	19
5—10 »	20	20	40
10—15 »	11	16	27
15—20 »	1	1	2
Summa	40	48	88

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdomarnas benämning	I.				II.			
	Lungtuberkulos med eller utan komplikationer				Tuberkulos med annan lokalisation			
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.
A) Antal patienter	1	1	13	29	1	—	26	18
B) Sjukdomsfall:								
Tbc. pulmonum	1	1	13	29	—	—	—	—
» laryngis	1	—	—	—	—	—	—	—
» cerebri. Mening. tbc.	—	—	—	1	—	—	—	—
» ossium et articularum	—	—	1	—	—	—	1	—
» lymphoglandularum	—	—	5	5	—	—	26	18
» urogenitalis	1	—	—	—	—	—	—	—
» intestini	—	—	1	1	—	—	—	—
» peritonei	—	—	—	3	—	—	—	—
Conjunctivit. phlyctænul.....	—	—	1	7	—	—	1	—
Pleuritis exsudativa.....	—	—	1	—	—	—	4	3
C) Komplicerande sjukdomar av icke tuberkulös natur:								
Morbilli	—	—	3	2	—	—	1	2
Scarlatina	—	—	—	3	—	—	1	1
Varicellæ	—	—	1	5	—	—	6	4
Pertussis	—	—	—	5	—	—	—	—
Angina tonsillaris	—	—	3	8	—	—	6	4
Influenta	—	—	—	1	—	—	—	1
Parotitis epidemica	—	—	1	1	—	—	—	—
Bronchitis chronica.....	—	—	—	3	—	—	—	1
Hordeol. externum.....	—	—	—	2	—	—	—	1
Otitis media chronica	—	—	—	1	—	—	1	1
» » acuta	—	—	1	—	—	—	1	—
Elefantiasis	—	—	—	1	—	—	—	—
Neurasthenia	—	—	1	—	—	—	—	—
Pneumothorax arteficial.....	—	—	1	1	—	—	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Tuberculosis pulmonum	Vuxna 0 m. 1 kv.	Barn under 15 år 1 g. 1 fl
» cerebri.....	» 0 m. 0 kv.	» » » 0 g. 2 fl.

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskrivna			Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna						
	Vuxna		Barn under 15 år	Vuxna		Barn under 15 år	Vuxna		Barn under 15 år	Vuxna		Barn under 15 år	Vuxna		Barn under 15 år				
	m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.	m. kv.	g. fl.					
a) Lungtuberkulos med eller utan komplikationer	1	1	13	29	—	—	11	24	—	—	1	2	1	—	—	—	1	1	3
b) Tuberkulos med annan lokalisation	1	1	27	24	—	—	24	19	—	—	1	2	—	—	—	—	1	1	3

Utförda operationer.

Sjukdomar	Antal fall	Operationer	Antal	Anmärkingar
Tuberculosis pulmonum præcip unilateralis	1	Anl. av pneumothorax artefic.	1	
Pneumothorax artificialis	3	Reinsufflation	54	
Pleurit. exs.	2	Thoracocenthes	2	
Meningit tuberc.	1	Lumbalpunktion	1	
» » suspect.	1	»	1	
Pneumothorax artefic. incompleta	1	Adhærens avbränning	1	} op. gjorda å annat sjukh.
Tbc pulmon. c. cavern	1	Thoracoplastik	1	

Stadens polikliniker.

	Antal	
	patienter	besök
<i>Allmänna polikliniken</i> ¹⁾	2,512	13,230
Invärtes sjukdomar	118	146
Yttre skador och åkommor	2,122	12,812
Tandextraktioner	272	272
<i>Gynekologiska polikliniken</i> ²⁾	290	985
<i>Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar</i> ²⁾	624	3,425
<i>Polikliniken för massage och sjukgymnastik</i> ²⁾	1,002	24,755
<i>Polikliniken för hud- och könssjukdomar</i> ²⁾	1,794	25,682
<i>Polikliniken för psykiskt sjuka</i> ²⁾	—	2,268
<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	4,295	—
Kirurgiska avdelningen	6,302	62,474
Öronavdelningen	4,313	20,242
Ögonavdelningen	2,754	8,029
Röntgendiagnostiska avdelningen	13,923	—
Radiologiska avdelningen	1,824	—
<i>Holtermanska sjukhusets poliklinik:</i>		
Hud- och könssjukdomar	2,355	15,152
<i>Barnsjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	3,953	—
Kirurgiska avdelningen	4,123	—
<i>Barnbördshusets poliklinik</i>	2,067	8,044
<i>Fkmanska sjukhusets poliklinik</i>	1,719	9,701
<i>Kirurgiska polikliniken i Lundby</i>	1,640	8,345
<i>Kvinnopolikliniken i Lundby</i>	38	61
<i>Tandpolikliniken, Järntorget</i>	2,399	36,090
<i>Tandpolikliniken, Drottningtorget</i>	548	9,174

¹⁾ Lokal i Församlingshyddan i Masthugget.

²⁾ » » Sociala huset.

6000172010

Göteborgs universitetsbibliotek

